

Devlet ve Milletiyle
**HER ŞEYDEN ÖNCE
TÜRKİYE**

**CUMHUR
İTTİFAKI**
Geleceğin Mimarı

HEP BİRLİKTE

MİLLİYETÇİ HAREKET PARTİSİ

www.mhp.org.tr

14 MAYIS 2023
MİLLETVEKİLİ GENEL SEÇİMİ
SEÇİM BEYANNAMESİ

GELEN TÜRK ASRI

**GELECEĞİN GÜCÜ
TÜRKİYE**

MİLLİYETÇİ HAREKET PARTİSİ

14 MAYIS 2023

MİLLETVEKİLİ GENEL SEÇİMİ

SEÇİM BEYANNAMESİ

GELEN TÜRK ASRI

GELECEĞİN GÜCÜ TÜRKİYE

CUMHUR
İTTİFAKI
Geleceğin Mimarı

MİLLİYETÇİ HAREKET PARTİSİ

14 MAYIS 2023

MİLLETVEKİLİ GENEL SEÇİMİ
SEÇİM BEYANNAMESİ

Devlet ve Milletiyle
HER ŞEYDEN ÖNCE
TÜRKİYE

**CUMHUR
İTTİFAKI**
Geleceğın Mimarını

HEP BİRLİKTE

MİLLİYETÇİ HAREKET PARTİSİ

Aziz Milletim,

Türkiye tarihî bir kavşağa, Cumhuriyetimizin 100. yılına millî birlik ve kardeşlik içinde erişmiştir.

Cumhuriyetimizin kurucusu Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ün; milletin bağımsızlığının, yine milletin azim ve kararıyla kurtulacağına olan inançla başlattığı millî mücadelenin büyük bir zaferle tamamlanmasından sonra, milletin kayıtsız ve şartsız egemenliğine dayanan tam bağımsız Türkiye Cumhuriyeti bundan yüz yıl önce kurulmuştur. Türk millî kimliği bağımsızlık mücadelesinde ve Cumhuriyetimizin kuruluşunda ana unsur olmuştur.

29 Ekim 1923'te ilan edilen Cumhuriyetimiz, güçlenerek ve gelişerek bugünlere ulaşmıştır.

Devletimiz ve milletimiz yeni yüzyıla büyük kazanımlar ve hedeflerle emin adımlarla ilerlemektedir. Cumhur İttifakı tarafından atılan tarihî nitelikteki adımlarla ve hayata geçirilen köklü reformlarla, Türkiye Cumhuriyeti'ni muasır medeniyet seviyesinin üzerine çıkarma hedefi de adım adım gerçeğe dönüşmekte, Türkiye çağı şekillendirecek bir hüviyete kavuşmaktadır. İnşallah 2023, Cumhuriyetimizin yeni yüzyılının parlak eşiği olacaktır.

Milliyetçi Hareket Partisi'nin "Lider Ülke Türkiye" ülküsü böylesi bir mefkûreyi, Türk milletinin asırlara hükmeden kudretinin yeniden ihya ve inşasını öngörmektedir.

İnanıyoruz ki Türkiye'nin huzur, refah, barış ve istikrar içinde küresel bir güç haline gelmesi; daha adil ve huzurlu bir dünya hayal eden milyonlarca mağdur ve mazlum insan için de önemli bir beklentidir.

Değerli Vatandaşlarım,

Ülkemiz, 6 Şubat 2023 günü Kahramanmaraş merkezli asrın felaketi olarak tanımlanan iki büyük depremle karşılaşmıştır. Deprem sonrasında yaklaşık 14 milyon insanımızın yaşadığı binlerce kilometrekarelik bir alanda konut, işyeri ve üretim tesisleri yıkılmış yahut oturulamaz hale gelmiştir. Meydana getirdiği yıkımla Dünya'nın en büyük afetleri arasında yer alan depremlerde 50 binin üzerinde vatandaşımız hayatını kaybetmiştir. Yaşanan bu afet yediden yetmişe, kuzeyden güneye, doğudan batıya her vatandaşımızı, her insanımızı hüznün ve hüsrana sarmış, yüreklere ateş düşürmüştür.

Hayatını kaybeden vatandaşlarımıza bir kez daha Allah'tan rahmet, milletimize baş sağlığı diliyorum. Cenab-ı Allah'tan böylesi acıları milletimize bir daha yaşatmamasını niyaz ediyorum.

İnancımız odur ki bu sıkıntı bulutları rahmet rüzgârlarıyla dağılacak, iman dolu yürekler selamet bulacaktır. Aynı iman ve ruha sahip olduğumuz müddetçe aşamayacağımız engel yoktur. Birlik ve beraberlik içinde dua ve niyazla hareket ettiğimiz sürece saramayacağımız hiçbir yara, dindiremeyeceğimiz acı da olmayacaktır.

Deprem anından itibaren kudreti ve şefkati her yerde hissedilen devletimiz bütün kurumlarıyla sahada, vatandaşlarımızın yanın-

dadır. Milletimizin her ferdi alicenaplıkla yardım elini depremde vatandaşlarımıza uzatmaktadır. Kalıcı konut ve işyerleriyle birlikte her alanda hayatı normalleştirecek adımlar atılmakta, ayrıca deprem ve diğer afetlere karşı kapsamlı bir afet kalkını programı hayata geçirilmektedir.

Kaybettiğimiz canlar geri gelmesede yıkılanlar yapılacak, eksikler giderilecek, acılarımız paylaştıkça azalacak, bu badireden de millî birlik ruhuyla güçlenerek çıkılacak, milletimiz kutlu yolculuğuna devam edecektir.

“Yeni Yüzyıl, Yeni Türkiye, Yeni Hayat” şiarıyla, millî şuurla ve üstün motivasyonla hep birlikte yeni bir hayat kurulacaktır. Asrın felaketinin yaralarını sarmak Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi’nin ve Cumhuriyet’in sağladığı siyasi ve ekonomik istikrar sayesinde daha kolay olacaktır.

Yaparsa Cumhuriyet yapar, nitekim yapmaktadır. İnşa ve ihya süreci hızla devam etmekte, hayatı normalleştirecek bütün adımlar süratle atılmaktadır.

Büyük Türk Milleti,

Önümüzde tarihî bir karar anı bulunmaktadır. Demokrasinin vazgeçilmez kurumlarından olan serbest ve adil seçimler 14 Mayıs 2023 tarihinde yapılacaktır. Türk milletini, engin feraseti ve eşsiz sağduyusuyla kararlılık içinde sandığa gidecek, hür iradesi bir kez daha tecelli edecektir.

Bu hayati önemi haiz seçimlerde milletimiz ya millî varlığına, bekasına sahip çıkacak ya da küresel emperyalizmin oyunlarına boyun eğecektir. Ya dış politikada, terörle mücadelede, eğitim-

de, sağlıkta, adalette, ekonomide, ulaştırmada, enerjide, savunma sanayide elde edilen tarihî kazanımları devam ettirecek ya da T¼rkiye hasmı çevrelerin, b¼l¼c¼lerin emellerine destek olacaktır. Ya istikrarı seçerek r¼zg¼r almış yelkene hız verecek ya da T¼rkiye'nin geriye gitmesine, kazanımlarından vazgeçmesine rıza g¼sterecektir.

Aziz milletimizin, Cumhuriyet'inin T¼rkiye'yi k¼resel bir akt¼r haline getirme m¼cadelesine destek vereceğine, ¼n¼n¼ aacağına, başlatılan atılımları yarım bırakmayacağına inancımız tamdır.

Milliyetçi Hareket Partisi, T¼rk Devleti'nin ve T¼rk milletinin ilelebet yaşatılması ¼lk¼s¼yle milletimizin ¼n¼ne çıkarılan engelleri açmak ve fırsatları değerlendirmek için m¼cadele etmekte; T¼rkiye'yi ayağındaki prangalardan kurtarmak için samimiyetle, ihlasla, imanla çaba sarf etmektedir.

T¼rk milleti 15 Temmuz 2016'da asla unutmayacağımız ve unutturmayacağımız, tarihimizin en b¼y¼k ihanetlerinden birisi ile karşı karşıya kalmıştır. T¼rkiye'yi kaosa sokmak, bir iç savaş çıkararak ¼lkemizi b¼lme ve parçalamak isteyenlerin işgal girişimi, aziz T¼rk milletinin devletine, demokrasisine ve millî iradeye sahip çıkmasıyla engellenmiştir.

B¼ylesi bir işgal girişiminden sonra T¼rkiye'de yeni bir siyasî iklim gelişmiş ve Cumhuriyet birlikteliği bu anlayışa dayalı vatan ittifakı olarak ortaya çıkmıştır. Cumhuriyet; d¼řmana karşı millî bekayı esas alan ahlakî ve siyasî uzlaşmanın bir mahsul¼, T¼rk milletinin karar ve iradesidir. Cumhuriyet T¼rkiye'nin geleceğinin mimarıdır.

Bu doğrultuda ¼ncelikle T¼rkiye'nin ¼n¼n¼ tıkayan parlamenter sistem yerine 16 Nisan 2017 tarihinde d¼zenlenen Anayasa de-

ğişikliği halkoylamasıyla Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi'ne geçilmesi kabul edilmiştir.

Yeni sistemle birlikte, yürütme yetkisi milletimizin doğrudan seçerek belirlediği Cumhurbaşkanına, yasama yetkisi ise münhasıran Türkiye Büyük Millet Meclisi'ne ait olmuştur. Türk milletinin köklü devlet geleneğini, tarihî ve kültürel birikimini, çağdaş gelişmelerle buluşturan bir yönetim yapısı tesis edilmiştir. Yeni sistemin ilk uygulama dönemi başarılı geçmiş, Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi rüştünü ispat etmiştir.

Siyasî ve toplumsal uzlaşmanın ön plana çıktığı, millî iradenin doğrudan tecelli ettiği bir yönetim yapısı olarak inşa edilen Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi, Cumhuriyet tarihimizdeki en önemli yönetim reformu olarak Türkiye'nin önünü açmış, istikbal meşalemiz olmuştur.

Bu şekliyle ülkemiz, yönetimde istikrarın tesis, temsilde adaletin temin edildiği bir yönetim sistemine kavuşturulmuştur. Önemle vurgulamak isterim ki yeni hükümet sistemi, millî bekanın sigortası, husumet ve hıyanete karşı Türk milletinin güvencesi olmuştur.

Milletimize taahhütlerimizden birçoğu da Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi'nin uygulandığı dönemde gerçekleşmiştir.

Milliyetçi Hareket Partisi'nin siyasî, sosyal ve ekonomi politikalarının merkezinde "insan" bulunmaktadır. Türk milletine millî, manevî ve insani açılardan seslenen; sevgiyi, adaleti, özgürlüğü, barışı ve güven içinde gelişimi amaçlayan Türk milliyetçiliği anlayışı, Partimizin sorunlara bakışının ve çözüm önerilerinin temelini oluşturmaktadır.

Milliyetçi Hareket Partisi, Türk siyasetinde yerini aldığı günden bu yana şartlar ne olursa olsun “önce ülkem ve milletim” düsturuyla, Türkiye’nin millî varlığına ve tarihî misyonuna sahip çıkmıştır. Çünkü Milliyetçi Hareket Partisi, “devlet ebed müddet, millet ebed müddet” ülküsünün, “İlâ-yı Kelimetullah” davasının yılmaz, yıkılmaz, ele geçirilmez siyasî burcudur.

Partimiz, çatışmacı değil uzlaşmacı, ayrıştırıcı değil bütünleştirici, kavgacı değil barışçı, ötekileştirici değil kucaklayıcı, bölen değil birleştiren, kaostan değil huzurdan beslenen, sorumluluk için gayret gösteren, Türkiye’yi ve Türk milletini geleceğe birlikte taşıma iradesini ortaya koyan bir siyasî partidir. Bu anlayış, Türk milletinin tarih ve kültür potasında erittiği değerler bütününü esas alan kapsayıcı, kucaklayıcı ve uzlaşmacı tavrımızın yansımasıdır.

Milliyetçi Hareket Partisi, Türkiye’yi hep birlikte “Herkes Eşittir Türkiye” anlayışıyla “Lider Ülke” yapma azim ve kararlılığındadır. Bu çerçevede; temel hak ve özgürlükleri teminat altına alan ve hukukun üstünlüğüne dayanan demokratik düzenin sürdürülmesi, ülkemizin her noktasında terörü sona erdirerek kalıcı huzur ve güven ortamının temin edilmesi, millî birlik ve beraberliğimizin güçlendirilmesi, aziz milletimizin hür ve müreffeh yaşatılması, kutlu devletimizin bölünmez bir bütün olarak ilelebet payidar kılınması ve Cumhuriyetimizin yeni yüzyıllara taşınması vazgeçilmez ülkülerimizdir.

Cumhuriyetimizin 100. yılına girerken, vesayetçi anlayışın tortuları varlığını sürdürse de artık darbe ve demokrasi dışı arayışlardan, millet egemenliğini hiçe sayan yerli ya da yabancı aktörlerin kirli hesap ve kumpaslarından iz bırakılmamıştır. Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi ile millet iradesinin mutlak üstünlüğü teminat altına alınmıştır.

Hedefimiz; Türkiye ve dünya dinamiklerini müdrük bir vizyonla çağı Türkçe algılayıp yorumlamak, geleceğin küresel gücü Türkiye'yi inşa etmektir. Bu çerçevede, orta vadeli hedeflerimizi ortaya koyan "2033 Vizyonu"muz, Türkiye'nin 2033'te bölgesinde düzen kuran ve istikrar sağlayan siyasî, askerî ve ekonomik bir güç olacağını öngörmektedir. Uzun vadeli stratejik hedefimiz ise, küresel sistemde en etkin aktörlerden biri olarak öne çıkacak Türkiye'nin 2053 yılında tüm dünya tarafından "Lider Ülke ve Süper Güç" olarak kabul ediliyor olmasını sağlamaktır.

Bu yüksek ama erişilebilir hedeflerin gerçekleşmesi, ortak değerler üzerinde bina edilen bir millet anlayışı ve müşterek bir gelecek yürüyüşü ile millet fertleri arasındaki zengin ortak değerlerin birleştiriciliğinin öne çıkartılmasına bağlı bulunmaktadır.

Siyasî, sosyal ve ekonomik hayatta sağlıklı gelişmelerin önünün açılabilmesi, fikri hür, vicdanı hür bireylerin yetişmesine fırsat vermekle mümkün olabilecektir. Bunun için güvenli, gelişmiş bir demokrasiye ve onunla birbirini besleyen tarih ve kültür esaslı bir milliyetçiliğe ihtiyaç bulunmaktadır.

Biz milliyetçilik ve demokrasiyi "ikiz kardeş", birbirinden ayrılmayacak kavramlar olarak görüyor; siyasî duruşumuzu bu anlayışı esas alarak belirliyoruz. Bu düşünceden hareketle, cumhuriyeti demokrasinin, demokrasiyi de cumhuriyetin güvencesi olarak telakki ediyor, aziz Türk milletinin bu iki değeri her surette koruyacağından şüphe etmiyoruz.

Egemenliğin yegâne sahibinin millet olduğuna, sağlıklı bir demokrasinin tesis edilebilmesinin temel insan hak ve hürriyetlerinin geliştirilmesine bağlı bulunduğuna samimiyetle inanıyoruz.

Değerli Vatandaşlarım,

Şerefli mücadelesiyle Türk milletinin gönlünde müstesna bir yeri olan Milliyetçi Hareket Partisi, ülkemizi ve milletimizi güvenli bir geleceğe taşımaya yeminlidir. Bunu aziz milletimizden aldığımız güçle, Cumhur İttifakı'yla, Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi'yle, bu anlayışa uygun yeni bir Anayasa ve diğer yapısal adımlarla mutlaka gerçekleştireceğiz.

Türkiye yakaladığı istikrar sayesinde hedeflerine daha emin adımlarla ilerlemektedir. İstikrarsızlığa bağlı kaotik süreçler, darbe ve muhtıralar dönemi artık geride kalmıştır. Demokrasimiz daha gelişmiş, güçlü yasama, etkin icra, tarafsız ve bağımsız yargı, yönetim hayatımızda yeni bir evreyi başlatmıştır.

Kuşkusuz ki bunu mümkün kılan ve ülkemiz için oldukça değerli bulunan istikrar, yeni hükümet sistemiyle yakalanabilmiştir. Türkiye, mukabele gücünü artırmış, terörle mücadelede destan yazılmasını, egemenlik haklarımıza yönelik saldırı girişimleri karşısında caydırıcılık gücümüzün etkin şekilde gösterilebilmesini sağlamıştır. Karabağ'ın işgalden kurtulmasını, kapalı Maraş'ın açılmasını, Ayasofya'nın Müslüman gönüllerle buluşmasını temin etmiştir. Dünya çapındaki ulaştırma, enerji altyapılarını, esnaf, çiftçi, sanayici, çalışan, emekli, engelli, muhtaç ve tüm toplum kesimlerinin refahını artırmaya dönük adımları atma başarısını, tesis ettiği yönetim istikrarıyla yakalamıştır.

Türkiye başlattığı hamleleri tamamlamak, yükselme kararlılığını sürdürmek ve yeni atılımlarla küresel güç Türkiye'yi inşa etmek için Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi'nden ödün vermeyecek, ülkemiz ve milletimiz için millî ve ahlaki bir uzlaşma olan Cumhur İttifakı'ndan vazgeçmeyecektir.

İstikrar sürecek, yapılan hayırlı hizmetler devam edecek, Türkiye gücüne güç katacaktır. Cumhuriyetimizin 100. yılına temel sorunlarından ve sistemsiz sıkıntılarında kurtulmuş olarak giren Türkiye, 21. yüzyılın parlayan yıldızı olacaktır. Aziz milletimiz bu zemini hazırlayan Cumhur İttifakı'nın yolunu açacak, "Lider Ülke Türkiye" ölkümüzün gerçekleşmesi için yürüttüğümüz mücadeleye onay ve destek verecektir.

Milliyetçi Hareket Partisi, Türkiye'yi karşılıksız sevenlerin buluşma yeri, millî vicdanın sesidir.

Partimiz, Türkiye'nin onurunun kırılmasına, değerlerinin çürümmesine, ekonomisinin bozulmasına, huzurunun kaybolmasına, kardeşliğinin yok olmasına karşı mücadelenin adresidir.

Milliyetçi Hareket Partisi, refah ve mutluluk, hak ve adalet, güçlü bir demokrasi, huzur içinde bir hayat, ahlaklı bir kalkınma için Türk milletinin ümididir.

İnanıyoruz ki Milliyetçi Hareket Partisi, 14 Mayıs 2023 tarihinde birlikte yapılacak olan Cumhurbaşkanlığı ve 28. Dönem Milletvekili Genel Seçiminde milletimizin takdir ve teveccühüne mazhar olacaktır.

Büyük Türk Milleti Allah'ın izniyle hem Cumhurbaşkanlığı adayımız Recep Tayyip Erdoğan'ın ilk turda seçilmesini sağlayacak hem de Partimizin Türkiye Büyük Millet Meclisi'nde çoğunluğu elde edip güçlü bir grup kurmasını temin edecek desteği verecektir.

Milliyetçi Hareket Partisi, sağduyunun ve millî vicdanın sarsılmaz sesi, Türk milliyetçiliğinin yarım asrı aşan "siyasî çınarı", "ülkenin geleceği, millî bekânın teminatı"dır.

Gelin hep birlikte, tam bağımsız, güçlü ve büyük Türkiye'yi inşa için başlattığımız kutlu yürüyüşümüze kesintisiz devam edelim. Dosta ve düşmana Türk milletinin bir ve beraber olduğunda neler yapabileceğini bir kez daha gösterelim.

Bu çerçevede; vatan ve millet sevgisi ile Türkiye'nin onurlu ve huzurlu geleceği ortak paydasında aynı duyguları, hassasiyetleri ve endişeleri paylaşanları, Türkiye'nin teminatı Milliyetçi Hareket Partisi'ne güç ve omuz vermeye çağırıyorum.

"Önce ülkem ve milletim" diyorsan çağırım sana,

"Bu millet, bu vatan, bu bayrak benim" diyorsan çağırım sana,

"Her yöremizi kardeş, her insanımızı aziz" biliyorsan çağırım sana,

"Paylaşılacak vatanım, vazgeçilecek insanım yok" diyorsan çağırım sana.

Türk milletinin birlik ve bekasını esas alan, demokrasinin erdemine inanan, "tam bağımsız Türkiye" ve barış içinde bir vatan arzulayan herkesi Milliyetçi Hareket Partisi'nin gücüne güç katmaya davet ediyorum.

Atatürkçü, demokrat, ülkücü, milliyetçi, mütedeyyin ne dersene de, kendini nasıl tanımlarsan tanımla, hangi görüş ve fikirden olursan ol **"Devlet ve milletle her şeyden önce Türkiye"** diyorsan, Aziz Milletim Sıra Sende.

"Biz birlikte Türkiye'yiz" diyorsan, Aziz Milletim sıra sende.

Millî birlik ve huzurlu yarınlar için Aziz Milletim sıra sende.

Aziz Milletim,

“GELEN TÜRK ASRI, GELECEĞİN GÜCÜ TÜRKİYE” adını taşıyan 2023 Seçim Beyannamemizi Türkiye’yi “Lider Ülke ve süper Güç” yapma hedefi doğrultusunda Milliyetçi Hareket Partisi’nin taahhüt, inanç, ilke ve ülküsü olarak yüce Türk milletinin değerlendirmesine ve onayına sunuyoruz.

Milliyetçi Hareket Partisi, Cumhur İttifakı’nın seçim zaferi için geceyi gündüze katarak çalışmaktadır.

İnşallah 14 Mayıs 2023, Milliyetçi Hareket Partisi’nin ve Cumhur İttifakı’nın yeni bir zaferine sahne olacaktır. Türk milleti ülkemizi ve milletimizi karşılıksız sevenlerle, Türkiye hasmı çevrelerin taşeronları arasındaki tercihini yapacak, son sözü bizzat kendisi söyleyecek, kesin hükmü verecektir.

Aziz milletimizin hakemliğine inancımız tam, sağduyusuna güvenimiz sonsuzdur.

Gayret bizden, tevfik Allah’tandır. Sefer bizden, zafer Allah’tandır.

Sevgi ve saygılarımla.

Devlet BAHÇELİ

Milliyetçi Hareket Partisi
Genel Başkanı

İÇİNDEKİLER

ÖN SÖZ	3
A- GÜÇLÜ MHP, GÜÇLÜ TÜRKİYE	19
B- ÜLKÜMÜZ: TÜRKİYE MERKEZLİ YENİ BİR MEDENİYET VE İNSANLIĞIN HUZURU	27
C- GAYEMİZ: DEVLETİN BEKASI, MİLLETİN REFAHI	35
D- "TÜRK KUŞAĞI" STRATEJİSİ	41
E- 2033 VİZYONU	49
F- TEMEL İLKE VE GÖRÜŞLERİMİZ	61
1) Temel İlkelerimiz	63
2) Demokrasi ve İnsan Haklarına İlişkin Temel Görüşlerimiz	67
G- TOPLUMSAL DAYANIŞMA VE UZLAŞMA ÖNCELİĞİMİZ	73
1) Millî Birliğin Temini	76
2) Toplumsal Dayanışma ve Uzlaşmanın Önemi	77
3) Sosyal Uzlaşma	78
4) Siyasî Uzlaşma	79
5) Ekonomik Uzlaşma	80
6) Toplumsal Uzlaşmanın Dinamikleri Olarak Milliyetçilik ve Demokrasi	81
H- CUMHURBAŞKANLIĞI HÜKÜMET SİSTEMİ	85
1) 1982 Anayasası'nın Kriz Üreten Yapısı	87
2) 15 Temmuz İhaneti	89
3) Anayasa Değişikliği ve Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi'nin Esasları	92
4) Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi'nin Amaç ve Hedefleri	99
I- CUMHUR İTTİFAKI	105
İ- 6 ŞUBAT 2023 TARİHLİ KAHRAMANMARAŞ DEPREMLERİ	115
J- POLİTİKALARIMIZ	125
1) Akıllı Devlet Anlayışı ve Kamu Yönetimi	131
2) Adalet	135
3) Yolsuzlukla Mücadele	137
4) Üreten Ekonomi	139
5) Ekonomik Güvenlik ve Dijitalleşme	147
6) Sanayileşme ve KOBİ	149
7) Bilim, Teknoloji ve İletişim	152

8) Enerji ve Doğal Kaynaklar	157
9) Ulaştırma	161
10) Tarım, Hayvancılık ve Kırsal Kalkınma	163
11) Bölgesel Kalkınma	168
12) Esnaf ve Sanatkâr	169
13) İşsizlik ve Yoksullukla Mücadele	171
14) Sosyal Koruma ve Sosyal Güvenlik	174
a) Yaşlılar ve Emekliler	174
b) Engelliler	175
c) Gaziler ve Şehit Aileleri	176
15) Çalışma Hayatı	177
16) Kadın, Çocuk ve Aile	178
17) Eğitim ve İnsan Kaynakları	181
18) Gençlik ve Spor	185
19) Kültür ve Sanat	188
20) Sağlık	190
21) Kentleşme ve Konut	194
22) Afetlerle Mücadele	195
23) Çevre ve İklim Değişikliği	198
24) Turizm	201
25) Dış Politika	203
a) Temel İlke ve Esaslarımız	203
b) Çok Yönlü ve Çok Boyutlu Dış Politika	207
c) Türk Dünyası	211
26) Güvenlik ve Savunma	214
a) Asayişin Tesisi	214
b) Düzensiz Göç	216
c) Terörle Mücadele	219
d) Savunma Politikası	222
27) Kamuoyunu Aydınlatma	224
K- MİLLETİMİZE TAAHHÜTLERİMİZ VE GERÇEKLEŞMELER	229
1) Milletimize Taahhütlerimizden Gerçekleşenler	233
2) TBMM'nin 28. Dönemine İlişkin Temel İlke ve Taahhütlerimiz	246
L- UZUN VADELİ STRATEJİK HEDEF: KUDRETLİ TÜRKİYE'NİN İNŞASI	251

**CUMHUR
İTTİFAKI**
Geleceğin Mimarı

Devlet ve Milletiyle
**HER ŞEYDEN ÖNCE
TÜRKİYE**

HEP BİRLİKTE

MİLLİYETÇİ HAREKET PARTİSİ

GELEN TÜRK ASRI

GELECEĞİN GÜCÜ

TÜRKİYE

A

GÜÇLÜ MHP GÜÇLÜ TÜRKİYE

MİLLİYETÇİ HAREKET PARTİSİ

14 MAYIS 2023
MİLLETVEKİLİ GENEL SEÇİMİ
SEÇİM BEYANNAMESİ

**CUMHUR
İTTİFAKI**
Geleceğin Mimarı

Milliyetçi Hareket Partisi “devlet ebed müddet”, “millet ebed müddet” ölküsüyle yarım asrı aşan siyasî birikiminin yanı sıra, Türkiye’nin fırsat ve tehditlerine yönelik isabetli tespit ve politikaları ile millî becamızın, milletimizin huzur ve refahının en güçlü teminatıdır.

Partimiz önümüzdeki dönemde de aynı anlayışla milletimizin verdiği destek doğrultusunda vatandaşlarımızın beklentilerine uygun olarak politikalarını tatbik edecek, TBMM’deki yasama ve denetim görevini lâıykıyla yerine getirecektir.

15 Temmuz hain darbe girişiminden sonraki süreçte Partimiz; demokrasi standardının yükseltilmesi ve güçlü hükümetin yanında, etkin Türkiye Büyük Millet Meclisi’ni esas alan dengeli bir hükümet sisteminin tesisi adına önemli katkılar sağlamıştır.

Bazı mahfillerce “Türk”süz bir Anayasa’nın dillendirildiği ortamda; Milliyetçi Hareket Partisi’nin öncülük etmesi neticesinde, Türkiye Cumhuriyeti’nin temel niteliklerinin düzenlendiği Anayasa’nın ilk dört maddesini, demokrasinin, hukukun üstünlüğünün ve insan haklarının teminat altına alınmasını ve Türk Devleti’nin bölünmez bir bütün olarak ilelebet payidar olmasını sağlam teminatlara bağlayan Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi inşa edilmiştir.

Demokrasinin güçlendiği, yönetim istikrarının temin edildiği, temsil adaletinin artırıldığı yeni hükümet sistemiyle; yasamanın güçlü, yürütmenin etkin hale getirilmesi, denge ve denetim mekanizmalarının güçlendirilmesi mümkün hale gelmiştir. Bu şekilde, Türkiye'nin siyasî, sosyal ve ekonomik sorunlarının çözümünü kolaylaştıracak, ülkemizin bekasını ve milletimizin refahını temin edecek yeni ve güçlü bir yönetim sistemi oluşturulmuştur. Yürütmedeki iki başlılık giderilmiş, yasama ve yürütme katı biçimde birbirinden ayrılmış, hukuksuzluk tartışmaları sona ermiştir.

Uygulandığı süre içinde Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi'nin başta terörle mücadele olmak üzere her alanda olumlu etkisi görülmüş, küresel meydan okumalara daha kolay ve etkin karşılık verilmiştir.

Milliyetçi Hareket Partisi TBMM'deki tutum ve faaliyetleri ile kuvvetler ayrılığının sağlam temeller üstüne oturması, yasama ile yürütme arasında denge ve denetimin tesisi ve tüm vatandaşlarımızın refahını temin etmeye yönelik ekonomik ve sosyal politikaların şekillenmesinde önemli görevler ifa etmiştir.

Partimizin 28. Dönemde TBMM'de daha güçlü konumda olması, bir yandan yürütmenin adalet ve hakkaniyet anlayışı içinde denetlenmesini, bir yandan da terörle mücadele, egemenlik haklarımızın korunması, ekonomik ve sosyal politikalarda daha etkin olumasını sağlayacaktır.

Cumhuriyetimizin 100. yılında önemli bir kavşak olan 14 Mayıs 2023 seçimleri, Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi'nin başlangıç ve geçiş döneminden sonra, tüm gereklerinin bütünüyle hayata geçeceği, sistemsel tartışmaların son bulacağı bir dönemin başlangıcı olacaktır.

Bu yeni dönemde yasama faaliyetlerine etkinlik kazandırmak, denge ve denetim işlevinin teminatı olmak için Milliyetçi Hareket Partisi'nin TBMM'de yüksek bir temsil gücü elde etmesi hayati önemde olacaktır.

Mecliste güçlü bir Milliyetçi Hareket Partisi, dünyada güçlü bir Türkiye anlamına gelecektir.

Unutulmamalı ki;

- Milliyetçi Hareket Partisi güçlü ise Türkiye güvende olacaktır.
- Milliyetçi Hareket Partisi güçlü ise milletimiz refah ve huzur bulacaktır.
- Milliyetçi Hareket Partisi güçlü ise vatandaşımızın karnı tok, başı dik, alını açık olacaktır.
- Milliyetçi Hareket Partisi güçlü ise demokrasi teminat altında olacak; hak, hukuk ve adalet sağlanacaktır.
- Milliyetçi Hareket Partisi güçlü ise Türk Devleti ve Türk milleti istiklal içinde istikbale taşınacaktır.
- Milliyetçi Hareket Partisi güçlü ise Türkiye güçlü olacak, "Lider Ülke Türkiye" hedefine ulaşılabilecektir.

Her ne kadar küresel ekonomik gelişmeler ve bulunduğumuz coğrafya itibariyle ülkemizin karşı karşıya olduğu sosyal, siyasî ve ekonomik meseleler ile jeopolitik riskler bulunsa da; Türkiye'nin hukukun üstünlüğüne dayanan yönetim kültürü ve demokrasi tecrübesi yanında kültürel birikimi, doğal ve beşeri kaynakları ile jeopolitik avantajları ülkemizin gelişmesi ve kalkınması için önemli fırsatlar sunmaktadır.

Fırsatları değerlendirmek, tehditleri bertaraf etmek için Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi'nin sağlıklı bir şekilde uygulanmasını, bu amaçla başta yeni bir Anayasa yapılması olmak üzere tamamlayıcı düzenlemelerin gerçekleştirilmesini önümüzdeki öncelikli hedef olarak görmekteyiz.

Gücümüz millî kimliğimizdir, aklımızda hep Türkiye vardır.

Aziz milletimizin Milliyetçi Hareket Partisi'nin hiçbir siyasî menfaat hesabına dayanmayan devlet ve millet sevdasını, ülkemizi büyütüp dünyada sözü dinlenir bir ülke haline getirecek öngörülerini; program, politika ve stratejilerini takdirle değerlendirdiğinden şüphemiz yoktur.

Elli dört yıllık siyasî hayatında Türkiye'nin ve Türk milletinin bekası, huzur ve güvenliği için hep en ön safta mücadele eden Milliyetçi Hareket Partisi, bundan sonraki süreçte de bu kutlu mücadelesini sürdürecektir.

Ülkemizin kalkınması, milletimizin refah ve huzurunun temin edilmesi, Türkiye'nin stratejik hedeflerine ulaşabilmesi için yapılacak seçimlerde Milliyetçi Hareket Partisi'nin TBMM'de temsil bakımından gücüne güç katması milletimizden beklentimizdir.

Çünkü Milliyetçi Hareket Partisi istikrarın ve istikbalin güvencesi, millî varlığa sahip çıkmanın adı, demokratikleşmeye, kardeşlik ve huzura açılan siyaset penceresidir.

GELEN TÜRK ASRI
GELECEĞİN GÜCÜ
TÜRKİYE

B

**ÜLKÜMÜZ:
TÜRKİYE MERKEZLİ YENİ BİR
MEDENİYET VE İNSANLIĞIN HUZURU**

MİLLİYETÇİ HAREKET PARTİSİ

14 MAYIS 2023
MİLLETVEKİLİ GENEL SEÇİMİ
SEÇİM BEYANNAMESİ

**CUMHUR
İTTİFAKI**
Geleceğin Mimarı

Milliyetçi Hareket Partisi bölgesel ve küresel seviyede cereyan eden siyasî ve ekonomik gelişmeleri tarihî ve kültürel derinlik içinde, stratejik bir anlayış ve Türkçe bakış açısıyla değerlendiren köklü bir siyasî partidir. Sadece bugünü değil ufkun ötesine bakarak her bakımdan geleceğin güçlü Türkiye'sini inşa eden bir anlayışla hareket etmektedir.

Bize göre, Türk milletinin ve bütün insanlığın barış, huzur ve mutluluk içinde insanca yaşayacağı bir dünya ideali, Türkiye merkezli yeni bir medeniyet projesinin hayata geçirilmesiyle gerçekleşebilecektir. Bu projenin temeli, Türk'ün yüzyıllar boyunca hükmettiği coğrafyalarda tavizsiz uyguladığı hak ve adalet anlayışında kaynağını bulduğu Türk-İslam kültürü olacaktır.

Sahip olduğu imkân ve kabiliyetler ile tarihî, kültürel, beşerî değer ve kaynakları sayesinde Türkiye, Türk ve İslam dünyasının çekim ve cazibe merkezi olacaktır.

Milliyetçi Hareket Partisi'nin "İnsanlığın Huzuru" projesi böylesi bir anlayıştan doğmuştur.

Huzur, kadim dönemlerden bu yana insanlığın ortak hedefi, ortak beklentisi, ulaşmayı istediği belki de en önemli değeridir. Her

insanın hürriyet ve güvenlik gibi huzurlu bir hayat beklentisi bulunmaktadır. Oysa uzun süredir insanlık, kaygı verici nitelikte bir huzursuzluk dalgasının tesiri altındadır.

Huzur yokluğu insanların hayata bağlılığını, yaşama sevincini, işbirliği temelini olumsuz etkilemektedir. Huzur, insanlığın temel beklentisi olduğu halde üzerinde fazlaca durulmayan, sahip olunduğunda farkında olunmayan bir kıymettir.

Barış ve huzur beklentileri ile girilen 21. yüzyılın ana meselesi maalesef yine “huzur” arayışı olmaktadır.

Milliyetçi Hareket Partisi huzurun, bir fikir ve düşünce kalıbına dökülmesini, akıl, gönül, maneviyat ve duygu planında ele alınmasını; siyasî misyonunun, insanlığa ve istikbale bakışının bir gereği olarak görmüştür. Hem toplumsal huzurumuza hem de insanlık huzuruna katkı sağlayacak bir bakış açısını, kavrayış yetisini ve bunu başarma inanç ve iradesini göstermeyi hedeflemiştir.

Elbette her insanın huzur kaynağı farklılıklar gösterebilecektir. Bu durum hayatın olağan akışından, sosyal, siyasal, ekonomik ve toplumsal ilişkilerin oluşturduğu beklentilerden bağımsız da olmayacaktır. Fertten topluma, toplumdan millete ulaşan aşamalarda da yegâne arzu huzurun teminidir.

Oysa küresel gelişmeler adalet, barış ve huzur beklentilerini boşa çıkarmaktadır. Büyük ekonomilere sahip ancak insani değerlerden yoksun sözde gelişmiş dünya, adaletsizliğe, yoksulluğa, zalimane davranışlara ve bunlardan mülhem huzursuzluğa bütünüyle kör ve sağırdır.

Milliyetçi Hareket Partisi ise konuyu tarihî ve insanî bir sorumluluk olarak telakki etmiş, huzur kavramının çağın eğilimlerine ve beşeri

ilişkilerin ağırlık merkezine doğrudan tesir edecek bir proje boyutu kazanmasını sağlamıştır.

Türk milletinin türedi bir topluluk olmadığı gibi, Türkiye'nin de sadece bir ülkenin adı değil, görkemli bir medeniyetin ve zengin Türk-İslam geleneğinin mirasını barındıran toprakların adı olduğu ve dünyada yeni buluşma ve uzlaşmalar için bir sembol değeri taşıdığı gerçektir.

Türk-İslam medeniyetinin temsil ettiği ruh ve kök değerlere sahip çıkmak, küresel gelişmeler karşısında Türkiye'nin çıkış yolu olacak, aynı zamanda da mazlum milletlerin hür ve onurlu bir şekilde yaşamasına ışık tutacaktır. Bunu başarmak için, Türk milletinin özünü temsil eden değerlere yönelmesi yeterli olacaktır.

Yaşadığımız sorunlar karşısında Türkiye'nin süregelen ve birçoğunun toplumsal karşılığı olmayan tartışmaları bir kenara bırakması, enerjisini müreffeh ve mutlu bir ülkenin inşası ve yüksek değerlerle donanmış yeni bir medeniyetin oluşturulması hedefine yöneltmesi gereklidir.

Hiç şüphemiz yoktur ki Türk milleti, sahip olduğu engin tarihî tecrübeye ve kültürel derinliğe, demokratik değerlerle teçhiz edilmiş evrensel kazanımları da eklemleyerek, yeniden büyük bir medeniyet yaratma imkân ve kabiliyetine sahiptir.

Türk milletinin başlatacağı yeni bir medeniyet yürüyüşü; manevî iklimini Türk-İslam kaynaklarından, kültürel temellerini ise kadim değerlerimizden alacaktır.

Bu yürüyüş; öncelikle Türkiye'yi kendisine güvenen, kendi gücüyle ayakta duran, başı dik, karnı tok ve özgür insanların yaşadığı onurlu bir ülke olarak ilelebet yaşatma yürüyüşüdür.

Bu yürüyüş, aynı zamanda giderek acımasızlaşan küreselleşme olgusunun insanî bir nitelik kazanmasını, küresel adaletsizliklerin azaltılmasını ve milletler arasındaki dayanışmanın artırılmasını hedefleyen, daha adil bir dünyayı ve insanlığın huzurunu esas alan insan merkezli, barışçıl bir yürüyüş olacaktır.

Böylesi bir anlayışa dayanan “Lider Ülke Türkiye” ülkümüz, kökleri Türk milletinin tarihî ve kültürel gerçekliklerine dayanan ve geleceği kucaklayan bir yaklaşımın ifadesidir. Bunu gerçekleştirebilmek ise öncelikle ortak bir millî tavır belirlemek suretiyle bütün millî imkân ve kaynakların bu hedefe yönlendirilerek topyekûn gelişme seferberliğinin başarıya ulaşmasına bağlıdır. Bu ortak tavrın omurgası devletimizin kuruluş ilkelerinin, Cumhuriyetimizin temel niteliklerinin, bizi bir millet yapan tarihî ve kültürel mirasımızla birlikte millî ve ahlakî değerlerimizin ortak payda yapılması olacaktır.

Biliyor ve inanıyoruz ki, geride bıraktığımız yüzyılın başında Mustafa Kemal Atatürk’ün önderliğinde verdiği millî kurtuluş mücadelesiyle yeniden dirilişe geçen Türk milleti, bu yüzyılda da aynı ruh, azim ve heyecanla hareket ederek “Lider Ülke Türkiye” ülküsüne en kısa zamanda ulaşacaktır.

Bu inançla yeni ufuklara koşan Milliyetçi Hareket Partisi’nin meselelere bakışında ve meselelerin çözümü için ortaya koyduğu politikaların temelinde; Türk milletine millî, manevî ve insanî açılardan seslenen; sevgiyi, adaleti, barışı ve güven içinde bir gelişimi amaçlayan Türk milliyetçiliği anlayışı bulunmaktadır.

İnsan hak ve hürriyetleri, hukukun üstünlüğü ve adalet gibi değerler, Türk milliyetçiliğinin ve Milliyetçi Hareket Partisi’nin temel referanslarıdır.

GELEN TÜRK ASRI GELECEĞİN GÜCÜ TÜRKİYE

Tarihten geleceğe giden yolculuğun son elli dört yılına damgasını vurmuş olan Milliyetçi Hareket Partisi gücünü mukaddesattan, inançlarından, ilkelerinden ve Türk milletinden almakta, Türkiye'nin iyiliğine olmadığına inandığı her hareket karşısında tek başına da olsa sonuna kadar durmaktadır.

Türkiye'nin millî menfaatlerine aykırı davrananlarla ve milletimizin birlik, beraberlik ve kardeşliğini bozmaya çalışanlarla amansız mücadele Partimiz için hayati önemdedir.

Partimiz, aziz Türk milletini lâıyk olduğu seviyeye yükseltme kararlılığındaır.

Şüphesiz ki dünyaya nizam verecek kudrette bir Türkiye'nin inşası, ancak ve ancak Türk-İslam kültüründen feyzini almış, Türklük gurur ve şuuru ile İslam ahlak ve faziletini bir bedende buluşturmış millî güçlerin eseri olabilecektir.

Türkiye'nin bu arzusunu gerçekleştirmesi, bütün sosyal kesimlerin tarih, din, kültür ve benzeri ortak değerler ekseninde müşterek bir anlayış ve dayanışma içinde bulunmalarına, geleceğe birlikte yürüme azim ve kararlılığına sahip olmalarına ve devletin kurumları arasında bu yönde uyum ve anlayış birliğinin bulunmasına bağlıdır.

İnanıyoruz ki Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi'nin uzlaşmacı anlayışında, güçlü yönetim ve etkin Meclis yapısı ile millî birlik ve dayanışma ruhu içinde kök değerlerimiz esasında, Türk milleti kadim ve kutlu yürüyüşünü devam ettirecektir. Bu kutlu yürüyüşün neticesinde **"Gelen Türk Asrı, Geleceğin Gücü Türkiye"** olacaktır.

GELEN TÜRK ASRI
GELECEĞİN GÜCÜ
TÜRKİYE

C

**GAYEMİZ:
DEVLETİN BEKASI,
MİLLETİN REFAHI**

MİLLİYETÇİ HAREKET PARTİSİ

14 MAYIS 2023
**MİLLETVEKİLİ GENEL SEÇİMİ
SEÇİM BEYANNAMESİ**

**CUMHUR
İTTİFAKI**
Geleceğin Mimarı

Ülkemizin, 21. yüzyılda, bölgesinde barış ve istikrarın teminatı olan, uluslararası ilişkilerde söz ve itibar sahibi güçlü bir ülke konumuna gelmesi için gerekli bütün şartların hazırlanması, Milliyetçi Hareket Partisi'nin stratejik hedefidir. Bu çerçevede Partimiz 1990'lı yıllardan itibaren uzun vadeli stratejisinin bir hedefi olarak topyekûn millî kalkınmayı gerçekleştirerek Cumhuriyetimizin 100. yılı olan 2023'te Türkiye'yi "Lider Ülke" haline getirmeye yönelik program ve politikalar belirlemiş ve uygulamıştır.

Partimizin siyasetteki şaşmaz gayesi Türklüğün ve Türkiye Cumhuriyeti Devleti'nin bekasını temin etmek, Türk milletini lâyük olduğu noktaya taşımaktır. "Önce ülkem ve milletim" ilkesi çerçevesinde ve demokratik sorumluluk kültürüne sahip bir anlayışla siyaset yapan Milliyetçi Hareket Partisi, milletinden aldığı destek sayesinde azim ve kararlılıkla Türkiye'nin kalkınması ve güçlenmesi için gayret sarf etmektedir.

Millî birlik ve bütünlüğünü tesis ederek, kültürel değerleri ve sosyal yapısını geliştiren, güçlü bir ekonomiye sahip olan toplumlar; küresel düzenin belirleyici aktörleri olabilmekte ve dünya refahından daha fazla pay alabilmektedirler. Siyasî istikrarı sağlamış, ekonomik ve sosyal açıdan güçlü bir Türkiye'nin de uluslararası ilişkilerde belirleyici rol üstlenmek suretiyle ülke ve dünya barış ve refahına daha fazla katkı sağlaması mümkün olabilecektir.

Türkiye'nin, sahip olduğu maddî ve kültürel değerler ve köklü devlet tecrübesiyle ortaya koyacağı vakur duruş, her zaman itibar görmesini ve sözünün dinlenir olmasını sağlayacaktır.

Türkiye, güçlü bir ekonomik yapıya kavuştuğu; modern, caydırıcı, teknoloji kapasitesi yüksek güvenlik gücüne sahip olduğu, toplumsal dokusunu sağlamlaştırdığı, kardeşlik ve dayanışma kültürünü geliştirerek imkân ve kabiliyetlerini büyük Türkiye hedefi doğrultusunda seferber ettiği takdirde, bölgesel güç olmanın ötesine geçecek ve küresel bir güç haline gelecektir.

Bunun gerçekleştirilebilmesi ve yeni bin yılın yakalanabilmesi ise geçmiş bin yılların acı ve tatlı tecrübelerini özümseyerek, kalkınma ve demokratikleşme sürecini tamamlamak suretiyle, büyük ve köklü devlet geleneğini ve tarihî birikimlerini yeni şartlar karşısında yeniden yorumlayarak, çağdaş gelişmelerle buluşturmaktan geçmektedir.

Türkiye'nin jeostratejik konumu, tarihî yükümlülükleri, ekonomik, sosyal ve siyasî menfaatleri, yakın coğrafyasındaki gelişmelere kayıtsız kalınmaması gerektiği gerçeğini ortaya koymaktadır. Türkiye şüphe yok ki kendisini merkeze alıp yakın ve uzak çevresinde yaşanan ekonomik, sosyal ve siyasî gelişmelerde daha fazla söz sahibi olmalıdır.

Türkiye, süregelen mazlum milletlerin sömürülmesine yönelik oyunları görmezden gelmeyecek, kültür coğrafyasındaki emperyalist emellerin tarihî şark meselesinde olduğu gibi Anadolu'dan Türklüğü çıkarma planlarına tepkisiz kalmayacaktır. Başka bir deyişle Türkiye, başkalarının ortaya koyduğu bölgesel ve küresel projelerin uygulayıcısı değil, kendi özgün projelerinin senaristi, yapımcısı, yönetmeni ve başrol oyuncusu olacaktır.

GELEN TÜRK ASRI GELECEĞİN GÜCÜ TÜRKİYE

Milliyetçi Hareket Partisi dün olduğu gibi bugün de yarın da Türkiye'nin ve Türk milletinin bekasının teminatı olacaktır. Partimizin siyasî sahnedeki varlığı, nasıl geçmişte demokratik standartların yükseltilmesine ve uzlaşî kültürünün tesis edilmesine katkı sağladıysa, gelecekte de siyaset kurumunun saygınlığının, demokratik değerlerin ve hukukun üstünlüğünün güvencesi olacaktır.

Türkiye, Kovid-19 salgını ve ardından başlayan Ukrayna - Rusya savaşının küresel ekonomide yarattığı olumsuz etkiye, siyasî istikrarsızlıklara ve sosyal sorunlara karşı yakaladığı demokratik yönetim istikrarı ile bu süreci başarı ile yönetmiştir.

Partimiz, Cumhur İttifakı birlikteliği içinde bu zorlu dönemin üstesinden gelinmesinde her türlü desteği vermiş, yaşanan olumsuzlukların vatandaşlarımıza yansımaması yönünde gayret göstermiş, egemenlik haklarımıza sahip çıkmış, devletin bekası, milletin refahı için mücadele etmiştir. Milletimize taahhüt ettiğimiz birçok husus da böylesi bir iklimde gerçekleştirilmiştir.

GELEN TÜRK ASRI
GELECEĞİN GÜCÜ
TÜRKİYE

D

“TÜRK KUŞAĞI” STRATEJİSİ

MİLLİYETÇİ HAREKET PARTİSİ

14 MAYIS 2023
MİLLETVEKİLİ GENEL SEÇİMİ
SEÇİM BEYANNAMESİ

**CUMHUR
İTTİFAKI**
Geleceğin Mimarı

Türkiye'nin, mevcut dünya düzeni ve buna bağlı ortaya çıkabilecek alternatif gelecek senaryolarına karşı geliştireceği politikalara ışık tutmak Partimizin milletimize karşı sorumluluğudur.

Milliyetçi Hareket Partisi, bu doğrultuda "Türk Kuşağı" stratejisini tasavvur ederken Türk jeopolitiğini merkezine koyan aynı zamanda da uluslararası sistemin dinamiklerini dikkate alan bir bakış açısı ile hareket etmektedir. Türk dünyası ekseninde yeşeren ümitlerin her alana yayılmasını, kutlu bir dilek gibi millî vicdanda mahfuz tutulan "Türk Birliği"nin bu yüzyıl içinde gerçekleşmesini umut etmektedir.

Beşeriyetin barış ve huzura susadığı, istikrar ve güvenliğe özlem duyduğu bir zamanda "Türk Kuşağı" olarak tanımlanan stratejik bölge; insanlığın ümitle beklediği adil, insanî ve vicdanî gelişmeleri destekleyecek bir cazibe merkezi olarak sivrilecek ölçüdedir.

Türk Kuşağı; tarih, kültür ve ortak değerler etrafında kenetlenmiş Türk toplulukları ve Türk devletleri arasındaki bağların güçlenmesini, diyalog ve ilişkilerin sürdürülebilir bir istikrara kavuşmasını esas almaktadır.

Bugün uyanan tarih, gözlerini açan coğrafya, ayağa kalkan kardeşlik hissiyatı Türk milletine büyük imkânlar, eşsiz fırsatlar sunmaktadır.

İnanıyoruz ki Türk Kuşağı; dünya genelindeki çatışma dinamiklerini söndürecek, kutuplaşmaları törpüleyecek tarihî, siyasî, ekonomik ve kültürel müktesebata sahiptir. “Türküm” diyen herkes aynı ülküler, heyecanlar, hassasiyetler ve aynı gelecek hedefleri etrafında buluşarak bir barış adası olarak öne çıkabilecektir.

Türkiye, Türk Kuşağı'nın merkez ülkesidir ve bu özelliğiyle de kilit ve stratejik bir öneme sahiptir. Bu nedenle de üstleneceği çok önemli görev ve sorumlulukları bulunmaktadır.

Şüphesiz ki Türk Devletleri Teşkilatı'nın tesisi hem fikri, hem siyasî, hem de duygusal anlamda yüksek bir heyecan uyandırmıştır. 12 Kasım 2021'de İstanbul'da gerçekleştirilen Türk Devletleri Teşkilatı Zirvesinde kabul edilen “Türk Dünyası 2040 Vizyonu”, Türk devletlerinin ortak çıkarlarının bulunduğu muhtelif alanlarda geleceğe dönük işbirliğine rehberlik edecek stratejik bir belge olarak benimsenmiştir.

Bu vizyon belgesi, üye devletlerin halklarının ihtiyaç ve isteklerine hizmet etmek için idarî kapasitelerini daha da geliştirmeleri adına tek taraflı ve ortak eylemi yönlendirme inisiyatifi üstlenmiştir. Vizyon; her üye devleti halihazırda mevcut uluslararası taahhütlerine halel getirmeksizin, millî temelde ve bir grup olarak daha güçlü kılmayı vadeden stratejik bir yaklaşım sağlamaktadır. 2040 Vizyonu, Türk coğrafyasının tarih ve kültür mirası, millet ve tarih şuuruyla donanmış basiretli ve kapsayıcı politikalarla derinlik ve genişlik kazanacaktır.

Türkiye; dost, düşman ve müttefik ayrımının karmaşıklaşıp çatalaştığı günümüz dünyasında Türk Devleti'ne ve Türk milletine bir sevdıyla hizmet edecek millî ve manevî değerlerle teçhiz edilmiş

zihniyetlerin mücadelesiyle yüksek gayelere mutlaka ulaşacaktır.

İlerleyen dönemde Türkiye ve üye ülkelerin “Türk Kuşağı” Stratejisi’ne dayanarak Türk Dünyası Bakanlığı’na benzer resmî kurumlar oluşturması, siyasî ve sosyokültürel gelişmelerde hızlı karar alma ve uygulama imkânı sağlayacak bir kurumsal yapı oluşturacaktır.

Bu stratejinin unsurları, hem tarihî hem de sosyo-kültürel tabanıyla yüzde yüz yerli ve reel politığe uygun içerikler sağlamakta; ayrıca bireyi ve toplumu koruyan yönüyle meşru, şeffaf, inandırıcı ve güvenli bir alanı temsil etmektedir.

Çağdaş dünyanın kabul ettiği hak ve yükümlülükleri, hukuk çerçevesini, adaleti ve estetiği, insan hakkı ve sorumluluğunu, demokrasi ve sosyal adaleti olmazsa olmaz değerler olarak benimsemektedir.

Türk Kuşağı stratejisi çerçevesinde “karşılıklı rıza” ilişkilerde belirleyici unsur olacaktır.

Farklılaşan şartları doğru okumak, çağın eğilimlerini iyi analiz etmek, gelişmelerin hızına ayak uydurmak, Türk Devleti’nin bekası, Türk milletinin huzur, güvenlik ve refahı yönünde belirlenecek strateji ve politikalar için kaçınılmaz bir gerekliliktir.

Şüphesiz Türkiye’nin hedefleri belirlenirken kendi gelecek tasavvuru yanında dünya düzeninin yapısal dinamiklerini doğru kavrayabilmesi şarttır.

Bugün Türkiye, “Türk Dünyası” ve “Türk Kuşağı” misyonuyla halkalar halinde çevresini etkileyen, bu doğrultuda kardeşlerine rıza çerçevesinde destek olan bir devlet haline dönüşmüştür. Uyguladığı çok boyutlu, dengeli, millî menfaatleri ve insani diplomasiyi esas

alan dış politikasıyla mazlum milletlerin gönlünde taht kurmuştur. Türkiye, Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi sayesinde gerçekleştirdiği atılımlarla bölgesel güç olmanın ötesine geçmiş, küresel düzeyde önemli bir aktör haline gelmiştir. Dünyanın yeni düzen arayışları içinde sözü dinlenen ve sözüne güvenilen bir Türkiye gerçeği, küresel barış ve insanlığın huzuru için de umut olmuştur.

Böylesi bir Türkiye'nin öncülüğünde oluşturulacak Türk Kuşağı, Milliyetçi Hareket Partisi'nin ülkemizin uluslararası arenada güçlü, güvenli, huzurlu ve sürdürülebilir ilişki biçiminin tesisi bakımından öngördüğü ve diplomaside muhakkak referans alacağı büyük bir stratejidir.

İnanıyoruz ki Türk Kuşağı Stratejisi, küresel bir güç haline gelen Türkiye'nin öncülüğünde tüm Türk devletlerini uluslararası güç mücadelesinde en ön sıralara taşıyacaktır.

GELEN TÜRK ASRI

GELECEĞİN GÜCÜ

TÜRKİYE

E

2033 VİZYONU

MİLLİYETÇİ HAREKET PARTİSİ

14 MAYIS 2023
MİLLETVEKİLİ GENEL SEÇİMİ
SEÇİM BEYANNAMESİ

**CUMHUR
İTTİFAKI**
Geleceğin Mimarı

Milliyetçi Hareket Partisi; Devletin ülkesi ve milletiyle bölünmezliğini, birlik ve bütünlüğünü, hak ve menfaatlerini korumak; yüce Türk milletinin millî ve manevi değerleri ile tarihî ve kültürel zenginliklerine sahip çıkmak; inançlı, yüksek ahlaklı ve çağın gerektirdiği niteliklere sahip nesiller yetiştirmek; hak ve adaleti, huzur ve güveni her alanda hâkim kılmak; Türkiye'nin müreffeh ve onurlu geleceğini inşa etmek; barış, mutluluk ve adaletin hâkim olduğu bir dünya nizamının tesisinde ülkemizin söz sahibi olmasını sağlamak misyonu ile siyaset yapmaktadır.

Partimiz, vatandaşlarımızın teveccühünü kazanarak Türkiye merkezli yeni bir medeniyet ve yeni bir dünya düzeni anlayışıyla; ekonomik, sosyal, kültürel, teknolojik gelişimini ve bilgi toplumuna geçişini sağlayarak ülkemizi, bölgesinde ve dünyada süper güç ve lider ülke konumuna getirmek temel vizyonuna sahiptir.

Milliyetçi Hareket Partisi orta vadede Türkiye'nin 2033 yılında ekonomik ve siyasî olarak öne çıkmış, sosyal gelişimini, millî birliğini güçlendirmiş, küresel düzeyde etkili, satın alma gücü ölçeğinde dünyanın ilk on ekonomisi arasında yer alan bir ülke olmasını sağlamayı öngörmektedir.

Uzun vadeli stratejik hedefimiz ise 2053'te Türkiye'nin "Lider Ülke ve Süper Güç" haline gelmesidir.

Milliyetçi Hareket Partisi'nin 1990'lı yıllarda uzun vadeli hedef olarak ortaya koyduğu ve siyasî bir proje haline getirdiği Türkiye Cumhuriyeti'nin kuruluşunun 100. yılı olan 2023'te "Lider Ülke Türkiye" hedefine ilişkin önceliklerimizin gerçekleştirilmesi için siyasî mücadelemizi sürdürmekteyiz.

Ülkemizde ve küresel ölçekte yaşanan olağandışı gelişmeler ve bunun ülkemiz dâhil tüm ekonomilere, siyasî ve sosyal hayata yansımaları, ihtiyaçlar, öncelikler ve hedefler piramidinde yeni gelişmelere kapı açmıştır. Bu doğrultuda Türkiye'nin ekonomik, sosyal ve siyasî şartları ile uluslararası gelişmeleri, aynı zamanda da doğal ve beşeri kaynak potansiyelimizi dikkate alarak Partimizin 2033 yılını esas alan siyasî, ekonomik ve sosyal hedefleri belirlenmiştir.

Partimiz 2033 yılına kadar, Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi'nin tüm unsurları ile yerleşmesini, sistemin avantajlarının daha çok hissedileceği uygulamaların hayata geçirilmesi yoluyla ekonominin kapsayıcı ve sürdürülebilir büyümesini, toplumsal huzurun artmasını, yoksulluğun azalmasını, her bakımdan içeride mutlu, dışarıda güçlü bir devlet düzeninin tesis edilmesini, millî bütüleşmenin güçlenmesini ve uzun vadeli stratejik hedef olan 2053'e giden altyapının inşa edilmesini öngörmektedir.

Türkiye'yi birlikte geleceğe taşıma çabasının güçlendiği, ahlakî ilkelerin egemen olduğu bir toplumsal yapının tesisi bu dönemin kilit özelliği olacaktır.

Toplumun eğitim ve sağlık düzeyi yükseltilerek yaşam kalitesi iyi-

leştirilecek, gelir dağılımı daha hakkaniyetli hale getirilecek, bilim-teknoloji ve yenilik yeteneği güçlendirilecek, yeni teknolojiler geliştirilecek, enerji, ulaştırma ve altyapı hizmetlerinde etkinlik artırılacak, çevre korunarak ekonomik ve sosyal yapıda dönüşüm büyük ölçüde gerçekleştirilecektir.

Vizyonumuzun temel amacı; ülkemizi, çağdaş dünyayı Türkçe algılama ve değerlendirme yeteneğine sahip, küresel düzeyde etkili ve ekonomide dünya liginde üst sıralara taşıyan bir konuma yükseltmektir.

Mevcut kaynak, imkân ve kabiliyetlerin stratejik bir vizyonla harekete geçirilmesi, vatandaşlık bilincinin güçlendirilmesi, tarih ve inanç temelinde kaynağını bulan ortak değerler ekseninde bütünleşilmesi, dünya ölçeğinde karar süreçlerinde söz sahibi olunması hedeflenmektedir.

Türkiye'nin küresel güç olması yolunda ihtiyacı olan çağdaş normlarda bir devlet ve toplum düzeninin gerektirdiği kurum ve kuralların bütünüyle inşa edileceği bu dönem; devlet ile milletin, demokrasi ile cumhuriyetin kucaklaştığı; vatandaşlarımızın devlete güveninin pekiştiği bir dönem olacaktır.

Çok yönlü, çok boyutlu, dengeli, inandırıcı, millî hedeflerimiz doğrultusunda izlenecek dış politikayla Türkiye'nin hak ve çıkarları mutlak surette korunacak, egemenlik haklarımızın gereği sonuna kadar yapılacaktır.

Bu dönem içerisinde devletin düzenleme, gözetim ve denetleme fonksiyonları artırılacak, yerel yönetimler hizmet bakımından güçlendirilecek ve millî öncelikler doğrultusunda sivil toplum kuruluşları desteklenecektir.

Yüksek standartlı bütün kamu hizmetlerinin herkes için daha kolay erişilebilir ve kullanılabilir olması sağlanacaktır.

Ulaşılması öngörülen büyüme hedefleri doğrultusunda finansal piyasaların reel sektörün finansman ihtiyacını düşük maliyetle karşılayacak ve farklı nitelikteki finansal araçları kullanıma sunacak bir yapıya kavuşması sağlanacak, sermaye piyasaları geliştirilecek, finansal teknoloji ekosistemi güçlendirilecektir.

İstihdam artışı ve nitelikli iş imkânları, yoksullukla mücadele ve gelir dağılımında iyileşme sağlanmasının asli aracı olacaktır.

Öncelikli sektörlerde ve alanlarda teknolojik dönüşümün sağlanabilmesi ve rekabet gücünün artırılması amacıyla önümüzdeki dönemde yüksek katma değer oluşturması beklenen kritik teknoloji alanlarında teknoloji üretme ve adaptasyon yeteneğinin geliştirilmesi sağlanacaktır.

Kritik teknolojilerde araştırma altyapısı güçlendirilerek, insan gücü kapasitesi ile teşvik ve destek sistemi artırılabilecektir.

İmalat sanayiinin, katma değerli üretim yapabilmesi ve yenilikçi ürün geliştirme kapasitesinin artırılması yönünde ar-ge ve yenilik kabiliyetinin güçlendirilmesi ve yeniliği esas alan bir yapıya kavuşturulması temel amaç olacaktır.

Güvenlik güçlerimizin ihtiyaçlarını, sürekli gelişim anlayışı ile azami ölçüde millî teknolojiler ve yerli imkânlarla karşılamak ve savunma ihracatını artırmak üzere savunma sanayii ekosistemini daha güçlendirmek ve savunma sanayiinde edinilen becerilerin diğer sektörlerle yayılımını sağlamak öncelikli hedefimiz olacaktır.

Verimliliği merkezine alan, sanayi sektörünün başat rol üstlendiği,

ihracata dayalı istihdam yaratan istikrarlı bir büyüme modeli öngörmekteyiz.

Piyasa ekonomisi uygulamasının güçlendirilerek sürdürülmesi, rekabetçi üretim altyapısının geliştirilmesinde etkin bir rol üstlenecektir.

Devletin düzenleyici ve denetleyici rolünün ve planlama ilkelerinin kuvvetlendirilmesi, piyasalarda bağımsız düzenleyici ve denetleyici kurumların öngörülebilirlik ve şeffaflık çerçevesinde görev yapmasını sağlayacaktır.

Özel sektör yatırımlarının artırılması için yatırım ortamının iyileştirmesinin yanı sıra farklı destek mekanizmalarının hayata geçirilmesi gereklidir.

Ekonomi yönetiminde eşgüdümün esas olması, politikalarda güçlü koordinasyon sağlanması, etkin karar alma mekanizmaları sayesinde para, maliye ve gelir politikaları arasındaki uyumun gözetilmesi, makroekonomik istikrarın kalıcılığını temin edecektir.

Temel dönüşüm kararlarında kamu, özel sektör, sivil toplum kuruluşları ve diğer bütün paydaşların katılımlarıyla toplumsal mutabakatın oluşturulmasına önem vermekteyiz.

Maliye politikası çerçevesinin, mali disiplini esas alan, nitelikli büyümeye destek veren, kaynakları itibarıyla sürdürülebilirliğe, kullanım yerleri itibarıyla ise etkinliğe ve verimliliğe dayalı bir kaynak harcama yaklaşımıyla yürütülmesini önemli görüyoruz.

İstikrarlı ve güçlü büyümenin finansmanına yönelik yurt içi tasarruf artışını sağlayacak yeni araçların oluşturularak, bu kaynakların dengeli ve etkin bir biçimde rekabetçi alanlara yönlendirilmesini gerekli buluyoruz.

Bireylerin yaşam kalitesinin yükseltilmesi, ekonomik ve sosyal hayata aktif ve sağlıklı bir şekilde katılımlarının temin edilebilmesi için kaliteli, güvenilir, etkin, mali açıdan sürdürülebilir bir sağlık hizmet sunumu ile bölgeler arası dağılımın iyileştirilmesi, fiziki altyapının ve insan kaynağının niteliğinin artırılması temel amaçtır.

Çevresel, sosyal ve ekonomik olarak sürdürülebilir, ülke insanının yeterli ve dengeli beslenmesinin yanı sıra arz talep dengesini gözetilen üretim yapısıyla uluslararası rekabet gücünü artırmış, ileri teknolojiye dayalı, altyapı sorunlarını çözmüş, örgütlülüğü ve verimliliği yüksek, etkin bir tarım sektörünün oluşturulmasını hedeflemekteyiz.

Sektörün, gıda güvencesinin ve güvenliğinin sağlanması ile doğal kaynakların sürdürülebilir kullanımını gözetmesini gerekli görüyoruz.

Bölücü terörün kalıcı bir şekilde bitirilerek, kardeşliğin pekiştirilmesini, huzur ve güvenin artırılmasını, bu amaçla etkili ekonomik ve sosyal projeler uygulanmasını öngörüyoruz.

Toplumdaki kargaşa, belirsizlik ve kutuplaşma giderilerek millî ve insani değerler etrafında bütünleşme ve buna dair sosyal uzlaşma zemini oluşturulacaktır.

Eğitim, sağlık başta olmak üzere tüm kamu hizmetlerinde kalite, ucuzluk ve erişilebilirliğin sürekliliği sağlanacaktır.

Bilgi teknolojileri ile katma değeri yüksek teknolojik ürünlerin üretimine yönelik işgücü ve teknoloji yatırımları arttırılacak; özel sektörün, sivil toplumun, kamu kurum ve kuruluşlarının iş ve işlemlerinin yürütülmesinde e-kültürün tesisi ve yaygınlaştırılması temin edilecektir.

Hukukun üstünlüğü ve hukuk devleti gerekleri çerçevesinde, yargılama sürecinin hızlı, adil, güvenli ve isabetli şekilde işlenmesini temin edecek gerekli hukukî ve idarî düzenlemeler yapılmaya devam edilecek, hizmet kalitesi artırılabacaktır.

Ülkemizin sahip olduğu doğal kaynakların korunma ve kullanma şartları belirlenerek bilinçsiz kullanma ve tahribat önlenecek, bu kaynaklardan etkin ve verimli bir şekilde yararlanılmasını, katma değer yaratılmasını temin edecek çevre yönetim sistemleri ve üretim yöntemleri oluşturulacaktır.

Türkiye 2033 yılına kadar en az üç alanda ürettiği değerlerle teknolojik rekabet üstünlüğü kazanacak, küresel düzeyde öne çıkacaktır. Bu çerçevede Türkiye, uzayın imkânlarından yararlanabilen bir ülke haline gelerek, uydu teknolojisi üretme yetkinliğine kavuşacaktır. İleri teknoloji kullanılarak yeni ve yenilenebilir enerji ile diğer alternatif enerji kaynaklarından yararlanılacak, Türkiye enerji bağımlılığından kurtulmanın yanı sıra uluslararası enerji piyasasının belirleyici aktörlerinden birisi haline gelecektir. İleri teknoloji kullanan, yüksek katma değer ve istihdam yaratan, küresel ölçekte rekabet gücüne sahip bütünlüklü bir üretim yapısı tesis edilecektir.

Bu sürede Türk girişimcisi dünya ölçeğinde rekabet gücü yüksek girişimci haline gelecektir. Ar-ge ve yenilikçilik faaliyetlerine ve ar-ge altyapısına öncelik verilecektir. Bilgi ekonomisi ve inovasyon için gerekli ortam oluşturulacak ve araştırmacı insan gücü yetiştirilmesine önem verilecektir.

Dünyada belirli sektörlerdeki “Türk Malı” markalı ürünlerin en çok aranan ürünler arasında yer alması sağlanacaktır.

Nüfusun her yaştan her kesiminin çağdaş eğitim imkânlarından azami ölçüde yararlanması sağlanacaktır.

Biyo-güvenlik, gıda güvenliği, siber güvenlik ve ekonomik güvenliği millî güvenliğin bir unsuru olarak kabul eden anlayışla uygun sistemler geliştirilecektir.

Muhtaç insanlar devletin tam koruması altında alınarak yoksullukla etkin bir şekilde mücadele edilecektir.

Ülkemizdeki sosyal güvenlik sistemi; nüfusun tümünü kapsayan, toplumun değişen ihtiyaçlarını karşılayabilen, mali sürdürülebilirliği olan ve kaliteli hizmet sunan bir yapıya kavuşturulacaktır.

Bölge ülkeleri ile ilişkileri sıkı ve kalıcı bağlarla güçlendirerek, bölgemize yönelik yeni ekonomik ve siyasî girişimlerin yapılması ve tesis edilen işbirliklerinin ileri aşamalara taşınması sağlanacaktır.

Türk Devletleri Teşkilatı'nın ilan ettiği 2040 Vizyonu doğrultusunda belirlenen ortak hedeflerin gerçekleştirilmesi ve yeni hedeflerin ortaya konulması için gayret gösterilecektir.

Partimizin büyük stratejisi "Türk Kuşağı" çerçevesinde bilimsel, kültürel, ekonomik ve siyasî adımlar artırılacak, sadece Türkiye'nin değil Türk Kuşağı çatısı altında bizimle omuz omuza yürüyen tüm Türk devletlerinin kayda değer atılımlar sağlaması için dayanışma sergilenecektir.

Bu hedeflerin gerçekleştirilmesi suretiyle Türkiye, 2033 sonrası dönemde adım adım "2053 Lider Ülke ve Süper Güç Türkiye" vizyonunun da gerçekleştirilmesini mümkün kılacak gerekli altyapıyı, hamleyi ve sıçramayı yapmış olacaktır.

Daha güçlü bir Türkiye amacımızdır. Daha müreffeh bir millet gayemizdir. Daha kudretli bir devlet gayretimizdir.

GELEN TÜRK ASRI

GELECEĞİN GÜCÜ

TÜRKİYE

F

TEMEL İLKE VE GÖRÜŞLERİMİZ

MİLLİYETÇİ HAREKET PARTİSİ

14 MAYIS 2023
MİLLETVEKİLİ GENEL SEÇİMİ
SEÇİM BEYANNAMESİ

**CUMHUR
İTTİFAKI**
Geleceğin Mimarı

1) Temel İlkelerimiz

Milliyetçi Hareket Partisi olarak siyaseti, milletin huzur ve refahının teminine yönelik politikaların geliştirilmesinin yolu olarak görmekte, bunun için devlet hizmetlerinin, vatandaşların beklentilerine uygun nitelikte sunulmasını, kurum ve kurallarının bu anlayışa göre şekillenmesini öngörmekteyiz.

Devlet idaresinde, milletin en iyi şekilde temsil edildiği rejim olan demokrasiyi; hukukun üstünlüğünün, insan hak ve özgürlüklerinin en geniş anlamda teminat altına alındığı bir sistem olarak benimsemekte ve demokrasinin kurumsallaşmasının hayati önemine inanmaktayız.

Demokratik siyasî kültürü, uzlaşma ve sorumluluk ahlakını önde tutan bir anlayışla siyaset yapan Partimiz; bu anlayışın Türk siyasî hayatına hâkim olmasına da öncülük etmeye devam edecektir.

Vatandaşlarımızın inançlarına saygı duyan, din ve vicdan özgürlüğünü esas alan bir laiklik anlayışını, millî birlik ve bütünlüğün güvencesi olarak görmekteyiz.

Türk milletinin tarihinden, kültüründen, geleneklerinden ve inanç dünyasından feyz alarak şekil bulan milliyetçilik anlayışımız; gelenekten geleceğe uzanan çizgide Türk milletinin sahip olduğu millî

ve manevî değerlerin varlığını anlamlandırarak sürekli kılmayı ifade etmektedir.

Türk Devleti'ni ve Türk milletini ilelebet yaşatma, millî kimliğe, millî kültüre ve millî varlığa sahip çıkma kararlılığımızdır.

Bin yıldır yaşadığımız vatan topraklarındaki kazanımlarımızın, ortak değerlerimizin, kültürel birikimimizin, basiretsiz ve teslimiyetçi bir anlayış ile tüketilmesini, kirletilmesini, itibarsızlaştırılmasını; emperyalizme, bölücü unsurlara ve menfaat çetelerinin buyruklarına terk edilmesini, gönül coğrafyamızın emperyalizmin hedeflerine yem edilmesini asla kabul edilemez görmekteyiz.

Milliyetçilik anlayışımızın manevî temelini oluşturan “yaşa ve yaşat” ilkesi; tarihin imbiğinden süzülüp gelen ve milletimizin hayat kaynağı olan değerlerimizin bütün benliğimizi kuşatacak şekilde yaşamımıza anlam kazandırmasını, yaşanarak zenginleşen ve kurumsallaşan bu değerler hazinesinin gelecek nesillere aktarılmasını ifade etmektedir.

Milliyetçi Hareket Partisi, beşerî ilişkilerde sevgi, hoşgörü ve adaleti tesis etmeyi hedef alan bir ahlak anlayışını benimsemektedir.

Bu anlayışın, bütün kurum ve kurallarıyla toplumun her kesiminde hâkim kılınması için, yozlaşma eğiliminin önüne geçecek ilke ve standartların hayata geçirilmesini savunmaktayız.

Toplumsal dayanışma ve uzlaşma kültürünün geliştirilmesi suretiyle barış, huzur ve refah içinde topyekûn kalkınmanın gerçekleştirilmesini öngörmekteyiz.

Adalet, liyakat, hakkaniyet ve kurumsallaşmayı sağlamanın öneme, bireysel yeteneklerin ancak kurumsallaşmış bir ortamda

üretim ve değere dönüşeceği ve bunun da sadece adil bir toplumda mümkün olduğu gerçeğine inanmaktayız.

Tarih, kültür ve inanç temelinde derinliği olmayan yapay farklılıkların ayrıştırıcılığı yerine, zengin ortak değerlerin bütünleştiriciliğini esas alan bir anlayışla, ekonomik ve sosyal birikimlerimizin, doğal ve beşeri kaynaklarımızın ortak hedeflere seferber edilmesini millî birlik ve bütünlüğümüzün teminatı saymaktayız.

Hukukun üstünlüğünü, demokratik sistem içerisinde düzeni sağlayan bir kanunilikten öte, insanın yüce değerini ve temel haklarını tanımak, kabul etmek ve bunları güvence altına almak şeklinde değerlendirmekteyiz. Hiçbir kişi ya da kurumun hukukun üstünde olamayacağı gerçeğinden hareketle hukuku, cumhuriyetin temel niteliklerinin ve evrensel değerlerin de güvencesi olarak görmekteyiz.

Sağlıklı bir demokrasinin ancak hoşgörü, dürüstlük, tutarlılık, samimiyet gibi ahlakî değerlerle bezenmiş bir siyasî kültür zemini üzerinde yükselebileceğine inanmakta; ilkeli, seviyeli ve temiz siyaseti demokrasinin teminatı olarak görmekteyiz.

Toplumun demokrasiye ve devlete olan güven duygusunun zaafa uğramasına neden olan siyasetteki yozlaşmanın önüne geçilmesinin; millî, ahlaki ve toplumsal duyarlılığa sahip bir anlayışı hâkim kılmakla mümkün olabileceğini savunmaktayız.

Her insanın dokunulmaz, devredilmez ve vazgeçilmez temel hak ve özgürlükleri bulunduğu; bu hakları kullanma yetki ve özgürlüğünün kutsallığına, bunları her türlü istismardan korumanın, teminat altına alınmanın ve işlerlik kazandırmanın vazgeçilmezliğine inanmaktayız.

Toplumsal huzur ve barışın pekiştirilmesi için gelir dağılımını adaletli ve dengeli bir biçimde gerçekleştirmeyi, toplumun millî duyarlılıklarını yaşatmayı, dayanışma kültürünü geliştirmeyi, bençillik ve vurdumduymazlığa karşı feragat ve fedakârlık gibi güzel hasletleri yüceltmeyi öngörmekteyiz.

Devlet idaresinde güçlü bir yönetim yapısı ile kudretli bir devlet inşasının mümkün olabileceğine inanıyoruz. Devlet hizmetinde verimlilik ve kaliteyi esas alan bir yönetim kültürünün yerleştirilmesini, halka güveni esas alan ve halkın güvenini kazanmayı hedefleyen şeffaf, katılımcı, hesap verebilir, kollayıcı ve koordine edici bir anlayışın ve bunlara yönelik idarî yöntemlerin hâkim kılınmasını gerekli görüyoruz.

Serbest teşebbüsün esas olduğu, üretimin teşvik edildiği, rekabetçi ve hakkaniyetli, sosyal denge ve ahengi gözetilen bir ekonomi politikasını savunmakta, Türk girişimcisinin dünya ekonomisinde söz sahibi olabilmesi için Türk firma ve markalarının küresel düzeyde rekabet gücü kazanmasına stratejik bir önem atfetmekteyiz.

Bilgi toplumu altyapısının hızla oluşturulmasını, yapay zekâ, bilgi ve teknoloji üretimi, kullanımı ve ihracını mümkün kılacak politikaların uygulanmasını ve bu yönde toplumsal bilincin geliştirilmesini hedeflemekteyiz.

Dış politikada siyasî eşitlik zemininde; karşılıklılık esas ve millî çıkarların gözetilmesi doğrultusunda, etkin ve saygın devlet anlayışıyla, sosyal, ekonomik ve siyasî ilişkileri zenginleştirmeyi hedeflemekteyiz.

Milliyetçi Hareket Partisi, her insanı mukaddes bir varlık ve emanet olarak kucaklamak ve onların gönlünü, sevgisini ve saygısını ka-

zanmak suretiyle bir gönül seferberliği anlayışı içerisinde hareket etmektedir.

Bu anlayışı, yurt ve dünya barışına katkı sağlayacak vicdani bir sorumluluk olarak da kabul etmekte olan Partimiz, Türkiye'yi geleceğe taşıma ideali için belirlenecek ortak tavrın ve onu gerçekleştirme arzusunun tüm gönüllerde yer bulması ile bu hedefe daha hızlı ulaşabileceğine inanmaktadır.

Gücünü Türk milletinden alan Partimiz; ülkemize ve vatandaşlarımıza hizmet etmenin, aynı zamanda da içinde bulunduğumuz bölgede ve dünyada barış, huzur ve kardeşliği hâkim kılmanın ve "Lider Ülke Türkiye" ülküsünü gerçekleştirmenin demokratik düzen içerisinde temel yolunun, siyaset kurumu olduğuna inanmakta ve bu anlayış doğrultusunda siyaset yapmaktadır.

İnanıyoruz ki Türkiye, Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi ile daha kararlı ve hızlı adımlarla kutlu yürüyüşüne devam edecek ve mutlaka lider ülke ve küresel güç olma hedefine ulaşacaktır.

2) Demokrasi ve İnsan Haklarına İlişkin Temel Görüşlerimiz

Başta yaşama hakkı olmak üzere, insanın dokunulamaz, devredilemez, vazgeçilemez temel hak ve özgürlüklerinin korunması ve geliştirilmesi devletin başta gelen görevlerinden birisi olup bu hak ve özgürlüklerin tanınması ve teminat altına alınması özgürlük, adalet ve barışın temelidir.

Hukukun üstünlüğünün, insan şeref ve haysiyetinin; fikir, teşebbüs, din ve vicdan özgürlüğünün teminatı olarak demokrasiyi sadece bir siyasî rejim değil, aynı zamanda bir hayat tarzı olarak

gören Partimiz, sosyal ve siyasî ilişkilerde, demokrasinin bütün kurum ve kuralları ile işletilmesinin gereğine inanmaktadır.

Milliyetçi Hareket Partisi olarak sağlıklı bir demokrasinin tesis edilebilmesinin, bireysel hak ve özgürlüklerin önündeki engellerin kaldırılması ve bu hakların en geniş anlamda kullanımının temini ile mümkün olabileceğini değerlendiriyoruz.

Devletimizin kuruluş ilkelerinin düzenlendiği Anayasa'nın ilk dört maddesi üzerine inşa edilen Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi'ni kurumsallaştıracak, mümkün olabildiğince geniş bir uzlaşmaya dayanan, sınırlama hükümlerinden daha çok genel koruma hükümlerine yer veren, özgürlükleri esas alan millî ve demokratik yeni bir Anayasa'nın yapılması gerektiğini savunmaktayız.

Türk Tipi Başkanlık modelini bütünüyle kurumsal hale getirecek böylesi yeni bir Anayasa ile Türkiye, sistem tartışmalarını bir daha açılmamak üzere sonlandıracaktır.

Egemenliğin yegâne sahibinin kayıtsız şartsız millet olduğuna, siyasî iktidarların meşruiyetinin millî iradeye dayandığına, Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi'nde millî iradenin hem yasamada hem de yürütmede tecelli ettiğine, böylece Türk demokrasisinin geliştiğine ve güçlendiğine samimiyetle inanmaktayız.

Partimiz; hangi düşünce ve gerekçeyle olursa olsun demokratik rejime, parlamentonun anayasal yetkilerine ve millî iradeye dışarıdan her türlü müdahalenin gayri meşru ve kabul edilemez olduğuna inanmaktadır.

Milliyetçi Hareket Partisi, devletin ülkesi ve milletiyle bölünmez bütünlüğünü hedef almaması, terör ve şiddeti siyasî amaç ve araç olarak görmemesi kaydıyla, her siyasî görüşün partileşerek bu gö-

rüşlerini anayasal çerçevede, demokratik platformlarda açıklama, savunma ve yayma özgürlüğüne sahip olması gerektiğini savunmaktadır.

Siyasî partilerin sadece Türk milleti tarafından ve seçim sandığı yoluyla tasfiye edilebileceğine inanan Milliyetçi Hareket Partisi; terör ve şiddeti siyasî amaç ve araç olarak gören ve destekleyen partiler hariç olmak üzere siyasî partilerin kapatılması yerine bireysel sorumluluk esasını öngörmektedir.

Devletin ülkesi ve milletiyle bölünmez bütünlüğüne, cumhuriyetin temel ilkelerine, millî güvenliğe ve kamu düzenine aykırı olmamak üzere basın, yayın ve diğer iletişim araçları üzerinde kısıtlama konulmaması, bunların sansür edilmemesi ve hür olması gerektiğine inanmaktayız.

Milliyetçi Hareket Partisi, ülkemizde sağlıklı işleyen bir sivil toplum yapısının güçlendirilmesi için, vatandaşlarımızın birey olmanın sorumluluğunu taşıyarak içinde yer alacağı sivil oluşumların kamu hizmetlerinin denetimine iştirakini öngörmektedir. Partimiz, sivil toplum kuruluşlarının ve faaliyetlerinin gelişmesini birey-devlet arasındaki ilişkinin güçlenmesi ve siyasete sivil katılımın artırılması açısından önemsemektedir.

Demokratik sistemin varlığını tehdit eden ve devlet kurumlarına olan güveni sarsan ahlakî kirlilik ve yolsuzluklarla kararlı ve etkili mücadele edilmesi “temiz siyaset-temiz yönetim” anlayışımızın gereğidir. Milliyetçi Hareket Partisi, yolsuzlukla mücadeleyi siyaset anlayışının temel unsurlarından birisi olarak görmektedir. Bu doğrultuda, siyasette ve kamu yönetiminde, sivil toplum kuruluşları, medya ve iş dünyasında, toplumsal tüm alanlarda yozaşma ve

yolsuzluklara karşı etik kuralları aktif bir şekilde gündelik hayatımıza sokacak düzenlemelerin yapılması gerektiğine inanmaktayız.

Partimiz; her türlü işkence ve eziyet ile insanlık dışı ve aşağılayıcı davranış ve uygulamalara şiddetle karşı olup, herkesin yaşama, maddi ve manevî varlığını koruma ve geliştirme hakkına sahip olduğuna, her bireyin kişisel özgürlük ve güvenliğinin sağlanması ve hayatının güvence altına alınması gerektiğine inanmaktadır.

Millî birlik ve bütünlüğü, kamu yararı ve genel ahlâkı zedelemek kaydıyla, herkesin düşüncüyü ifade etme ve inandığı gibi yaşama hürriyetine sahip olması, düşünce ve kanaat özgürlüğü anlayışımızın esasını oluşturmaktadır.

Herkesin, meşru vasıta ve yollardan faydalanmak suretiyle yargı mercileri önünde adil yargılanma hakkına sahip olduğunu, hiçbir eylem ve işlemin yargı denetimi dışında bırakılamayacağını düşünmekteyiz. Partimiz herkesin kanun önünde eşitliği ilkesi uyarınca, Anayasa ve kanunlarımızdaki kamu vicdanını yaralayan tarzdaki dokunulmazlıkların kaldırılmasını, herkesin hak arama özgürlüğüne sahip olmasını gerekli görmektedir.

Milliyetçi Hareket Partisi, özel hayatın ve aile hayatının gizliliğine dokunulamayacağına inanmakta, özel hayata ve aile hayatına saygı gösterilmesini isteme hakkını temel insan hakkı olarak görmekte ve konut dokunulmazlığının esas olduğu kabulü ile yasalarla belirlenen hallerde usulüne göre alınmış hâkim kararı olmadan kimsenin konutuna girilemeyeceğini temel bir ilke olarak benimsemektedir. Haberleşme özgürlüğünün temel insan hakkı olduğunu, engellenemeyeceğini ve gizliliğine dokunulamayacağını savunmaktayız.

Herkes vicdan, dinî inanç ve kanaat hürriyetine sahiptir. Toplum ve devlet hayatında din ve vicdan özgürlüğünün engellenmemesi, insanların inançları ve ibadetlerinden dolayı kınanmaması, tenkit edilmemesi, hor görülmemesi, hangi gerekçe ile olursa olsun din ve vicdan özgürlüğünün kısıtlanmaması, din ve vicdan özgürlüğü anlayışımızın esasını oluşturmaktadır.

Partimiz herkesin eğitim ve öğrenim hakkına sahip olduğuna ve bu hakkın her ne suretle olursa olsun engellenemeyeceğine, eğitim ve öğretimin devletin gözetim ve denetimi altında yapılması gerektiğine inanmakta ve Türkçe'den başka bir dilde anadilde eğitim yapılmasını reddetmektedir.

Milliyetçi Hareket Partisi; cumhuriyetin temel ilkelerine, millî güvenliğe ve kamu düzenine aykırı olmamak şartıyla; örgütlenme, toplantı ve gösteri düzenleme hakkının özüne uygun olarak kullanılmasının esas olduğuna inanmaktadır.

Partimiz kadınlara karşı her türlü fiili ve hukukî ayrımcılığa, şiddete ve kadın istismarına karşı durmakta, ailelerinden kaynaklananlar da dâhil olmak üzere çocukların her türlü hak ihlaline ve istismarına karşı korunmasını gerekli görmektedir. Çocuğun üstün yararını esas almakta, aile kurumunun korunması ve güçlendirilmesine önem vermektedir.

Kadınların ve gençlerin siyasete daha fazla katılmasını, TBMM ve diğer resmî kurumlar başta olmak üzere kamusal alanın her noktasında daha fazla temsil edilmesini demokrasimizin gelişmesi ve güçlenmesi için önemli bir kıstas olarak görüyoruz.

GELEN TÜRK ASRI
GELECEĞİN GÜCÜ
TÜRKİYE

G

TOPLUMSAL DAYANIŞMA VE UZLAŞMA ÖNCELİĞİMİZ

MİLLİYETÇİ HAREKET PARTİSİ

14 MAYIS 2023
MİLLETVEKİLİ GENEL SEÇİMİ
SEÇİM BEYANNAMESİ

**CUMHUR
İTTİFAKI**
Geleceğin Mimarı

Cumhuriyet tarihinin çeşitli dönemlerinde yapay kutuplaşmalar maalesef toplumsal yarılmalara, millî birlik ve beraberliğin örse- lenmesine sebep olmuştur.

Küresel oyun kurucuların emperyalist hedefleri çerçevesinde di- zayn edilen, zamana ve şartlara göre yöntemi, araçları ve aktörleri değişse de esas hedefi değişmeyen kaos ve çatışma senaryolarının alan bulması, devletimize ve milletimize çok şey kaybettirmiş, Tür- kiye'yi hedeflerinden uzaklaştırmıştır.

Türkiye'nin kendi kabuğunu yırtabilme ve mazlum milletlere me- deniyet yapıcı değerleri ulaştırma gücünü yakalayabilmesi, siyasî, toplumsal ve ekonomik uzlaşının tesis ve temin edilmesini gerekli kılmaktadır.

Türkiye'nin karşı karşıya kaldığı sorunlar, devletimizin kuruluş ilke- leri ve Cumhuriyetimizin temel nitelikleri ile millî ve manevî ortak değerlerimiz üzerinde uzlaşa sağlanacak bir ihtiyacı gerektirmiştir. Bu yönde siyasî ve sosyal bir uzlaşma zemininin tesis edilememesi, sağlıksız oluşumların, demokrasi dışı arayışların, muhtıra ve darbe- lerin de zeminini oluşturmuştur.

15 Temmuz hain darbe girişimi böylesi bir yapının son hamlesi, Türkiye'nin işgal planının kuvveden fiile dönüştürülme çabası olmuştur. Türk milletinin devletinden ve milletinden yana demokrasi ve millî irade kararlılığı ile bu şer girişimi engellemesi sonrası oluşan siyasî ve toplumsal kararlılık, millî bekayı esas alan bir vatan ittifakının teşekkülünü sağlayan siyasî iklimi oluşturmuştur. Cumhuriyet İttifakı bu iklimde şekillenmiş, millî uzlaşmayı esas alan Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi de bu anlayışla inşa edilmiştir. Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi uzlaşma kültürünün siyasette hâkim kılınmasını, parlamenter sistemin prangalarından, kısırtılımlarından Türkiye'nin kurtulmasını sağlamış, milletimize yönelik siyasî ve ekonomik operasyonlara etkin bir şekilde karşılık verilmesini mümkün hale getirmiştir.

1) Millî Birliğin Temini

Milliyetçi Hareket Partisi; Türk milletinin birliğini ve beraberliğini koruyarak, toplumsal huzursuzluk alanlarının cepheleşmeye dönüşmesini önlemeyi ve herkesin inancına saygı duyarak birlikte yaşama ideali etrafında kenetlenip toplumsal sıkıntı ve sorunları çözmeyi amaçlamaktadır.

Bu çerçevede, millî ve manevî değerlerimizin toplumsal çatışma konusu yapılmaması, inanç, etnik ve kültür temelli tartışmaların millî birlik ve bütünlük anlayışıyla aşılmasını gerekli görmektedir.

Yapay farklılıkların öne çıkarılması yerine zengin ortak değerlerin bütünleştiriciliğinde millî bir bakış açısının egemen olması, bunların tanıtılması, öğretilmesi ve paylaşılması amacıyla eğitim sistemi yanında din adamları, sosyologlar, kanaat önderleri ve medyanın

etkin olarak devreye konulması millî birlik anlayışının tesisinde önemli katkı sağlayacaktır.

Çağdaş dünya nimetlerinden bütün vatandaşlarımızın hakça yararlandığı bir kalkınma modelinin gerçekleştirilmesi, devletin şefkatinin ülkenin en ücra köşesindeki vatandaşımız tarafından hissedilmesi, adaletin hâkim olması, kimsenin aç ve açıkta bırakılmaması, huzur ve güvenin tam olarak sağlanması, devletin aslî görevi, tasada ve kıvançta bir olmanın gereğidir.

Milliyetçi Hareket Partisi olarak bu anlayışla şekillendirilecek politikalarla ve “birlikte Türkiye’yiz” anlayışıyla, millî bütünleşmenin temin edileceğine, Türkiye’nin kalkınma hedeflerine ulaşılacağına inanıyoruz.

2) Toplumsal Dayanışma ve Uzlaşmanın Önemi

Türkiye Cumhuriyeti, dönemin kadrolarınca “millî birlik” anlayışı ile bütünleşme ve kucaklaşma ülküsü etrafında şekillendirilmiş; millî devlet, millî kimlik, millî dil üzerinde ittifak edilerek yeni devlet inşa edilmiştir.

Bu anlayış, geleceğimizin de birlikte şekillendirilmesi için yönetim katmanları, toplumsal kesimler, siyasî aktörler ve vatandaşlar arasında ekonomik, sosyal, siyasî alanlarda güçlü bir diyalog ve birliktelik zemininin oluşmasını sağlayacaktır. Bahse konu kesimler arasında bu tür bir uzlaşma zemini tesis edilemediği müddetçe, ülkemizin çağın meydan okumasına sağlıklı bir cevap vermesi de mümkün olamayacaktır.

Temel millî ve insanî değerler ile millî ülküler ve hedefler konusunda sağlanacak bir toplumsal uzlaşmanın, Türkiye’nin hayatı

meselelerde görüş birliği içinde olmasını mümkün kılacağına ve geleceğe dönük plân ve programların işbirliği içinde uygulamaya konulmasını kolaylaştıracağına inanıyoruz.

Milliyetçi Hareket Partisi, en geniş boyutta sağlanacak toplumsal uzlaşma ve mutabakat ile Türkiye'nin büyük hedeflere yönelmesini, bütün imkân, kaynak ve kabiliyetlerini "Lider Ülke Türkiye" hedefi doğrultusunda harekete geçirmesini, demokratik kurum ve kurallarını bu anlayışla şekillendirmesini öngörmektedir.

Demokrasiyi güçlendiren, yönetim istikrarını sürdürülebilir kılan, uzlaşma kültürünü ve dinamiklerini artıran Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi böylesi bir iradenin güç kazanmasına katkı sunacaktır.

3) Sosyal Uzlaşma

Anayasamızda da ifade edildiği üzere, Türkiye Cumhuriyeti'ne vatandaşlık bağı ile bağlı olan herkes, eşit hak ve yükümlülüklerle sahiptir. Demokrasinin temeli olan bireylerin eşitliği ilkesi de hiçbir etnik ya da dinî gruba ayrıcalık ya da imtiyaz verilmemesini öngörmektedir. Partimiz, tüm vatandaşlarımızı etnik, mezhebi ya da dinî kökenine bakmadan bir ve eşit görmekte, yapay gerekçelerle farklılıklarının körüklenmesine şiddetle karşı çıkmaktadır.

Milliyetçi Hareket Partisi; cumhuriyetin temel nitelikleri, Türk millî kimliği, demokratik rejim ve temel insan hakları gibi değerleri vazgeçilmez olarak kabul etmekte, bu ilke ve değerleri, toplumsal huzur ve refahımızın, birlik ve beraberliğimizin temel yapı taşları olarak görmektedir.

Cumhuriyet ve demokrasinin birbirini tamamlayan iki kavram olduğu, bunları birbirine zıtmış gibi gösteren anlayışların her iki kavramı zedelediği görüşünü taşıyan Partimiz, Cumhuriyetimizin geliştirilerek yaşatılmasını ve demokratik yapı ve kültürümüzün zenginleştirilmesini zarurî görmektedir.

Yerel ve yöresel farklılıkların Türk kültürünün zenginliği içinde ve onun tamamlayıcı renkleri olarak görüldüğü bir anlayış üzerinde sağlanacak genel bir uzlaşmanın, toplumsal barış ve huzur için önemli katkı sağlayacağına şüphe yoktur.

Bize göre siyaset, daha çok oy almaya odaklı bir yarışma değil, milletimizin bütün fertlerini kucaklama, sosyal bütünlüğü koruma ve yüceltme çabasıdır.

4) Siyasî Uzlaşma

Milliyetçi Hareket Partisi, ahlakî bir temele dayanan, aşırılıkların törpülendiği, demokratik olgunluk ve uzlaşma kültürünün egemen olduğu, devletimizin kuruluş ilkelerini, millî ve manevî değerleri ortak payda olarak kabul eden bir siyaset anlayışının hâkim kılındığı siyasî iklimi gerekli görmektedir.

Yapıcı olmayan siyasî çekişmelerin sona erdirilmesi, milletimizin huzur ve refahına yansımayan yapay tartışmaların önüne geçilmesi, demokratik, etkin ve şeffaf bir yönetim anlayışıyla devlet otoritesinin her alanda aralıksız tesis edilmesi için siyasî kaygıların bir kenara bırakılması gerektiğine inanmaktadır.

Nitekim 15 Temmuz FETÖ hain darbe ve işgal girişimi hiçbir siyasî mülahazanın devletin ve milletin birliğinden, vatanın bütünlüğünden önemli olmadığını göstermiştir.

Bu süreçte siyasetteki uzlaşmayı esas alan bir siyasî iklimin tesisi ve sürdürülebilirliği, millî birliğimizin teminine önemli katkı sağlayacak bir yaklaşım olarak öne çıkmış ancak sağlanan anlayış birliği maalesef devam ettirilememiştir.

Partimiz, Türk siyaset hayatında yer aldığı her dönemde, siyasî uzlaşma arayışlarında “önce ülkem ve milletim, sonra partim ve ben” anlayışının hâkim olması gerektiğine inanarak hareket etmiş, siyasetin ahlaki bir zeminde yapılması ve demokrasinin önünün açılması için önemli katkı sağlamıştır. Bu anlayışla 15 Temmuz hain darbe girişimi sonrası süreçte de ülkemize yönelik yıkıcı tehditleri bertaraf etmek, ilkeli ve seviyeli siyasetin önünün açılarak devletin kudretini tesis etmek amacıyla hükümet sistemi reformunu öngören Anayasa değişikliğine öncülük etmiştir.

16 Nisan 2017’de yapılan Anayasa değişikliği halkoylaması ile aziz milletimizin onayını alan Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi, siyasette uzlaşma kültürünün pekiştirilmesi için önemli bir zemin oluşturmuştur.

Bu çerçevede siyasette ittifak arayışları başlamış, Partimiz ile Adalet ve Kalkınma Partisi’ni bir araya getiren Cumhurbaşkanlığı İttifakı; millî duruşun ve birlikte hareket ederek güçlü Türkiye’yi inşa etme azim ve kararlılığının vücut bulduğu geniş kitlelere hitap eden siyasî uzlaşmanın en güzel örneği olmuştur.

5) Ekonomik Uzlaşma

Ekonomik uzlaşma anlayışımız insan merkezli bir ekonomik modelle dayanmaktadır.

Ekonomik sorunların çözüme kavuşturulması için ilgili taraf ve aktörlerce bir uzlaşma vasatının oluşturulması zorunludur. Küresel olguların millî ekonomileri yakından etkilediği bir süreçte fırsat ve riskleri aynı anlayışla değerlendirme mecburiyeti vardır.

Ekonomik kararların alınmasında ve politika tercihlerinde meslek kuruluşları ve sivil katılım aracılığıyla sektörlerin, halkın ve çeşitli sosyal kesimlerin görüşlerinin alınması, sorunlara mevcut şartlar içinde akılcı çözümler bulunmasına yardımcı olacaktır. Böylesi bir katılım ve diyalog ortamı içinde bütün sosyal kesimlerin memnuniyeti ve uygulanacak programlara rızası da temin edilebilecektir.

Ekonomik sorunların aşılmasında çeşitli toplum kesimleri, siyasî aktörler, yönetim katmanları ve halk arasında güven sorunlarının aşılması, tereddütlerin giderilmesi ve şüphelerin karşılıklı güvene dönüştürülmesi, nimetin ve külfetin hakkaniyet ölçüleri çerçevesinde bölüşülmesi, hiçbir kesimin tahammül gücünü aşacak yük altına sokulmaması, üretime katılanların katkıları ölçüsünde adil pay almalarının sağlanması “ekonomik uzlaşma” kültürünün esasını teşkil etmektedir.

Üretimi, yoksullukla mücadeleyi, gelirin adil paylaşımını öngören bir çerçevede yeterli kurumsal ve hukukî mekanizmaların oluşturulması; güvenli, öngörülebilir, etkin işleyen bir yapı ekonomik uzlaşma vasatının tesisini mümkün kılacaktır.

6) Toplumsal Uzlaşmanın Dinamikleri Olarak Milliyetçilik ve Demokrasi

Partimiz, Türk milletinin kardeşlik içinde yeni atılım ve hedeflere hazırlanmasında milliyetçilik ve demokrasiyi birbirinden ayıramaz kavramlar olarak görmektedir.

Bir milletin dayanışma, ilerleme, çağı yakalama gibi hedeflere ulaşmasını sağlayacak en önemli fikrî kuvvetin milliyetçilik olduğuna inanıyoruz.

Demokrasiyi; hukukun üstünlüğünün, insan hak ve özgürlüklerinin en geniş anlamda teminat altına alındığı, devlet idaresinde, milletin en iyi şekilde temsil edildiği bir sistem olarak görmekte ve benimsemekteyiz.

Demokrasinin kurumsallaşmasının hayati önemine inanan Partimiz, demokratik siyasî kültürün, uzlaşma ve sorumluluk ahlakını önde tutan bir anlayışla Türk siyasî hayatına ve demokrasisine hâkim olmasına öncülük etmeye devam edecektir.

Milliyetçi Hareket Partisi'nin hem meselelere bakışında hem de çözüm önerilerinin temelinde; Türk milletine millî, manevî ve insanî açılardan seslenen; sevgiyi, adaleti, özgürlüğü, barışı ve güven içinde bir gelişimi amaçlayan Türk milliyetçiliği anlayışı bulunmaktadır.

Partimiz; Türk milletinin barış, huzur ve kardeşlik içinde yeni atılım ve hedeflere hazırlanmasında, milliyetçilik ve demokrasiyi, siyasî ve kültürel çerçevenin iki anahtar kavramı olarak kabul etmektedir.

Milliyetçilik anlayışımız; en başından beri ırkçılık ve ayrımcılığa şiddetle karşı olan, kültürel ve toplumsal birlik ve beraberliği huzur ve refah içinde yaşama ülküsünün ön şartı olarak kabul eden uzlaşmacı bir şuurun ifadesidir. Milliyetçiliğimiz, Türk milleti namıyla tarih boyunca terkip olunan mükemmel millî kimliğin ve kapsayıcı millî kültürden beslenen yapıcı, kaynaştırıcı, uzlaştırıcı ve birleştirici bir millî kuvvet unsuru olmuştur. Bu itibarla, hem elli dört yıllık siyaset tecrübesi ile Milliyetçi Hareket Partisi hem de Türk milliyetçiliği fikri asla ayrımcı ve dışlayıcı bir nitelik taşımamıştır.

İnsanoğlunun keşfettiği en iyi yönetim biçimi olarak temayüz eden demokrasi ise, toplum içindeki farklı düşüncelerin, kardeşlik yaklaşımı ve birbirine saygıyı esas alan bir anlayış içerisinde yaşamasının vazgeçilmez şartıdır. Bütün toplumsal kesimlerin demokrasiyi sadece siyasî boyutuyla değil, kültürel ve sosyal boyutuyla anlayarak özümsemesini de bu açıdan önemli görüyoruz. Bu sebeple Milliyetçi Hareket Partisi, toplumsal dayanışma ve uzlaşma kültürünün geliştirilmesine büyük önem vermektedir.

Bin yıldır kardeşçe yaşadığımız bu vatanda hiçbir sebebin ayrıştıramayacağı kadar kaynaşmış olan aziz Türk milleti; ortak geçmişine, kültürüne, kaderine ve geleceğine sahip çıkacak ve kardeşliğini sonsuza kadar yaşatacak, “Herkes Eşittir Türkiye” diyecektir. Nitekim 15 Temmuz hain kalkışmasına “Dur!” diyen aziz Türk milleti, bekasına yönelik tehditlerin tekrar yeşeremeyeceği yeni bir döneme geçmek istediğini, “Yenikapı Ruhu” ile dosta ve düşmana ilân etmiş, 16 Nisan 2017’de yapılan Anayasa değişikliği halkoylamasıyla da hukukî zemine kavuşturmuştur.

Cumhur İttifakı’nın eşi görülmedik bir uzlaşma sergilemek suretiyle tasarlayıp uygulamaya geçirdiği Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi ile Türkiye, sorun yumağı haline gelen ve kriz üreten yapısı sebebiyle demokrasimize tehdit oluşturan parlamenter sistemin prangalarından kurtulmuş, ufku aydınlanmıştır.

GELEN TÜRK ASRI

GELECEĞİN GÜCÜ

TÜRKİYE

H

CUMHURBAŞKANLIĞI HÜKÜMET SİSTEMİ

MİLLİYETÇİ HAREKET PARTİSİ

14 MAYIS 2023
MİLLETVEKİLİ GENEL SEÇİMİ
SEÇİM BEYANNAMESİ

**CUMHUR
İTTİFAKI**
Geleceğin Mimarı

1) 1982 Anayasası'nın Kriz Üreten Yapısı

Anayasa, Türkiye'de uzun yıllardır tartışılan en önemli meselelerden birisi olmuştur. 1982 Anayasası, özellikle Cumhurbaşkanının yetki ve sorumlulukları açısından klasik parlamenter sistemden büyük sapmalar barındıran bir şekilde yürütmeyi tanzim etmiştir. Yürürlüğe girmesinden itibaren yapılan birçok değişikliğe rağmen Anayasa'nın içerdiği "darbe ruhu" giderilememiştir.

Parlamenter sistemlerde sembolik yetkileri olması gereken Cumhurbaşkanı çok geniş yetkilerle donatılmış ve yürütmenin iki güçlü organ tarafından yerine getirilmesi öngörülmüştür. Ne var ki, iki başlı yapının siyasî sorumluluk taşıyan tarafı olan Başbakan ve Bakanlar Kurulu üyelerinin cezaî sorumluluğu ve TBMM önünde hesap vermesi düzenlenmişken, Cumhurbaşkanı sadece "vatana ihanet" ile sorumlu tutulmuştur.

Anayasa'daki bu çarpık düzen zamanla daha da karmaşık bir hâl almış, 2007 yılındaki Cumhurbaşkanlığı seçiminde yaşanan 367 krizi neticesinde yeni bir boyut kazanmıştır.

Cumhuriyet Halk Partisi'nin ve vesayet odaklarının dayattığı bir hukuk garabeti olan 367 krizi, Anayasa Mahkemesi'nin onay vermesiyle bir sistem krizi haline dönüşmüştür. Sistem krizinin bir rejim krizine dönüşmesini önlemek amacıyla Milliyetçi Hareket Partisi, yapılacak milletvekili seçimlerinin erkene alınması çağrısı yapmıştır. 22 Temmuz 2007 tarihinde yapılan seçimler sonrasında 71 milletvekiliyle TBMM'ye giren Partimiz, yapılan Cumhurbaşkanlığı seçiminde Genel Kuruldaki oylamaya katılarak 367 krizinin çözülmesini sağlamıştır.

Kriz çözülmüş olsa da sistemin sorunlardan kalıcı olarak arındırılması için yeni bir düzenleme ihtiyacı hâsıl olmuş, bir Anayasa değişikliği zorunlu hale gelmiştir.

2007 yılında yapılan Anayasa değişikliğiyle Cumhurbaşkanının doğrudan halk tarafından seçilmesi sağlanmıştır. Bu durum, parlamenter sistemi normlarından biraz daha uzaklaştırmıştır.

1982 sonrası dönemde aşama aşama tahrip edilen parlamenter sistemin biriken sorunları, 2014 yılında Cumhurbaşkanının halk tarafından doğrudan seçilmeye başlamasıyla yeni bir boyut kazanmıştır. Cumhurbaşkanı ve Başbakanın oluşan yürütmenin iki başı arasındaki yetki-sorumluluk dengesizliği ve bunun ortaya çıkardığı hukuksuzluk tartışmaları, geçmişte olduğu gibi bir rejim krizine davetiye çıkarmıştır.

Parlamenter sistem işlevini iyice yitirmiş, sorun çözme kabiliyetini kaybetmiş, devletin tepesindeki hukuksuzluk tartışmaları siyaseti esir almış, kuvvetler arasındaki denge ve denetim örselenmiş, Türkiye'nin huzur, güvenlik ve bekasını tehdit etmeye başlamıştır.

Hükümet sistemindeki tıkanıklıkların tetiklediği demokrasi dışı

müdahalelerin önüne geçilmesi, Türkiye'nin gelişmiş, demokratik bir ülke haline gelebilmesi ve ayağındaki prangalardan kurtulabilmesi, Türk Devleti'nin bekası için kaçınılmaz olmuştur. Kısacası, Anayasa'nın değiştirilerek hükümet sisteminin yeniden tasarlanması Türkiye için bir zorunluluk halini almıştır.

2) 15 Temmuz İhaneti

Türk milleti 15 Temmuz 2016'da Türk tarihinin en büyük ihanetlerinden birisiyle karşı karşıya kalmıştır. 15 Temmuz gecesi Türk Silahlı Kuvvetlerine sızan FETÖ mensubu teröristler vatandaşlarımızın üzerine kurşun yağdırmış, millî iradenin tecelligâhı olan TBMM bombalanmış, Türk demokrasisine pranga vurulmak istenmiştir. Darbe girişimi neticesinde maalesef ki 251 vatan evladı şehit, 2 bin 194 kahramanımız da gazi olmuştur.

Türkiye'yi kaosa sokmak, bir iç savaş çıkararak ülkeyi bölmek ve parçalamak isteyen işgal girişimi, aziz Türk milletinin devletine, demokrasisine ve millî iradeye sahip çıkmasıyla engellenmiştir. Türkiye Cumhuriyeti Devleti uçurumun kenarından dönmüştür.

Demokrasi ve ülke sevdalısı, cesaret timsali vatandaşlarımızın tankların önüne yatarak "dur" dediği bu hain darbe girişimi, Türkiye için bir dönüm noktası, her bakımdan yeni bir başlangıç, siyasî olarak da bir milat olmuştur.

Hiçbir siyasî mülhazanın devletin varlığından daha öncelikli olmadığı bu süreçte daha iyi anlaşılmıştır.

Millî menfaatleri önceleyen siyaset anlayışı Türk siyasetindeki hâkimiyetini pekiştirmiş, hükümet sisteminin yeniden şekillenmesine giden yol da böylelikle açılmıştır.

Genel Başkanımız Sayın Devlet Bahçeli'nin hain darbe girişiminin daha başlangıcında demokrasiye sahip çıkan tavrı ve çağrısı üzerine, Türk milliyetçileri ve ülkücüler, herkesten önce demokrasiye sarılmış, devletin ve millî iradenin yanında durarak darbenin amacına ulaşmasına engel olmuştur.

Darbe girişimi ve sonrasında ortaya çıkan gerçekler, devletin ve milletin bekasıyla, millî birlik ve beraberliğin ne kadar önemli olduğunu herkese göstermiştir. Vatan işgal edilirse siyaset yapılacak bir alanın kalmayacağı da o meşum gece sonrasında idrak edilmiştir. Bu anlayışla 7 Ağustos 2016'da Yenikapı'da düzenlenen ve milyonların destek verdiği Demokrasi ve Şehitler Mitingiyle oluşan "Millî Diriliş Ruhu" Türkiye'nin geleceğini şekillendirecek yeni ve güçlü bir siyasî iradeyi gündeme getirmiştir.

Yenikapı'da, devletimizin kuruluş ilkelerinin ve Cumhuriyetimizin temel niteliklerinin ortak payda yapılarak demokrasimizi güçlendirmek ve geliştirmek için ortak bir siyasî tavır belirlenmiştir.

Milliyetçi Hareket Partisi, "Yenikapı Ruhuna" sonuna kadar sadık kalmış, tüm siyasî partileri de bu ruha sahip çıkmaya ve ona uygun şekilde davranmaya davet etmiştir.

Bu çağrımıza başta CHP olmak üzere millî ve manevî hassasiyetlerden yoksun siyasî yapılar olumlu karşılık vermemiş, Türkiye'nin öncelikli meselesi olan FETÖ ile mücadeleyi sekteye uğratma girişimlerinin ardı arkası kesilmemiştir.

Türkiye ve Türklük düşmanı FETÖ mensubu hainlerin, eğitim, sağlık, yargı, emniyet ve Türk Silahlı Kuvvetleri dâhil devletin tüm hücrelerine; sivil toplum kuruluşları, meslek odaları ve toplumun tüm kesimlerine sinsice yerleştiği tespit edilmiştir.

FETÖ' nün, siyaseti kendi hain emelleri doğrultusunda dizayn etmeye yönelik komplolar kurduğunun anlaşıldığı bu süreçte, 1 Kasım 2015 seçimleri sonrası başlayan Milliyetçi Hareket Partisi'ni ele geçirme girişimleri ve buna yönelik olağanüstü kongre taleplerinin de FETÖ ile bağlantılı olduğu ilerleyen dönemlerde ortaya çıkmıştır.

Türkiye bir yandan FETÖ ile amansız bir şekilde mücadele ederken diğer yandan da içeride ve dışarıda FETÖ yandaşı çevrelerin Türkiye'yi ekonomik ve siyasî açıdan köşeye sıkıştırma girişimleri ile karşı karşıya kalmıştır.

Türkiye'nin güney sınırında terör koridoru oluşturmak amacıyla önce Irak'ın kuzeyinde bir gayrimeşru referandum yapılmış, beraberinde Suriye topraklarında oluşturulan kantonlarla Irak'tan Suriye'ye ve Akdeniz'e uzanan bir kukla terör devleti yapılanmasına teşebbüs edilmiştir.

Başta ABD ve Avrupa ülkeleri olmak üzere Türkiye'ye hasım birçok ülke bu bölgedeki YPG/PYD terör örgütlerini desteklemiş, aleni bir şekilde onlara ağır silah ve mühimmat vermiştir.

Vekâlet savaşlarına sahne olan Orta Doğu'da DEAŞ'ın, PKK'nın ve Suriye'deki uzantısı YPG/PYD gibi terörist örgütlerin taşeron olarak kullanıldığı bu dönemde, yurdumuzun içinde de terör eylemleri artmıştır. Bu süreçte Türkiye, yedi düvele karşı mücadele etmek durumunda kalmıştır.

Türkiye caydırıcı gücünü kullanarak önce Irak'taki gayrimeşru bağımsızlık referandumunu etkisiz hale getirmiş, Irak'ın toprak bütünlüğünün korunmasını sağlamıştır. Ardından, Suriye'nin kuzey bölgesine yönelik düzenlenen Fırat Kalkanı, Zeytin Dalı, Barış Pına-

rı ve Bahar Kalkanı harekâtları ile Türkiye'nin egemenlik haklarını, huzur ve güvenliğini tehdit eden terör yapılanmasını bertaraf etmek için uluslararası hukuktan kaynaklı haklı ve meşru mücadelesini devam ettirmiştir. Bu operasyonlarla Türkiye, sınırlarımızda bir terör koridorunun oluşturulmasına izin vermemiştir.

Ancak Türkiye'nin bekasına yönelik tehditler farklı cephelerde sürmüştür. Doğu Akdeniz ve Ege başta olmak üzere egemenlik haklarımıza yönelik saldırı girişimleri devam etmiştir. Türkiye'nin güney sınırında bir güvenli bölge oluşturma girişimi hem ABD hem de Rusya ile mutabakata bağlanmış ise de bu devletler YPG/PYD'ye desteğini kesmemiş ve güvenli bölgeden teröristleri çıkarma taahhütlerini yerine getirmemiştir.

Kuşkusuz Türkiye ve Cumhur İttifakı her şartta devletinin ve milletin bekasını esas alacak, egemenlik ve güvenlik haklarını tehdit eden unsurlarla şartlar ne olursa olsun mücadeleyi sürdürecektir.

Böylesi tarihî bir dönemde yönetimdeki yapısal zaafı gidererek parlamenter sistemin yol açtığı sıkıntılardan ve demokrasi dışı arayışlara zemin hazırlayan yapısından ülkemizi kurtaracak, köklü devlet geleneklerimizle uyumlu bir sistem değişikliğine gidilmesi zarureti sonucu inşa ve ihdas edilen Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi, zorlu süreçte Türkiye'nin gücüne güç katmıştır.

3) Anayasa Değişikliği ve Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sisteminin Esasları

Türkiye'de siyasî görüşü ne olursa olsun hemen herkes, Anayasa'daki darbe izlerinin giderilmesi, siyasetin önünün açılması ve daha etkin bir yönetim yapısının tesis edilmesi için Anayasa'nın

yenilenmesi gerektiğini savunmuştur. Toplumdaki yeni Anayasa taleplerine karşılık veren siyasî partiler de 2017 yılı öncesi seçim beyannamelerinde uzlaşmacı ve daha demokratik bir Anayasa vadedmişlerdir.

Bu çerçevede, TBMM’de oluşturulan Anayasa uzlaşma komisyonlarındaki görüşmelerde yeni Anayasanın içeriği ve hükümet sisteminin nasıl şekillendirileceğine dair tartışmalar zaman zaman, Milliyetçi Hareket Partisi’nin asla kabul edemeyeceği vahim noktalara ulaşmıştır.

Anayasa’nın ilk dört maddesinin değiştirilmesine ve Anayasa’dan Türklüğün çıkarılmasına kadar varan girişimler, Türk Devleti ve milletin bekasına yönelik bir tehdit halini almıştır.

Diğer yandan, yürütmenin iki başlı yapısının sebep olduğu yetki ve sorumluluk karmaşası ve “hukuksuzluk” tartışmaları bekâ sorununu tetikleyen önemli bir unsur durumuna gelmiştir.

Milliyetçi Hareket Partisi, devletin ve milletin ilelebet yaşatılması ve Cumhuriyetimizin temel niteliklerinin garanti altına alınması suretiyle bu yıkıcı tartışmalara son noktayı koymak için tarihî bir inisiyatif almıştır.

Partimiz, devletteki karmaşa ve kafa karışıklığını sonlandırmak, milletimizi uzlaşma ile bütünleştirip güçlendirmek, geleceğimizi güvence altına almak için kalıcı nitelikli bir millî mutabakatı ortaya koyarak hukukî açmazları sonlandırmak istemiştir.

Bu çerçevede Milliyetçi Hareket Partisi, siyasî uzlaşma ve işbirliği için tüm siyasî aktörlere ve toplumun tüm kesimlerine bu anlayışa uygun bir çıkış yolu bulunması çağrısında bulunmuş; varsa Anayasa değişiklik tekliflerinin gündeme getirilmesini önermiştir. Partimi-

zin, yaşanan sorunları bertaraf edecek, milletimize layık, daha demokratik bir Anayasa yapılmasına yapıcı katkı vereceği ilan edilmiştir.

Ne var ki, sadece Adalet ve Kalkınma Partisi bu çağrıya karşılık vermiş, diğer partiler böylesine önemli bir konuda sorumluluk almaktan kaçınmıştır. AK Parti, bir Anayasa değişikliği taslağı hazırlayarak Partimize sunmuştur. İki parti arasında oluşturulan komisyon, taslak metin üzerinde müzakereler yürütmüş; ortak ilke, düşünce ve hassasiyetleri esas alan bir tavır benimsenerek hazırlanan ve Milliyetçi Hareket Partisi'nin katkılarını içeren Anayasa değişiklik paketi TBMM'ye sunulmuştur.

Milliyetçi Hareket Partisi ve AK Parti arasında varılan uzlaşmayla, sistemdeki sorunların çözümüne yönelik yeni bir hükümet sistemi ortaya çıkarılmış, Türkiye'nin maruz kaldığı risk ve tehditlere karşılık verebilecek "Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi" inşa edilmiştir. Cumhuriyetin temel nitelikleri, Türk millî kimliği, demokratik rejim ve temel insan hakları gibi değerler yeni sistemin vazgeçilmezleri olmuştur.

16 Nisan 2017 halkoylamasında kabul edilen Anayasa değişikliğinde; Türk Devleti'nin ülkesi ve milletiyle bölünmez bir bütün olarak yaşamasını sağlam teminatlara bağlayarak tartışma alanı olmaktan çıkarılan düzenlemeler yapılmıştır.

Partimiz hem demokrasinin güçlenmesi hem de etkin ve dengeli bir hükümet sisteminin tesis edilmesi adına önemli katkılar sağlamış, milletimizin taleplerini demokratik sorumluluk bilinciyle yerine getirmiştir.

Anayasa değişikliği ile kuvvetler ayrılığı güçlendirilmiştir. Yasa-

manın yürütmeyi daha etkin denetleyebilmesi, erkler arasındaki denge ve denetim mekanizmalarının güçlendirilmesi sağlanmıştır. Cumhurbaşkanı ve Bakanların sorumlu tutulabilmesi, yürütmenin gücünün yargıya ve yasamaya verilen yetkilerle sınırlandırılması temin edilmiştir.

Anayasa değişikliğiyle, Türkiye'nin siyasî, sosyal ve ekonomik sorunlarının çözümünü kolaylaştıracak, hızlı ve etkin karar alınmasını sağlayacak ve hem ülkemizin bekasını hem de milletimizin refahını temin edecek Türkiye'ye özgü yeni bir sistem oluşturulmuştur.

Bu çerçevede yapılan değişiklikler kısaca şunlardır:

- Yürütmedeki iki başlılık giderilmiş ve yürütme görev ve yetkileri bir bütün halinde Cumhurbaşkanına verilmiştir.
- Koalisyonlar dönemi sona ermiş; hızlı işleyen, çabuk karar alan, vatandaşların sorunlarının çözümüne ve Türkiye'yi büyütme odaklı bir yönetim yapısı tesis edilmiştir.
- Yargı, yasama ve yürütme katı biçimde birbirinden ayrılmış, kuvvetler arasındaki ayırım ve ilişkiler olması gereken şeklini almıştır.
- Yasama ve yürütme arasında güçlü bir denge ve denetim sistemi kurulmuş ve hukukun üstünlüğü teminat altına alınmıştır.
- Devlet organları asli fonksiyonlarına dönmüştür.
- Cumhurbaşkanı en fazla iki kez seçilebilecek, hem yasamanın hem de yargının denetimine tabi olacak hale getirilmiştir.
- Cumhurbaşkanına cezaî sorumluluk getirilerek suçlandırma mekanizması oluşturulmuştur. Böylelikle Cumhurbaşkanı sade-

ce “vatana ihanet” suçundan değil, her türlü eylem ve işlemlerinden sorumlu tutulmuştur.

- Cumhurbaşkanı'nın herhangi bir suçtan dolayı Yüce Divana sevkini kolaylaştırmanın yanı sıra, Yüce Divandaki yargılama sürecinin kesin olarak altı ay içinde bitirilmesi şartı getirilmiştir.
- Cumhurbaşkanı hakkında bir soruşturma başlatılması halinde Cumhurbaşkanı'nın yetkileri de sınırlandırılarak seçimlerin yenilenmesi kararı alması engellenmiştir.
- Cumhurbaşkanı Yardımcıları ve Bakanların görevleri ile ilgili işledikleri tüm suçlar bakımından sorumlu tutulmaları sağlanmıştır.
- Cumhurbaşkanı'na sadece “yürütmeye ilişkin konular” ile sınırlı olmak üzere kararname çıkarma yetkisi verilmiştir.
- Cumhurbaşkanı'na temel haklar, kişi hakları ve ödevleri ile siyasî haklar ve ödevler konularında kararname çıkarma yetkisi verilmiştir.
- Cumhurbaşkanı Anayasa'da münhasıran kanunla düzenlenmesi öngörülen hususlarda ve kanunlarda açıkça düzenlenen konularda kararname çıkartmamaktadır.
- Cumhurbaşkanı'nın çıkaracağı kararnameler kanun gücünde değildir.
- Cumhurbaşkanlığı kararnamesi ile kanunlarda farklı hükümler bulunması halinde kanun hükümleri uygulanmaktadır.
- TBMM'nin aynı konuda bir kanun çıkarması durumunda Cumhurbaşkanlığı kararnamesi hükümsüz hale gelmektedir.
- Cumhurbaşkanlığı kararnameleri Anayasa Mahkemesi'nin denetimine tâbidir.

- OHAL sırasında çıkarılan Cumhurbaşkanlığı kararnamelerinin üç ay içerisinde TBMM’de görüşülüp karara bağlanması, aksi hâlde kendiliğinden yürürlükten kalkması düzenlenmiştir.
- Cumhurbaşkanı “kanunları geri gönderme” yetkisini kullanırken denge ve denetim mekanizması işlemektedir. TBMM geri gönderilen kanunu salt çoğunlukla (301) tekrar kabul ederse, Cumhurbaşkanı söz konusu kanunu onaylamak zorunda olacaktır.
- Parlamenter sistemde, sadece hükümetin kurulamaması halinde Cumhurbaşkanıya tanınan seçimleri yenileme yetkisi, yeni sistemde TBMM’ye de verilmiştir. Böylelikle yasama ve yürütme arasında dengeli bir ilişki tesis edilmiştir. Cumhurbaşkanı ya da TBMM bu yetkiyi kullandığında hem Cumhurbaşkanlığı hem de TBMM seçimlerinin birlikte yenilenmesi şartı getirilmiştir. Yasama ve yürütme arasında oluşabilecek muhtemel bir krizde herhangi bir tarafın seçimlerin yenilenmesine karar vermesi durumunda kendi varlığı da sona ereceği için bu yetkinin istismarı engellenmiş olacaktır.
- Yasama ve yürütmenin görev süresinin birbirine bağlı olması, bu iki organ arasında uyum ve uzlaşmayı zorunlu kılmıştır.
- Türkiye nüfusundaki artışa paralel bir şekilde TBMM’nin üye sayısı 550’den 600’e çıkarılmış, TBMM’nin temsil gücü ve kapsayıcılığı artırılmıştır.
- TBMM’de çoğunluğu kazanan partinin hükümeti kurarak yürütmeye de mutlak anlamda egemen olması durumu bir kural olmaktan çıkarılmış, böylece yasama, yürütmenin kaçınılmaz tahakkümünden kurtulmuştur.

- Yürütme TBMM'ye bütçe teklifi dışında başka bir kanun teklifi sunamamaktadır. Bütçe kanun teklifini aynen ya da değiştirilerek onaylama yetkisi TBMM'ye aittir. Bütçenin zamanında çıkarılmaması halinde hazırlanan geçici bütçe yine TBMM'nin onayına tabidir. Geçici bütçenin de çıkarılmaması durumunda yeni bütçe kanunu kabul edilinceye kadar bir önceki yıl TBMM'nin kabul ettiği bütçe yeniden değerlendirilerek artırılarak uygulanacaktır.
- TBMM'nin yasama yetkisi Anayasa Mahkemesi'nin denetimine açıktır.
- Yasamanın devri anlamına gelen Kanun Hükmünde Kararname yetkisi kaldırılmıştır.
- Yasama organının Cumhurbaşkanını denetleyebilmesi için, "meclis araştırması", "genel görüşme", "soru" ve "meclis soruşturması" mekanizmaları Anayasa'daki yerini korumuştur.
- Milletvekillerinin yazılı soru önergelerinin "15 gün içinde cevaplanması şartı" getirilmiş, denetimin etkinliği artırılmıştır.
- Yargının bağımsız olduğu gibi tarafsız olması da anayasal hükme bağlanmış; Hâkimler ve Savcılar Kurulu (HSK) üyelerinin çoğunluğunun TBMM tarafından seçilmesi ilk kez mümkün hale gelmiştir.
- Seçilme yaşı 18'e indirilerek gençlerimizin parlamentoda temsil edilmesinin ve siyasete aktif katılımının önü açılmıştır.
- Ara rejim dönemlerini çağrıştıran sıkıyönetim uygulaması kaldırılmıştır.

Anayasa değişikliğinin özü hükümet sistemi değişikliğidir. Anayasa değişikliği paketi önce TBMM'den, sonra da 16 Nisan 2017'de gerçekleştirilen halkoylamasıyla aziz milletimizden onay almıştır. Türk milleti ortaya koyduğu irade ile devlet ve millet varlığının güvenceye alınıp istiklâl içinde istikbâle taşınması için halkoylamasında güçlü bir irade ortaya koymuştur.

Halkoylamasının ardından kısmen yürürlüğe giren Anayasa değişikliğinin geri kalan hükümleri 24 Haziran 2018'de yapılan seçimlerle birlikte yürürlüğe girmiş, seçilen Cumhurbaşkanının 9 Temmuz 2018'de TBMM'de yemin ederek göreve başlamasıyla birlikte, "Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi" hukuken ve fiilen devreye girmiş, bütünüyle işlemeye başlamıştır.

4) Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sisteminin Amaç ve Hedefleri

Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi şüphesiz ki, Cumhuriyet tarihimizdeki en önemli yönetim reformu, şartlara ve gelişmelere cevap veren en dinamik demokratik tercihtir. Çok partili siyaset hayatımızda bu haliyle 16 Nisan 2017 Halkoylaması bir milat, hatta demokratik bir misak olmuştur.

Türk milletinin tercihi ve iradesi olan Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi, siyasî ve toplumsal uzlaşmanın ön plana çıktığı, millî iradenin doğrudan tecelli ve temerküz ettiği bir yönetim yapısı, "Türk Tipi Başkanlık Modeli" dir.

Güçlü devlet, güçlü yönetim, demokratik istikrar gayeleri yeni sistemin ana omurgasıdır. Yasama, yürütme ve yargı organlarının kendi içinde daha güçlü, daha bağımsız, denge ve denetleme mekanizmalarının daha etkin şekilde çalıştığı bir yapıya kavuşması

Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi'nin taşıyıcı kolonlarıdır.

Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi ile ülkemiz, yönetimde istikrarın tesis, temsilde adaletin temin edildiği bir yönetim sistemine kavuşturulmuştur.

Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi siyasette uzlaşma zeminini oluşturmuş, Cumhurbaşkanı seçimi için barajın fiilen yüzde elli artı bire çıktığı göz önüne alındığında siyasî partilerin uzlaşmaktan, ahlaki bir ittifak kurmaktan başka seçeneği de kalmamıştır.

Bu doğrultuda, siyasî partiler ve seçim kanunlarında yapılan değişikliklerle siyasî partilerin milletvekili seçimlerine ittifak yaparak girmelerinin yolu açılmış, bu yöndeki yasaklar kaldırılarak seçim sistemi daha demokratik hale getirilmiştir.

Temsil adaletini artırmak amacıyla yüzde 10 olan ülke seçim barajı, yüzde 7'ye indirilmiştir.

Hileye ve hülleye dayalı gayri resmî ittifaklar yerine hukukî, alenî ve ahlakî ittifaklara zemin oluşturulmuştur. Cumhuriyet İttifakı bu siyasî ve ahlakî anlayışın bir tezahürü olarak ortaya çıkmıştır.

Cumhuriyet İttifakı'nı oluşturan partilerden biri olarak, geçiş döneminden sonra önümüzdeki dönemde Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi'nin tüm unsurlarıyla kökleşmesine katkı sağlamayı bu doğrultuda Türk Tipi Başkanlık Modeli'ni kurumsal hale getirecek yeni bir Anayasa yapmayı hedefliyoruz.

Ayrıca sistemin diğer unsurları olan siyasî partiler ve seçim kanunları ile kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları ve TBMM İçtüzüğü ile idarî yapısının yeni sisteme bütünüyle uygun hale getirilmesini gerekli görüyoruz.

Yeni hükümet sistemi, “güçlü yönetim, etkin meclis” için gereken şartları tesis etmiş ve Türkiye’nin maruz kaldığı tehditlere daha güçlü bir karşılık verilebilmesinin zeminini hazırlamıştır. Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi sayesinde devlet ile millet bütünleşmiş, cumhuriyet ve demokrasi kucaklaşmıştır. Millî şuur ve egemenlik, siyasetin tek belirleyicisi olmuş; FETÖ, PKK ve DEAŞ gibi terörist yapılarla daha etkili bir mücadele mümkün hale gelmiştir.

Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi uygulandıkça olumlu etkisi de görülmeye başlamış, sistem birçok defa rüştünü ispat etmiştir.

Türkiye yoğun bir şekilde maruz kaldığı bölgesel ve küresel dayatmalara, ekonomik ve siyasî baskılara sistemin sağladığı imkânlar çerçevesinde alınan etkili tedbirler sayesinde karşılık verebilmiştir.

Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi’nin bütün kurum ve kurallarıyla yerleşmesi, sistemin verimliliğini de artıracaktır.

Yasama, yargı ve yürütme organları arasında güçlü bir denge ve denetim mekanizması tesis edilmiş, sert kuvvetler ayrılığı sayesinde yürütmenin yasama üzerindeki tahakkümü ortadan kalkmış ve TBMM’nin asli fonksiyonlarına dönerek etkin ve güçlü bir yapıya kavuşması mümkün hale gelmiştir.

TBMM’nin sahip olduğu etkin denetim gücüyle yürütme organı dengelenmekte, yürütmenin yetkisini aşması artık söz konusu olmamaktadır.

Yeni düzenlemelerle, sınırsız yetki ve sorumsuz Cumhurbaşkanını yerine, hem yargı ve yasama tarafından denetlenen hem de millete karşı hesap veren bir Cumhurbaşkanlığı makamı oluşturulmuştur. Devletin tepesindeki hukuksuzluk tartışmaları tekrar açılmamak üzere sona ermiştir. Bütün bu düzenlemeler, anayasal

normlar üzerindeki anlaşmazlık ve çekişmeleri bitirip istikrarlı ve kriz üretmeyen bir hükümet sistemi ortaya çıkarmıştır.

Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi'ni; siyasî, hukukî ve ekonomik reformlarla kökleştirme ve güçlendirilme süreci kararlılıkla devam etmelidir. Zira İnançımız odur ki Türkiye'nin bölgesel ve küresel bir güç merkezi haline gelmesi ve "Lider Ülke" olması Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi ile sağlanacaktır.

Başını CHP, İP, HDP ve ortaklarının çektiği, FETÖ ve PKK'nın destek verdiği parlamenter sisteme dönme önerisi, Türkiye'yi darbe ve muhtıralara, kaos ve kargaşaya, parlamenter sistemin prangalarına yeniden mahkum etmek anlamına gelmektedir. Eskiye dönmeyeceğiz diyerek ileri sürülen "güçlendirilmiş parlamenter sistem" önerisi esasen eskisinden farklı bir sistem olmayıp, parlamenter sistemle yönetilen her ülkede ve geçmişte ülkemizde de uygulanan bir yöntemdir.

Parlamenter sistemle yönetilen birçok ülkede, uygulanan benzeri yöntemler istikrarsızlığı ve kaosu önlemeye yetmemiştir. "Güçlendirilmiş parlamenter sistem" ile getirileceği iddia edilen yönetim istikrarı, Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi ile zaten temin edilmiştir. Türk milleti 16 Nisan 2017'de son sözünü söylemiş, Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi'nde karar kılmış ve böylelikle sistem tartışmalarına son vermiştir.

Milliyetçi Hareket Partisi'nin TBMM'de güçlü bir grupla temsil edilmesi, Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi'nin denge ve denetlemeyi öne çıkaran yapısı içinde büyük önem taşımaktadır. Zira Partimiz, TBMM'de yürüteceği faaliyetlerle, milletimizin huzur, refah ve güvenliğinin artırılmasını ve Türkiye'nin dünyada daha etkin bir ülke haline gelmesini sağlayacak adımları atacaktır.

GELEN TÜRK ASRI GELECEĞİN GÜCÜ TÜRKİYE

Türkiye'nin gücüne güç katmasının gerektiği küresel konjonktürde, "Türk Tipi Başkanlığı" kurumsallaştıracak yeni bir Anayasa yapılması önemli bir hedef haline almış, bu hedefin gerçekleştirilmesi ise Partimizin ve Cumhuriyet İttifakı'nın TBMM'de güçlü bir sayısal çoğunluğa ulaşmasını zorunlu hale getirmiştir.

Türk Tipi Başkanlık modelini kurumsal hale getirecek yeni bir Anayasa'nın yapılması, geçiş döneminden sonra sistemin bütün unsurlarıyla işlemlerini sağlayacak hukukî altyapıyı oluşturacaktır.

Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi'ni millî ve tarihî bir uzlaşma içinde inşa eden Milliyetçi Hareket Partisi ile Adalet ve Kalkınma Partisi'nin oluşturduğu "Cumhuriyet İttifakı"nın 14 Mayıs 2023'te bir kez daha elde edeceği seçim zaferiyle inşaallah istiklal ve istikbal yürüyüşümüz kesintiye uğramadan devam edecektir.

GELEN TÜRK ASRI

GELECEĞİN GÜCÜ

TÜRKİYE

CUMHUR İTTİFAKI

MİLLİYETÇİ HAREKET PARTİSİ

14 MAYIS 2023
MİLLETVEKİLİ GENEL SEÇİMİ
SEÇİM BEYANNAMESİ

**CUMHUR
İTTİFAKI**
Geleceğin Mimarı

15 Temmuz hain darbe teşebbüsü ve sonrasında yaşananlar, siyaset müessesine ertelenemez ve geciktirilemez mükellefiyetler yüklemiştir. Bu mükellefiyetler en başta devlet yönetiminde seri, süratli, etkin ve güçlü bir idarî yapının varlığı ve devamlılığını zorunlu hale getirmiştir.

Türkiye'nin önündeki engelleri aşması ve hasımlarına karşı güç birliği yapabilmesi, millî güçlerin bir ve beraber olmasını ve millî mutabakatla hareket etme zarureti ortaya çıkarmıştır.

Cumhur İttifakı, böylesi bir sorumluluk ahlakıyla doğmuş; Yenikapı Mitingi ile sembolleşen millî birlik ruhu, Cumhur İttifakı'nın temel dayanağı olmuştur.

Türk milletinin eseri, millî bekayı esas alan ahlakî ve siyasî uzlaşmanın bir mahsulü olan Cumhur İttifakı; Türk milliyetçiliğinin şahlanması, dünyaya vurulacak Türk mührünün müjdecisi, millî istiklâlin namusu, millî istikbâlin müdafaa ruhudur.

Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ün koyduğu "muasır medeniyet seviyesinin üzerine çıkma" hedefini yakalama iradesi, Türk Devleti'ni ve Türk milletini ilelebet yaşatma ülküsüdür.

Cumhur İttifakı; Türkiye'yi hür, demokratik ve müreffeh bir geleceğe kavuşturma azmi, Türk milletinin hainlere, işbirlikçilere, Türkiye'nin hasmı küresel güçlere karşı verdiği millî tepkinin adı, ülkemizin kalkınmasının, milletimizin refah ve huzurunun teminatıdır.

Demokrasi, insan hakları ve hukukun üstünlüğüne, millî birlik ve kardeşlikte uzlaşmaya açılan siyaset penceresi olan Cumhur İttifakı aynı zamanda Türk milletinin tarihî uzlaşması, kutlu bir diriliş ve yükseliş hamlesidir.

Cumhur İttifakı, Türkiye Cumhuriyeti'nin bekâ ve birliğini azim ve sadakatle savunarak, ülkemizin geleceğini millet iradesinden aldığı güçle güvenceye kavuşturacak, Cumhuriyetimizin 100. yılında yeni bir seçim zaferiyle Türkiye'yi ileriye taşıma mücadelemize kararlılıkla devam edecektir.

2023 yılında tarihî öneme sahip yeni bir döneme girerken hedeflerimiz şunlardır:

- Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi'nin tam manasıyla yerleştirilmesi için yapılan uyum düzenlemelerine ilave olarak başta Türk Tipi Başkanlık modelini kurumsallaştıracak yeni bir Anayasa olmak üzere gereken tüm hukukî, idarî ve siyasî altyapıyı tesis ve temin etmektir.
- 15 Temmuz benzeri bir ihanetin tekrar yaşanmaması için gereken siyasî, sosyal, idarî ve ekonomik önlemleri almak, 7 Ağustos 2016'da Yenikapı'da yeşeren millî ve demokratik dayanışma ruhunu devam ettirmek, Türkiye'nin yükselişini sağlamaktır.

GELEN TÜRK ASRI GELECEĞİN GÜCÜ TÜRKİYE

- Dış politikada, siyasette ve ekonomide Türkiye'yi köşeye sıkıştırmaya yönelik faaliyetlerin önüne geçmek, Türk Devleti'nin ve Türk milletinin bekasına yönelik tüm tehditleri ortadan kaldırmaktır.
- PKK/YPG, FETÖ ve DEAŞ başta olmak üzere terör örgütlerinin kökünü kazımak, milletimizin huzur ve refahını artırmaya yönelik tüm sosyal ve ekonomik tedbirleri almaktır.
- Hukukun üstünlüğünü ve adaleti her alanda hâkim kılmak, güçlünün değil haklının yanında olan adil bir sistem oluşturmaktır.
- Demokratik standartları yükseltmek, temel insan hak ve hürriyetlerini teminat altına almaktır.
- Uzlaşma kültürünü geliştirerek toplumsal dayanışmayı güçlendirmek ve kardeşliği pekiştirmektir.
- Milletın değerlerini temsil eden, milletin hizmetinde, güçlü, adil, müşfik ve insanî bir devlet anlayışını hâkim kılmaktır.
- Devlet tarafından sunulan hizmetlerin vatandaşlarımız için, ülkemizin her yerinde ve çağdaş standartlarda erişilebilirliğini temin etmektir.
- Ahlakî kirlilik ve yolsuzluklarla kararlı ve etkin mücadele suretiyle temiz siyaset, temiz yönetim, temiz toplumu tesis etmektir.
- Rekabetçi piyasa ekonomisini ve serbest teşebbüsü esas alan, kaynakların rasyonel kullanıldığı bir düzen oluşturmaktır.
- Yatırımı, teknolojik gelişmeyi, verimliliği, istikrarlı büyümeyi, ihracatı ve istihdam sağlamayı esas alan güçlü bir "üretim ekonomisi" oluşturmaktır.

- Yatırımların; yüksek teknolojiye dayalı ve katma değeri yüksek mal ve hizmet üreten alanlara yöneltilmesini öngören bir sanayileşme politikası oluşturmak, kapasite genişleme ihtiyacını karşılayacak yatırım bölgeleri temin etmektir.
- Özel sektörün dinamizmini ve teşebbüs gücünü desteklemektir.
- Ekonomik ve sosyal politikaları dar ve sabit gelirlileri gözeterek şekilde ahenk içinde uygulamaktır.
- Tarımda teknoloji kullanma kapasitesi ve verimliliği yüksek bir üretim yapısına geçmek, çiftçimizin gelir ve refah düzeyini artırmaktır.
- Küresel iklim değişikliği ve gıda krizi etkilerini azaltıcı politikalar uygulamaktır.
- Çevre şartlarını sürekli iyileştirerek yaşanabilir hale getirmektir.
- Adil bir gelir dağılımı sağlamak, işsizlik ve yoksullukla mücadele etmektir.
- Sosyal koruma programları ile yardıma muhtaç, yoksul ve kimsesiz vatandaşları aç ve açıkta bırakmamaktır.
- Çalışanların çalışma şartlarını iyileştirmek ve adaletli bir ücret sistemine kavuşturmaktır.
- Herkesin eğitim, sağlık ve sosyal güvenlik gibi temel ihtiyaçlarının eksiksiz olarak karşılandığı, insan onur ve haysiyetine yakışır sosyal düzen oluşturmaktır.
- İstihdam edilebilirliği yüksek, eğitilmiş, sağlıklı, vasıflı, yüksek ahlak ve seciye sahibi, Türk kültür ve değerlerini özümsemiş, evrensel düzeyde iddia sahibi bir gençlik yetiştirmektir.

GELEN TÜRK ASRI GELECEĞİN GÜCÜ TÜRKİYE

- Millî ve manevî değerleri güçlendirerek kültürel ve ahlaki yozlaşmayı önlemektir.
- Türkiye'nin jeostratejik konumunu dikkate alan, dünya ölçeğinde siyasî, sosyal ve ekonomik politikaların oluşturulmasında söz sahibi olan, gelişme ve sorunları gerçekçi ve millî bir strateji çerçevesinde değerlendiren, Türkiye merkezli ve çok yönlü bir dış politika yürütmektir.
- Türkiye'nin tarihine, kültürüne, yeraltı ve yerüstü zenginliklerine; beşeri, askerî ve iktisadi kapasitesi ile jeopolitik avantajlarına uygun bölgesel ve küresel işbirliği programları geliştirmektir.
- Türkiye'yi "kudretli bir devlet" haline getirecek idarî, hukukî, ekonomik ve siyasî tüm reformları hayata geçirmek; insan hak ve hürriyetlerini mümkün olan en geniş boyutta temin etmektir.
- Türkiye'yi bölgesinde lider, küresel çapta büyük ve etkin bir güç yaparak dünyaya Türk-İslam medeniyetinin huzur ve adaletini sunmak, böylelikle mazlum milletlere umut ışığı olmaktır.
- Millî tarihe, millî kültüre ve millî varlığa sahip çıkmaktır.

Büyük Türkiye'ye giden yol bizzat Cumhur İttifakı'ndan geçmektedir. Cumhur İttifakı sadece kısa vadeli bir seçim stratejisi olmayıp, uzun bir döneme hâkim olacak millî bir tavrın, Türkiye'yi yükseltme ülküsünün, asil bir duruşun adıdır.

İnanıyoruz ki aziz milletimiz engin ferasetiyle Cumhur İttifakı'nın Türkiye'yi güçlendirme azim ve kararlılığına destek olacak, istikrardan yana tavır alacaktır.

Cumhur İttifakı Türk Milleti'nin hadimi, Türkiye'nin gelecek ümididir.

- Yatırımların; yüksek teknolojiye dayalı ve katma değeri yüksek mal ve hizmet üreten alanlara yöneltilmesini öngören bir sanayileşme politikası oluşturmak, kapasite genişleme ihtiyacını karşılayacak yatırım bölgeleri temin etmektir.
- Özel sektörün dinamizmini ve teşebbüs gücünü desteklemektir.
- Ekonomik ve sosyal politikaları dar ve sabit gelirlileri gözeterek şekilde ahenk içinde uygulamaktır.
- Tarımda teknoloji kullanma kapasitesi ve verimliliği yüksek bir üretim yapısına geçmek, çiftçimizin gelir ve refah düzeyini artırmaktır.
- Küresel iklim değişikliği ve gıda krizi etkilerini azaltıcı politikalar uygulamaktır.
- Çevre şartlarını sürekli iyileştirerek yaşanabilir hale getirmektir.
- Adil bir gelir dağılımı sağlamak, işsizlik ve yoksullukla mücadele etmektir.
- Sosyal koruma programları ile yardıma muhtaç, yoksul ve kimsesiz vatandaşları aç ve açıkta bırakmamaktır.
- Çalışanların çalışma şartlarını iyileştirmek ve adaletli bir ücret sistemine kavuşturmaktır.
- Herkesin eğitim, sağlık ve sosyal güvenlik gibi temel ihtiyaçlarının eksiksiz olarak karşılandığı, insan onur ve haysiyetine yakışır sosyal düzen oluşturmaktır.
- İstihdam edilebilirliği yüksek, eğitilmiş, sağlıklı, vasıflı, yüksek ahlak ve seciye sahibi, Türk kültür ve değerlerini özümsemiş, evrensel düzeyde iddia sahibi bir gençlik yetiştirmektir.

GELEN TÜRK ASRI GELECEĞİN GÜCÜ TÜRKİYE

- Millî ve manevî değerleri güçlendirerek kültürel ve ahlaki yozlaşmayı önlemektir.
- Türkiye'nin jeostratejik konumunu dikkate alan, dünya ölçeğinde siyasî, sosyal ve ekonomik politikaların oluşturulmasında söz sahibi olan, gelişme ve sorunları gerçekçi ve millî bir strateji çerçevesinde değerlendiren, Türkiye merkezli ve çok yönlü bir dış politika yürütmektir.
- Türkiye'nin tarihine, kültürüne, yeraltı ve yerüstü zenginliklerine; beşeri, askerî ve iktisadi kapasitesi ile jeopolitik avantajlarına uygun bölgesel ve küresel işbirliği programları geliştirmektir.
- Türkiye'yi "kudretli bir devlet" haline getirecek idarî, hukukî, ekonomik ve siyasî tüm reformları hayata geçirmek; insan hak ve hürriyetlerini mümkün olan en geniş boyutta temin etmektir.
- Türkiye'yi bölgesinde lider, küresel çapta büyük ve etkin bir güç yaparak dünyaya Türk-İslam medeniyetinin huzur ve adaletini sunmak, böylelikle mazlum milletlere umut ışığı olmaktır.
- Millî tarihe, millî kültüre ve millî varlığa sahip çıkmaktır.

Büyük Türkiye'ye giden yol bizzat Cumhur İttifakı'ndan geçmektedir. Cumhur İttifakı sadece kısa vadeli bir seçim stratejisi olmayıp, uzun bir döneme hâkim olacak millî bir tavrın, Türkiye'yi yükseltme ülküsünün, asil bir duruşun adıdır.

İnanıyoruz ki aziz milletimiz engin ferasetiyle Cumhur İttifakı'nın Türkiye'yi güçlendirme azim ve kararlılığına destek olacak, istikrardan yana tavır alacaktır.

Cumhur İttifakı Türk Milleti'nin hadimi, Türkiye'nin gelecek ümididir.

GELEN TÜRK ASRI
GELECEĞİN GÜCÜ
TÜRKİYE

**6 ŞUBAT 2023
KAHRAMANMARAŞ DEPREMLERİ**

MİLLİYETÇİ HAREKET PARTİSİ

14 MAYIS 2023
**MİLLETVEKİLİ GENEL SEÇİMİ
SEÇİM BEYANNAMESİ**

**CUMHUR
İTTİFAKI**
Geleceğin Mimarı

6 Şubat 2023 tarihinde Kahramanmaraş'ın Pazarcık ilçesi merkezli 7,7; Elbistan ilçesi merkezli 7,6 büyüklüğündeki iki deprem 11 ilimizi kapsayan geniş bir alanda, yaygın bir kayba ve yıkıma yol açmıştır.

20 Şubat 2023 tarihinde Hatay'ın Defne ilçesi merkezli 6,4 büyüklüğünde, Samandağ ilçesi merkezli 5,8 büyüklüğünde depremler ile 27 Şubat 2023 tarihinde Malatya'nın Yeşilyurt ilçesinde meydana gelen 5,6 büyüklüğündeki deprem yine acılarımıza acı katmıştır.

Depremler, büyüklüğü, şiddeti, kapsadığı alan ve nüfus itibariyle yıkıcı etkisi en fazla olan, dünyanın sayılı depremlerinden birisi olarak kayıtlara geçmiştir. Bilim insanları bu depremler, 1668 Büyük Anadolu depremi ve 1939 Erzincan depremiyle birlikte Anadolu coğrafyasının son 2000 yıllık tarihinde karşılaştığı üçüncü büyük deprem olarak ifade edilmiştir.

Türkiye'nin en önemli aktif faylarından olan Doğu Anadolu Fayının iki ayrı kolu üzerinde meydana gelen depremler sonucunda yer kabuğu yaklaşık 400 kilometrelik bir hat boyunca kırılmış ve 3-4 metre yer değiştirmiştir. Türkiye Afet Müdahale Planı (TAMP) kapsamında depremin seviyesi 4. Seviye olarak ilan edilmiştir.

1 Nisan 2023 itibariyle 50 binin üzerinde insanımız hayatını kaybetmiş, toplamda 315 bine yakın bina, yaklaşık 895 bin bağımsız bölüm acil yıkılacak, ağır hasarlı, orta hasarlı ve yıkık olarak tespit edilmiştir.

Devletimiz bütün kurumları tüm imkânlarıyla deprem anından itibaren bölgede arama kurtarma çalışmalarına başlamış, binlerce vatandaşımız enkaz altından kurtarılmıştır. Ardından da beslenme ve barınma başta olmak üzere depremzede vatandaşlarımızın tüm ihtiyaçları karşılanmıştır.

Bu büyük tabi afet nedeniyle Anayasa'nın 119'uncu maddesi gereğince 10 ilimizde Olağanüstü Hal ilan edilmiştir. OHAL tezkeresi TBMM'nin 10 Şubat tarihli 1354 sayılı kararıyla kabul edilmiştir. OHAL ilanı ile deprem bölgesine ilişkin hızlı kararlar alınması sağlanarak afet sürecinin sağlıklı bir şekilde yönetilmesi daha kolay hale gelmiştir.

10 ilimizle beraber 15 Şubat'ta AFAD Başkanlığının oluru ile OHAL ilan edilmemiş bulunan Elazığ tüm ilçe mahalle ve köyleri ve 16 Şubat'ta Sivas ilimizin Gürün ilçesi, 3 Nisan'da da Batman, Bingöl, Kayseri, Mardin, Niğde ve Tunceli "Genel Hayata Etkili Afet Bölgesi" ilan edilmiştir.

Deprem bölgesinde arama kurtarma çalışmalarının ardından geçici barınma imkânları süratle temin edilmiştir. Bu çerçevede çadır kentlerle birlikte konteyner kentler kurulmuş, etraflarında sosyal marketler, aşevleri, çocuklar için oyun alanları, geçici işyerleri ve benzeri birçok sosyal donatı oluşturulmuştur.

Diğer yandan kalıcı konut ve iş yerlerinin yapımına hızlıca başlanılmış, üretimi planlanan konut sayısının toplamda 653 binin üze-

rinde olduğu ve bir yıl içerisinde de büyük bölümünün afetzede vatandaşlarımıza teslim edileceği açıklanmıştır.

Depremın yaralarının sarılması ve depremden zarar gören vatandaşlarımızın barınma, beslenme ve diğer ihtiyaçlarının hızlı bir şekilde karşılanabilmesi amacıyla devletimiz tüm kurum ve kuruluşları ile eşgüdüm halinde hareket etmiştir. Hiçbir vatandaşımız mağdur edilmemiştir. Gönüllü kuruluşlar ve milletimiz depremzede vatandaşlarımıza yardım amacıyla seferber olmuştur.

Deprem bölgesindeki ailelere ilk etapta 10 bin TL nakdi destek, 15 bin TL taşınma ve 3-5 bin TL kira yardımı sağlanmış, deprem bölgesi dışına kendi imkânlarıyla gidenlerin yakıt masrafları karşılanmıştır. Yakınlarını depremde kaybeden ailelere 100 bin TL nakdi yardım yapılmıştır.

Depremlerin olumsuz etkilerinin bir an önce ortadan kaldırılması, vatandaşlarımızın ihtiyaçlarının acil bir şekilde karşılanabilmesi amacıyla OHAL kararnameleri ve Cumhurbaşkanrı Kararları ivedilikle çıkarılmıştır. Bu düzenlemelerle deprem bölgesine ve depremzede vatandaşlarımıza yönelik önemli ekonomik ve sosyal destek tedbirleri devreye konulmuş, adalet, güvenlik, eğitim, sağlık, imar gibi kamu hizmetlerinin sağlıklı icrasına ilişkin düzenlemeler yapılmıştır.

Bu kapsamda; işten çıkarma yasağı, kısa çalışma ödeneğı ve nakdî ücret desteğı uygulamalarının getirilmesi gibi yaşanan sorunların hafifletilmesine yönelik birçok düzenleme yapılmıştır. Genel hayatı olumsuz etkileyen şartların ortadan kaldırılması ve afetzedelerin ihtiyaçlarının karşılanmasını teminen Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurulu tarafından çeşitli kararlar alınmış, eğitim

öğretimin devamına yönelik Millî Eğitim Bakanlığı tarafından süreç planlanmıştır. Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı yeni yerleşim yerlerine ilişkin yer etütleri başta olmak üzere tüm çalışma ve planlamaları yaparak kalıcı konutların temelleri atılmıştır. Faaliyet alanlarına ilişkin olarak tüm bakanlıklar etkin çalışmalar yapmaya devam etmektedir. Ayrıca afetlerle mücadele amacıyla önleyici tedbirler kapsamında “Afet Kalkanı Programı” başlatılmış, “Afet Yeniden İmar Fonu” kurulmuştur.

Milliyetçi Hareket Partisi depremin ilk anından itibaren deprem bölgesinde vatandaşlarımızla birlikte olmuştur.

Genel Başkanımız Sayın Devlet Bahçeli'nin talimatlarıyla milletvekillerinden oluşan bir heyet hemen deprem bölgesine gönderilmiş, ayrıca Partimizin MYK Üyeleri, Milletvekilleri ve bilim insanlarından oluşan; depreme ve sonuçlarına ilişkin çalışmalarla birlikte ülkemizin deprem gerçeği karşısında alınabilecek önlemlere ilişkin bilimsel faaliyet yürütecek bir “Deprem İzleme ve Değerlendirme Komisyonu” kurulmuştur. Tüm il ve ilçe teşkilatlarımız AFAD'ın koordinatörlüğünde ve yönlendirmeleri doğrultusunda arama-kurtarma ve yardım faaliyetlerine katılmışlardır.

Ülkemizin her yerindeki teşkilatlarımız vasıtasıyla aynı ve nakdi yardımlar büyük bir inanmışlıkla ilgili kurumlar aracılığıyla depremzede vatandaşlarımıza ulaştırılmıştır.

Genel Başkanımız Sayın Devlet Bahçeli, Cumhurbaşkanı Sayın Recep Tayyip Erdoğan ile birlikte deprem bölgesini birçok defa ziyaret ederek vatandaşlarımızla bir araya gelmiş, yapılan çalışmalarını yerinde takip etmişler, depremzede vatandaşlarımızın yanında olmuşlardır.

Milliyetçi Hareket Partisi olarak önceliğimiz, asrın felaketi depremin yaralarının bir an önce sarılmasıdır.

14 Mayıs 2023'te yapılacak olan seçim sürecinde de TBMM'nin 28. Yasama döneminde de bu öncelik doğrultusunda faaliyetlerimizi sürdürme kararlılığımızdır.

Nitekim yardımlaşma ve dayanışmayı önceleyen bir anlayışla deprem bölgesinde ve depremzede vatandaşlarımızın yoğun olarak taşındıkları yerlerde Ramazan ayının manevi iklimine uygun iftar programları başlatılmıştır.

Seçim çalışmalarında siyasî faaliyetlerimizin ana konusu propaganda çalışması yapmak değil; depremzede vatandaşlarımızın her türlü ihtiyacının karşılanması, yaşadıkları zorlukların azaltılması, üzüntülerinin paylaşılması, normal hayata dönüşü hızlandıran bir yardımlaşma ve dayanışma anlayışı olacaktır.

28. Yasama döneminde de önceliğimiz yaraların sarılmasına yönelik tedbirlerin eksiksiz alınması, gerekli etkin politikaların yürütülmesi suretiyle vatandaşlarımızın hayatlarının normalleştirilmesi adımlarının hızla atılması, deprem başta olmak üzere afet öncelikli gerekli yasal düzenlemelerin yapılmasıdır.

Deprem yaralarını sararken bir yandan da afet riski altında olan ülkemizin deprem ve diğer afetlere maruz kalmadan önce alınması gereken tedbirlere ilişkin sağlıklı bir risk yönetimini hayata geçirmesini, buna yönelik etkin politikaların, kurumsal yapıların, teknolojik ve insan gücü kapasitesinin oluşturulmasını gerekli görüyoruz.

"Afetlerle Mücadele" bölümünde geniş olarak yer verdiğimiz risk ve afet yönetimi politikamız, afete maruz kalmadan önce tüm bo-

yutlarıyla önlem alınması, yer seçiminin jeolojik etütlerle belirlenmesi, riskli alanların dönüştürülmesi ve doğal afetlerin zararlarının en aza indirilebilmesi temeline dayanmaktadır.

Bu çerçevede deprem öncesi, esnası ve sonrası için gerçekleştirilecek eylemlerin ve önceliklerin belirlenmesini, afet anında hızlı ve yeterli müdahale, afet sonrasında ise uygun barınma alanları ve diğer ihtiyaçları karşılayacak yeterlikte bir sistemin oluşturulmasını gerekli görüyoruz.

Jeolojik etütler yapılarak fay hatlarıyla birlikte dere yatakları, kıyı şeritleri, tarım alanları ve doğal yapılar gibi imara uygun olmayan alanların tespit edilerek yerleşime kapatılmasını, sağlıklı yer seçimi yapıldıktan sonra inşaatlarda yeterli, kalitede malzeme ile uygun teknolojinin kullanılmasını, uygulamaların denetlenmesini ve vatandaşlarımızın bilinçlenmesini içeren bir bütünlük içinde afetlerle mücadeleyi öngörmekteyiz.

Bu doğrultuda “Afet Risk Yönetimi” ne ağırlık verilmesini, önleyici tedbirlere ilişkin eylem planlarının süratle hayata geçirilmesini, kentsel dönüşüm uygulamalarının afet öncelikli olarak ve riskli alanlarda inisiyatifin devlette olmasını sağlayacak mevzuat düzenlemesi yapılmak suretiyle ve vatandaşlarımızı mağdur etmeyen finansman imkânlarıyla gerçekleştirilmesini hedefliyoruz.

Kaybettiğimiz canlar geri gelmese de devletimizin kudreti ile yıkılanlar mutlaka yapılacak, eksikler giderilecek, acılarımız paylaşarak azalacak, bu badireden de millî birlik ruhuyla güçlenerek çıkılacak, milletimiz kutlu yolculuğuna devam edecektir.

“Yeni Yüzyıl, Yeni Türkiye, Yeni Hayat” anlayışıyla hep birlikte yeni bir hayat kurulacak, buna ilişkin siyasî, sosyal ve ekonomik politikalar, yasal düzenlemeler ve mekanizmalar oluşturulacaktır.

GELEN TÜRK ASRI

GELECEĞİN GÜCÜ

TÜRKİYE

J

POLİTİKALARIMIZ

MİLLİYETÇİ HAREKET PARTİSİ

14 MAYIS 2023
MİLLETVEKİLİ GENEL SEÇİMİ
SEÇİM BEYANNAMESİ

**CUMHUR
İTTİFAKI**
Geleceğin Mimarı

Milliyetçi Hareket Partisi siyaseti, milletin huzur ve refahının teminine yönelik politikaların geliştirilmesinin yolu olarak görmekte, bunun için, devlet hizmetlerinin vatandaşların beklentilerine uygun nitelikte sunulmasını, kurum ve kurallarının bu anlayışa göre şekillenmesini öngörmekte, siyasî, sosyal ve ekonomik politikalarını bu çerçevede belirlemektedir.

Partimiz hür birey, müreffeh toplum ve güçlü devletin inşasını, daha insani bir dünyanın gerçekleştirilmesini tasavvur etmektedir.

Ekonomik büyüme, sosyal gelişme ve millî bütünleşmeyi esas alan bir kalkınma stratejisi ile geleceği şekillendirmeyi öngörmektedir.

Milliyetçi Hareket Partisi, Cumhuriyetimizin 100. yılı olan 2023'te Türkiye'nin Lider Ülke olmasını 1990'lı yıllarda uzun vadeli hedef olarak bir siyasî proje haline getirmiştir. Bu doğrultuda öngörülen 2023 hedeflerinin gerçekleştirilerek Türkiye'yi Lider Ülke yapma kararlılığımız devam etmektedir.

Önümüzdeki hedef 2033 yılında ülkemizin satın alma gücü paritesine göre dünyanın en büyük on ekonomisi arasına girmesi ve önemli bir küresel aktör haline gelmesidir. Uzun vadeli stratejik hedefimiz ise 2053'te "Lider Ülke ve Süper Güç" Türkiye'nin inşasıdır.

Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi, bu hedeflere ulaşılmasını mümkün kılacak zemini oluşturmakta, güçlü bir yürütme ile etkili bir yasama öngörmektedir. Yeni sistemde TBMM, hem yürütmenin iş ve işlemlerini denetleme görevini hem de kanun koyma yetkisini kullanarak ülkemizin ihtiyaç duyacağı yasama faaliyetlerini yerine getirmektedir.

Önümüzdeki süreçte, önceki yasama dönemlerinde olduğu gibi Milliyetçi Hareket Partisi olarak vatandaşlarımızın sorunlarının çözümü ve ülkemizin kalkınması yönünde oluşturduğumuz ekonomik ve sosyal politikalar ve bunlara uygun olarak yürüteceğimiz yasama faaliyetleriyle ülke yönetimine katkı vereceğiz.

Milliyetçi Hareket Partisi olarak bugüne kadar gündeme getirdiğimiz birçok ekonomik ve sosyal meselenin çözümüne yönelik program, proje ve politika tavsiyelerimiz Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi'nin uygulandığı süre içinde hayata geçmiş ve uygulama imkânı bulmuş, yönetim hayatımızda etkinliği artıracak reform adımları atılmıştır. Partimiz, Türkiye'yi "Lider Ülke ve Süper Güç" yapma hedefi doğrultusunda ortaya koyduğu orta ve uzun vadeli hedeflerin ve toplumsal meselelere ilişkin önerilerimizin gerçekleşmesinin takipçisi olmaya devam edecektir.

Bu kapsamda; daha önce parti programı ve seçim beyannamelelerimizle milletimize takdim ettiğimiz, kapsamlı temel projelerimiz olan; Devlet ve Yönetim Reformu, Üreten Ekonomi Programı, Yoksullukla Mücadele Projesi, Terörle Mücadele ve Millî Birlik Projesi, Yolsuzlukla Mücadele Programı, Ahlâk ve Kalitenin Tesisi Projesi başta olmak üzere diğer hedef, proje ve politikalarımız doğrultusunda henüz gerçekleşmemiş bulunan hususlar ile yeni politikalarımızı hayata geçirecek şekilde yasama faaliyetlerini sürdürecektir.

güçlü devlet, mutlu millet için gayret göstereceğiz.

Bize göre, Türkiye'nin küresel bir güç olması yolunda hızla ilerlemesi için Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi'nin gerektirdiği devlet ve toplum düzeninin başta yeni Anayasa olmak üzere bütün demokratik kural ve kurumları ile tesis edilmesi gerekmektedir.

Bununla birlikte önümüzdeki seçimler hükümet sistemi tartışmalarının tamamen sona ereceği, Türkiye'nin yoluna Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi ile devam edeceği bir süreç olacaktır. Başta Avrupa ülkeleri olmak üzere parlamenter sistemle yönetilen birçok ülke siyasî ve ekonomik istikrarsızlıklar ve bunun yarattığı toplumsal olaylarla mücadele etmektedir.

Böylesi bir ortamda Türkiye'nin hükümet sistemi tercihi millî aklın ürünü, istikrarın ve istikbalin teminatı olmuştur.

Milliyetçi Hareket Partisi, siyaset sahnesinde yer aldığı geçmiş elli dört yılda jeopolitik konumu itibariyle çatışmaların, kaos ve kargaşanın odağında bulunan Türkiye'yi ve insanlığı tehdit eden gelişmeleri kimsenin henüz algılayamadığı dönemlerde önceden görek kamuoyunu bilgilendirmiş, millî menfaatler doğrultusundaki kararlı duruşunu ortaya koymuştur.

Bugün de Partimiz küresel tehdidin ülkemizi, bölgemizi ve insanlığı sürüklediği akıbeti görmekte ve buna karşı millî tavır ve politikalar geliştirmektedir. Bu duruş Milliyetçi Hareket Partisi'nin TBMM'deki temsil gücünün artırılmasının ne denli önemli olduğunu göstermektedir.

Türkiye'nin köklü devlet tecrübesi ile tehditleri bertaraf ederek, fırsatları değerlendirerek küresel bir oyun kurucu haline gelebileceğine inanıyoruz.

Nitekim küresel ölçekte son yıllarda yaşanan sıkıntılara rağmen Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi'nin uygulandığı süre içinde Türkiye, bölgesel güç ve küresel önemli bir aktör haline gelmiştir. Türkiye bütün sosyal kesimlerin tarih, din, kültür gibi ortak değerler ekseninde müşterek bir anlayış ve dayanışma içinde geleceğe birlikte yürüme azim ve kararlılığı ile lider ülke olma hedefini de gerçekleştirecektir. Türk Devleti'nin kurucu ilkeleri temelinde demokratik bir düzende siyaset yapan Milliyetçi Hareket Partisi bu birlikteliğin ve hedefe ulaşmanın teminatıdır.

Demokratik siyasî istikrar içinde ekonomik istikrarı yakalamış, sosyal gelişimini güçlendirmiş, millî birliğini tesis etmiş bir Türkiye; siyasî, askeri, ekonomik ve sosyal açıdan milletler camiasının etkin aktörlerinden biri konumuna gelecektir.

Böylesi bir iklimde önümüzdeki süreçte Türkiye; eğitim, sağlık, adalet, hukuk, kadın ve çocuk hakları, sürdürülebilir kalkınma, sağlıklı çevre ve engelli yaşama şartları gibi evrensel normları esas alan insani gelişmişlik endeksinde en üst sıralarda yer alacak, ulaştığı seviyelerin daha da üstüne çıkacaktır.

Türkiye; bilime, teknolojiye, insanlık yararına gelişmelere daha fazla katkı yapacaktır. Dünyanın her yerinde yüksek teknolojili "Türk Malı" markalı ürünler yer alacak ve en çok tercih edilen ürünler olacaktır. Türkiye uzayın imkânlarından etkin şekilde yararlanacak, uluslararası enerji piyasasının belirleyici aktörlerinden olacak, ürettiği değerlerle birçok alanda teknolojik rekabet üstünlüğü kazanacaktır.

Türk Silahlı Kuvvetleri dünyanın en güçlü ve caydırıcı üç ordusundan biri konumuna gelecektir.

Dünyanın en büyük on ekonomisi arasında yer alacak olan Türkiye'nin lider ülke olmasıyla birlikte Türkçe, dünya üzerinde öğrenilen ve konuşulan en yaygın dillerden birisi olacaktır.

Şüphesiz ki Türk milletinin temel millî ve insanî değerler ile millî ülküleri ve hedefleri ekseninde sağlayacağı toplumsal uzlaşma, Türkiye'nin temel meselelerde görüş birliği içinde olmasını mümkün kılacak ve geleceğe dönük plân ve programların işbirliği içinde uygulamaya konulmasını ve sonuç alınmasını kolaylaştıracaktır.

Milliyetçi Hareket Partisi'nin, temel ilke ve esasları ile çağdaş gelişmeler çerçevesinde ortaya koyduğu sosyal ve ekonomik öncelikleri şu şekildedir:

1) Akıllı Devlet Anlayışı ve Kamu Yönetimi

Milliyetçi Hareket Partisi, Türkiye'nin köklü devlet geleneğini çağdaş demokratik değerlerle buluşturan bir kamu yönetimi yapısının tesis edilmesine büyük önem atfetmektedir.

"Akıllı Devlet" anlayışımız, her milletin tarihî ve kültürel özellikleri, değerleri, sosyal düzeni ile doğal ve beşeri kaynakları, yönetim şekli gibi nedenlerle farklılık arz eden gerçeklikleri çerçevesinde hukukî, siyasî, ekonomik ve sosyal alanda Türk milletine özgü politika ve programları ortaya koymayı öngörmektedir. Bu doğrultuda alışlagelmiş modeller, başka milletlere özgü çözümler yerine her alanda millî önceliklerimizi ve milletimizin özelliklerine uygun çözümler, araç ve yöntemler geliştirme kapasitesidir.

Katılımcılık, hesap verebilirlik ve şeffaflık esaslı bir kamu yönetimi anlayışı benimseyen Partimiz, demokratik hukuk devleti ilkeleri

çerçevesinde hakkaniyeti, verimliliği, etkinliği ve vatandaş memnuniyetini gözeten bir yönetim yapısı ve işleyişinin şart olduğuna inanmaktadır.

Devlet teşkilatımızın, başta Türk Tipi Başkanlığı kurumsal hale getirecek yeni Anayasa yapımından başlamak üzere, tümüyle Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi'ne uygun bir şekilde yapılandırılması sürecinin tamamlanmasını öncelikli yapılacak işler arasında değerlendiriyoruz.

Bu çerçevede devletin fonksiyonlarının belirlenmesini, devletin yürüteceği hizmetlerle uyumlu şekilde teşkilat yapısının düzenlenmesini ve buna uygun insan kaynağının temin edilmesini gerekli görüyoruz.

“Kamu Yönetimi Temel Kanunu” ve “İdarî Usul Kanunu” başta olmak üzere Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi'nin uygulama etkinliğini artıracak tamamlayıcı düzenlemelerin süratle yapılmasının gerektiğine inanıyoruz. Bu doğrultuda seçim kanunları ve siyasî partiler kanunu ile kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarına ilişkin düzenlemelerin, kamuoyu araştırmaları ve sonuçlarının kamuoyunu yanıltıcı şekilde yapılmasının önüne geçecek düzenlemelerin, ayrıca meclis içtüzüğü'nün Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi'ne bütünüyle uygun hale getirilmesi ve TBMM'nin idarî kapasitesinin artırılmasına ilişkin teşkilat kanunu değişikliğinin gerçekleştirilmesi gerekmektedir. Ayrıca TBMM'de kesin hesapları inceleme, siyasî etik ve millî strateji komisyonları kurulması gerektiğini düşünüyoruz.

Bu şekilde devlet organları arasında sağlıklı bir görev, yetki ve sorumluluk paylaşımına dayanan kurumsal yapının tesis edildiği,

teknolojik ve beşeri kapasitenin artırıldığı, insan merkezli “hadim devlet” anlayışına dayalı daha etkin bir kamu yönetimi mümkün olacaktır.

Partimiz; kamu yönetiminde demokratik meşruiyetin güçlendirilmesini, yolsuzluk ve usulsüzlük gibi güven sarsıcı uygulamaların önüne geçilmesini ve devlete duyulan güvenin artırılmasını sağlayacak, hukuk devletini güçlendirecek, vatandaşların yönetim sürecine daha aktif katılımını ve vatandaşa duyarlı bir kamu yönetimini mümkün kılacak kapsamlı bir düzenleme gerektiğine inanmaktadır. Bu kapsamda makro bakış açısı ile stratejik planlama yapan cumhurbaşkanına bağlı bir birim kurulması da yerinde olacaktır.

Bu alanda gerçekleştirilecek reformların temel esas ve ilkelerini; hukukun üstünlüğü, adaletin tesisi, kurumsal kapasitenin artırılması, etkin bir insan kaynakları yönetimi, e-dönüşüm, sosyal inovasyon, yolsuzluklarla mücadele, katılımcılık ve hesap verebilirlik oluşturmalıdır.

Hayatın her alanında artan dijitalleşmenin kamu yönetimi ve kamu hizmetlerinin vatandaşlarımıza ulaştırılmasında yeri ve etkisi artırılmalı, yenilikçi teknolojiler kamu yönetimine entegre edilmeli bu doğrultuda yürütülen “Dijital Türkiye” politikaları sürdürülmelidir. Küresel düzeyde rekabet edebilecek bir yapı için dijital güven sağlayacak teknik altyapı oluşturulmalı, bu konularda kamu, özel sektör ve üniversite işbirliği güçlendirilmelidir.

Personel rejiminin yeniden düzenlenerek kamu çalışanlarının statü, ücret ve unvan karmaşasının giderilmesini; eşit değerde işe eşit ücretin tesis edilmesini işe alma, ilerleme ve yükselmenin objektif kriterlere bağlanmasını, liyakati esas alan bir düzenlemeyi gerekli

görüyoruz. “Liyakat Kurulu” başta olmak üzere bu fonksiyonların etkin bir şekilde yerine getirilmesini mümkün kılacak kurumsal yapının oluşturulmasının gerekli olduğunu değerlendiriyoruz. Kamuda rasyonel üretken bürokrasi öngörüyor, kamu görevlilerinin görev ve yetkilerini kullanırken ve sorumluluklarını yerine getirirken devlete sadakatten ayrılmamasının şart olduğunu ve buna uygun mekanizmaların oluşturulması gerektiğini düşünüyoruz.

Yardımcı hizmetler sınıfında çalışanların genel idare hizmetler sınıfına geçirilmesini, uzman erbaşların tümünün kadroya alınmasını, uzman jandarmaların okullarında geçen sürenin fiili hizmetten sayılmasını, asli ve sürekli kamu hizmetlerinde kadroya dayalı personel istihdamını, kamu çalışanlarının ek ödemelerinin emekli aylığına yansıtılmasını ve üniversite mezunlarına 3600 ek gösterge verilmesini ve bu doğrultuda ek gösterge sisteminin gözden geçirilmesini öngörüyoruz.

Cumhuriyetimizin 100. yıldönümü olan 2023’te, yüz il, bin ilçeden oluşan bir idarî sistemin teşekkül ettirilmesini öngörüyoruz.

Bize göre; vatandaşlarımızın kamu kurumlarından aldığı hizmetten memnun ve mutlu olduğu, idarî eylem ve işlemleri kolayca denetleyebildiği ve yönetimin adaletine mutlak güven duyduğu bir kamu yönetiminin tesisi toplumsal huzurun da teminatı olacaktır.

Devlet kurumlarını tahrif, itibarsızlaştırma ve güvenlerini zaafa uğratmaya yönelik siyasî girişimleri ve devleti acz içinde gösterme çabasını, yabancı merkezli senaryoların bir sonucu olarak değerlendiriyoruz. Millî kurumlarımıza güveni ve onları korumayı esas alıyoruz.

2) Adalet

Milliyetçi Hareket Partisi için adalet, temel hak ve özgürlüklerin güvencesi ve devletin temelidir. İnsanlarımızın adaletli ve hakka-niyetli bir sosyal düzen içerisinde yaşaması, hukukun üstünlüğü prensibinin hâkim kılınması, temel hak ve özgürlüklerin güvence altına alınması, güçlünün değil haklının korunması ve hukuk yoluyla toplumsal ahengin ve huzurun tesis edilmesinin devletin temel görevleri arasında yer aldığına inanıyoruz.

Bütün unsurlarıyla yargının; her insanımızın tereddütsüz güvenebileceği, bir kısım aidiyetlerin veya siyasî tercihlerin adalet duygusunun önüne geçmediği, daima ve her şartta hakkı savunan bir yapıda olmasını gerekli görüyoruz. Bunun anayasal altyapısını oluşturan tarafsız ve bağımsız yargı ilkesinin tam manasıyla vücut bulacağı etkin bir hukukî ve kurumsal kapasitenin oluşmasının hayati önemine inanıyoruz.

Katı kuvvetler ayrılığına dayalı Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi'nde güçlendirilen bağımsız ve tarafsız yargı erki, yasama ve yürütmeyi her aşamasında denetleyecek ve vatandaşlarımızın hak ve hukukunun teminatı olacaktır.

Önümüzdeki dönemde Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi'ni kurumsallaştıracak, hak ve özgürlükleri öne çıkaracak, demokratik, kapsayıcı ve katılımcı yeni Anayasa yapmak öncelikli hedefimizdir.

Anayasa Mahkemesi'nin yeniden yapılandırılmasını gerekli görüyoruz. Bu kapsamda Mahkeme'nin statüsü, kuruluş ve yargılama esasları ile üye yapısının köklü bir reforma tabi tutulmasını öngörüyoruz.

Suçun oluşmasının önlenmesine ilişkin tedbirlerin alınması, suçun işlenmesinden sonra olaya ait delil ve bilgilerin sağlıklı bir şekilde mahkemelere intikali, mahkemelerin bağımsız, tarafsız, hızlı ve doğru karar vermesine ilişkin düzenlemelerin yapılması ile bu süreci etkin kılacak bilgi teknolojilerinin kullanılması ve iyi yetişmiş hâkim ve savcılarının istihdamı ile hâkim ve savcılara coğrafi teminat getirilmesi adalet politikamızın esasını oluşturmaktadır.

16 Nisan 2017’de yapılan halkoylamasıyla kabul edilen Anayasa değişikliklerinde yer alan yargıya ilişkin yeni hükümler, daha demokratik ve adil, tarafsız ve bağımsız bir yargı düzeninin ortaya çıkmasını sağlamıştır. Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi’nin uygulandığı süre içinde adaletin doğru ve hızlı tecellisini sağlama adına önemli adımlar atılmış, yargı reform paketleriyle etkin işleyen bir yargı sistemi tesis edilmiştir. Arabuluculuk müessesesinin yaygınlaştırılması, noterlere ilişkin düzenlemelerle yargının yükü hafifletilmiştir.

Bununla birlikte “geciken adaletin, adalet olmadığı” ilkesinden hareketle uygulama süreci dikkate alınarak mahkemelerin yapısı, işleyişi, fiziki, teknolojik ve insan gücü kapasitesine ilişkin, düzenleyici ve düzeltici yeni adımların adil yargılanma ve adaletin hızlı ve doğru tecellisi adına atılmasını gerekli görüyoruz.

Bu kapsamda; kişisel verilerin korunması, hak arama önündeki engellerin kaldırılması, bilgi edinme ve hukukî yardım süreçlerinin etkin hale getirilmesi önem arz etmektedir.

Parti olarak, hukukî yardım müessesesi içinde “aile avukatlığı” oluşturulmasını öngörüyoruz.

Masumun korunması, haklının hakkını alması, suçtan zarar gören

mağdurun zararlarının giderilmesi, çocukların lekelenmeme hakkının temin edilmesi, öngörülebilir adalet anlayışı içinde adalet politikalarının sürekli geliştirilmesi gerekmektedir.

Makul sürede yargılanmanın temin edilmesi ve kararlarda isabet oranının yükseltilmesi için hâkim ve savcı sayısının artırılması ve yargıda teknolojinin daha etkin kullanılması aynı zamanda da yargının yükünü hafifletecek uzlaşma mekanizmalarının artırılması gerekmektedir.

Milliyetçi Hareket Partisi olarak temel hak ve hürriyetlerin teminat altında olduğu, herkesin inandığı ve güvendiği, öngörülebilir bir adalet sistemini millî birlik ve bütünlüğümüzün de teminatı olarak görüyoruz.

3) Yolsuzlukla Mücadele

Toplum hayatını, demokratik rejimi ve ahlâî değerleri tahrip eden, halkın devlete olan güvenini azaltması ve toplumsal dokuyu tahrip etmesi yanında kaynak israfına, yatırım ortamının bozulmasına ve uluslararası itibarımızın zedelenmesine yol açan yolsuzluğa karşı köklü ve kalıcı tedbirler alınmalı, yolsuzluk yapanlarla birlikte yolsuzluğu doğuran unsurlarla da etkili bir şekilde mücadele edilmelidir.

Yolsuzluklarla mücadele politikamız, önleyici tedbirler almanın yanı sıra yolsuzlukları yargıya taşıma ve hesap sorma anlayışına dayanmaktadır. Bir yandan yolsuzluğa sebep olan unsurlar ortadan kaldırılarak caydırıcı müeyyideler getirilirken, diğer yandan yetim hakkına el uzatanların adalet önüne çıkarılarak hak ettikleri cezayı almaları sağlanmalıdır.

Türk siyasî ve bürokratik hayatına ilkeli, seviyeli, şeffaf ve temiz bir yönetim anlayışı yerleştirilmeli, yolsuzluk ve usulsüzlüklerin “vatana ihanet” ile eş anlamda olduğu algısı kamuoyunda hâkim kılınmalı, yolsuzluğa karşı siyaset, bürokrasi, yargı ve sivil toplum ayakları olan topyekûn bir mücadele yürütülmelidir.

Dürüstlük kültürü yerleştirilerek, dürüstlüğü teşvik eden davranış kuralları oluşturulmalı, eğitimin her kademesinde, insanımıza bu erdemlerin kazandırılmasına önem verilmeli, dürüstlük kültürünün bir hayat tarzı olarak benimsenmesi sağlanmalıdır.

Denetim yapısı görev, yetki, sorumluluk ve kurumsal yapı itibariyle etkinleştirilmeli, denetim yoluyla idarenin geliştirilmesi fonksiyonu güçlendirilmelidir.

Devlet malına sahip çıkılması ile kamu menfaatinin kişisel menfaatlardan üstünlüğü anlayışının toplumsal bir değer olarak benimsenmesi, eğitim başta olmak üzere çeşitli araçlarla sağlanmalıdır.

Siyasette demokratik ve etik kuralları hâkim kılacak “Siyasî Etik Kanunu” çıkarılmalıdır.

Dokunulmazlıklar kamu vicdanının kabul edeceği makul esaslara bağlanmalıdır.

TBMM üyelerinin, siyasî partilerin ve kamu kurumlarının yöneticilerinin faaliyetlerini etik esaslara bağlayacak düzenlemeler yapılmalı, mevcut mevzuat etkinleştirilmelidir.

İhale, imar, mal bildirimi, bilirkişilik, kamu görevlilerinin yapamayacağı işler, gibi hususları düzenleyen mevzuatın gözden geçirilmesi, bu müesseselerin şeffaf ve denetlenebilir olması sağlanmalıdır.

4) Üreten Ekonomi

Milliyetçi Hareket Partisi olarak ekonomi politikalarının merkezine insanı koyan, eşitlik, ahlak ve adalet ilkelerini gözeten bir yönetim anlayışıyla toplumsal refahın artırılmasını öngörüyoruz.

Ekonomik büyüme, sosyal gelişme ve millî bütünleşmeyi esas alan bir kalkınma vizyonu ile ekonomiye yön vermeyi hedefliyoruz.

İnsanı merkezine almayan ekonomik düzenin sürdürülebilirliğinin mümkün olmadığını değerlendiriyoruz. Geleneksel ekonomi anlayışının, tüketim, yatırım ve tasarruf süreçlerini tayin eden insana dair psikolojik, ahlakî, manevî ve kültürel faktörleri ihmal ederek her şart altında insanı rasyonel kararların tarafı olarak görmekte olduğunu, insani değer ve kazanımlardan mahrum bir ekonomik yapının ise kalıcı istikrara ve kapsayıcı yükseliş iradesine hizmet etmesinin mümkün olmadığını değerlendiriyoruz.

Bu nedenle ekonomide köklü atılımların, ahlaki ve fikri dönüşüm süreçlerinin başlatılması bir zaruret olarak ortaya çıkmaktadır. Ekonomide yeni bir ufuk çizimine ve paradigma değişimine ihtiyaç bulunmakta, ekonomi vizyonumuzun esası da bu anlayışın gerektirdiği politikalara istinat etmektedir. Nitekim Türkiye ekonomi modeli çerçevesinde atılan adımlar da bu doğrultuda bulunmaktadır.

Gelişmiş bir demokrasi ve istikrar içinde piyasa ekonomisinin tüm kurallarıyla işletilmesi suretiyle ekonomide her bakımdan öngörülebilirliğin tesisi temel ilkemizdir.

Ekonomide bağımsızlığı, yerli ve millî üretimi artırmayı, dış bağımlılığı azaltmayı öngörmekteyiz.

Ekonomik güvenliği millî güvenliğimizin bir unsuru olarak değerlendirmekteyiz.

Uzun vadeli kalkınma stratejisinin bir unsuru olarak; üreten, istihdam yaratan, üretilen değerden herkesin adil pay almasını mümkün kılan ve gelir dağılımını adaletli hale getiren, nimet ve külfetin bütün kesimlerce hakça paylaşımına dayanan bir ekonomik ve toplumsal uzlaşmanın tesis edilmesine öncelik vermekteyiz.

Ülkemizin jeostratejik konumunun sağladığı fırsatları değerlendirmeyi, doğal ve beşeri kaynak potansiyelimizi harekete geçirmeyi, sahip olduğumuz enerji, ulaştırma, tarım, sanayi altyapısını stratejik bir anlayışla geliştirmeyi gerekli görüyoruz.

Bilgi toplumunun gereklerini yerine getirmeyi, teknoloji üreten bir ülke olmayı, dijital ekonomiye uyumu, ekonomik güvenliği tesis etmeyi, milletimizin her ferdinin temel ihtiyaçlarını karşılayabilmeyi ve bu doğrultuda kapasite oluşturmayı hedeflemekteyiz.

Ekonomik ve sosyal gelişmenin; güçlü bir demokrasinin vücut bulmasına, yönetim istikrarının sürdürülebilirliğine, temel insan haklarının güvence altında olmasına, hukukun üstünlüğünün hâkim kılınmasına, hukuk sisteminin ekonominin bileşenleri bakımından da öngörülebilir bulunmasına bağlı olduğunu öngörmekteyiz.

Kalkınma sürecinde, maddî sermaye unsurlarıyla birlikte kültürel sermaye unsurlarına kıymet veren bir anlayışı esas alıyoruz. Tarihî ve kültürel birikimlerimizin, feragat, fedakârlık ve devlet malına sahip çıkma, paylaşma ve dayanışma gibi erdemleri bu kapsamda sahip olduğumuz önemli değerler olarak kabul ediyoruz.

Türk milletinin çalışkanlığına, bilgi birikimine, Türk müteşebbisinin azmine, iradesine ve gücüne inanarak onlara destek ve teşvik ol-

maya dönük politikaları öncelemekteyiz.

Piyasa ekonomisi kurallarının işletilerek tekelci oluşumların ve haksız rekabetin önlenmesi, kamunun ekonomideki rolünün yol gösterici, düzenleyici ve denetleyici faaliyetler ile sınırlandırılarak; özel sektör dinamizminin ve teşebbüs gücünün desteklendiği, istikrarlı, çevreye duyarlı ve istihdam dostu sürdürülebilir bir büyümenin gerçekleştirilmesi, ekonomi politikamızın esasını oluşturmaktadır.

Hedefimiz, dünya standardında üreten, gelirini adil paylaşan, insan hak ve hürriyetlerini güvenceye alan, toplumun yaşam kalitesi yükselmiş, bilgi toplumuna dönüşmüş yüksek bir ekonomik ve sosyal gelişmişliğe ulaşmış, bölgesel ve küresel düzeydeki kararlarda etkin söz sahibi olan bir Türkiye'ye ulaşmaktır.

Uzun vadeli stratejimizin temel amacı, ülkemizin, çağdaş değerlere sahip, küresel düzeyde etkili ve ekonomide dünyanın ilk on ülkesinden biri olan "lider ülke" konumuna yükseltilmesidir.

Bu anlayışla orta vadede 2023 hedeflerimizi gerçekleştirme kararlılığımızı sürdürmek, 2033 yılında ekonomik ve sosyal gelişimini güçlendirmiş, küresel düzeyde önemli bir aktör haline gelmiş Türkiye'nin satın alma gücü paritesine göre dünyanın en büyük on ekonomisinden birisi olmasını temin etmektir.

2033'e kadar olan dönem teknoloji yoğun üretim yoluyla ekonomik kapasitenin artırılacağı ve yükselen istihdam oranlarıyla yoksulluğun azaltılacağı, refahın artacağı bir dönem olacaktır.

Milliyetçi Hareket Partisi bu amaçla, rekabet gücü yüksek üretim ekonomisini tesis etmek ve toplumun refah düzeyini artırarak sosyal dokuyu güçlendirmek amacıyla ülkemizin kendi imkân ve şart-

ları ile doğal ve beşerî kaynaklarını dikkate alan bağımsız ve millî bir “Üreten Ekonomi” programının uygulanmasını öngörmektedir.

Böylesi bir programın temelini oluşturan ihracata dayalı ve istihdam dostu büyüme modelinin gereği olarak, üretimin ve ihracatın ithalat bağımlılığı azaltılarak sürdürülebilir büyüme ve ihracat artışını sağlayacak politikaların izlenmesini öngörüyoruz.

Kamu harcamalarında israf ve usulsüzlüğün önlendiği, ekonomik güvenliğin tesis edildiği, kayıt dışı ekonominin kayıt altına alındığı ve bunlara yönelik yapısal tedbirlerin devreye konulduğu bir ekonomik yapıyı gerekli görüyoruz.

Dışa bağımlılığın azaltılması suretiyle şoklara dayanıklı bir ekonomik yapının tesisini, yerli ve millî üretim potansiyelinin tümüyle harekete geçirilmesini; enerjide yerli katkının daha da artırılmasını, savunma sanayide yakalanan ileri teknolojinin başka alanlarda da elde edilmesini hedefliyoruz.

İhracatımız içinde yüksek teknolojili ürünlerin payını artırmayı, sağlıklı bir yatırım, üretim, ihracat ve istihdam zincirinin tesisi ile gelir dağılımını adaletli hale getirmeyi, yoksullukla mücadeleyi esas alıyoruz.

Dışa açık ve rekabetçi bir yapı içerisinde dünya ekonomisi ile bütünleşerek, bölgesel ve küresel gelişmelerin önde gelen belirleyicileri arasında yer alınmasını; bilgi çağının gereği olarak bilgi üretiminin desteklenmesini, bilgiye hızlı ve kolay ulaşımın sağlanması suretiyle etkin kullanımını, yenilikçiliği, verimliliği ve istihdamı esas alan bir üretim ekonomisinin yaygınlaştırılmasını gerekli görmekteyiz.

Geleneksel ihraç ürünlerimizle birlikte ihracatımızın ana eksenini

yüksek katma değerli, ar-ge ve teknoloji odaklı çeşitlendirilmiş ürünlerin almasını sağlayacak, işlenmiş ürünü teşvik etmeye yönelik bir endüstriyel yaklaşımı benimsiyor, bu çerçevede kritik teknoloji alanlarında yenilikçi girişimcilere özel ar-ge destek programı oluşturulması gerektiğini değerlendiriyoruz.

Sürdürülebilir bir büyümenin gerçekleştirilebilmesi için fiyat istikrarının sağlanması zaruri olup, bu amaçla borç stokunu ve cari açığı ekonomide kırılganlığa yol açmayacak düzeylere çekecek para ve kur politikasının izlenmesini öngörüyoruz.

Kurların piyasa şartlarına göre belirlendiği serbest döviz kuru politikasını esas kabul etmekle birlikte, kısa dönemde kurlarda aşırı dalgalanmanın ve spekülatif hareketlerin önlenmesi gerektiğine inanmakta, fiyat istikrarının sağlanması için eldeki tüm araçların kararlılıkla kullanılmasını gerekli görmekteyiz.

Cari açığın temel nedeni olan dış ticaret açığının azaltılması, hem ülkemizin dış finansman ihtiyacının en aza indirilmesi hem de sürdürülebilir yüksek büyümenin sağlanması açısından önemli bulunmaktadır. Dış ticaret açığının azaltılması için yoğun olarak ithal ettiğimiz bazı malların yurt içinde üretilmesinin yanı sıra yüksek katma değerli mal ihraç edilmesine ilişkin yaygın ve daha kapsamlı bir strateji uygulanmalıdır.

Maliye politikasının temel amacı; ülkenin makroekonomik amaçlarını gerçekleştirmeyi de içerecek şekilde kamu gelir ve harcamalarının kalitesini iyileştirmek ve kamu açıklarını kalıcı bir biçimde azaltmaktır. Hem gelir hem de harcama yapımızı makro ekonomik hedeflerimizi gerçekleştirecek şekilde değiştirmek kredibilite açısından önem arz etmektedir. Bu çerçevede ekonomide kaynak

dağılımında adalet ve etkinlik, kamu hizmet üretiminde verimlilik sağlanmalıdır.

Yurt içi tasarrufların artırılması ve artan tasarrufların azami ölçüde imalat sanayiindeki öncelikli sektörler ve üretken alanlardaki yatırımların finansmanına yönlendirilmesi gerekmektedir.

Reel ekonominin ihtiyaçlarını karşılayacak ve büyümeyi finanse edecek her türlü finansal aracın ihraç edilebildiği, işlem maliyetlerinin düşük olduğu, güçlü bir teknolojik ve beşeri altyapıya sahip, etkin bir biçimde denetlenen, yenilikçi, şeffaf ve uluslararası standartlarda sağlıklı işleyen bir mali piyasa yapısı oluşturulmalıdır.

Öncelikli sektörler başta olmak üzere sanayide teknolojik dönüşümün sağlanması ve daha verimli, rekabetçi bir ekonomik yapının tesisini sağlayacak katma değer artışının elde edilmesi için fiziki, beşeri ve teknolojik altyapı güçlendirilmeli, sanayi sektörünü destekleyen hizmet ve tarım sektörlerinin ortak olduğu bütüncül bir yaklaşım benimsenmelidir.

Başta bankacılık sektörü olmak üzere, finansal piyasaların millî niteliğinin korunmasına özen gösterilmelidir.

Finansal sistemin işlevlerini yerine getirebilmesi için; millî politikaları, ülke şartları ve uluslararası standartları dikkate alarak hukukî düzenlemeler yapılmalı, Türkiye'nin finansal sektör ihracını artıracak yapılar oluşturulmalı, gözetim ve denetim sistemleri uluslararası standartlara uygun hale getirilerek etkin işlemesi sağlanmalıdır.

Hukuk normlarında, vergilemede ve bürokratik işlemlerde yatırım için her bakımdan öngörülebilir, istikrarlı ve güvenilir bir ortam oluşturulması, yerli ve yabancı yatırımcı için bütünüyle kurumsal hale gelmiş bir yatırım ortamı teşekkül ettirilmelidir.

Ekonomik güvenliğin sağlanmasını ve buna ilişkin yöntem, kural ve kurumlara etkinlik kazandırılmasını millî güvenliğimizin ana unsurlarından birisi olarak değerlendiriyoruz.

Ekonomik ve ticarî aktivitelerin istikrarlı bir şekilde ve stratejik bütünlük içinde dış etkilerden, manipülasyonlardan, tehditlerden ve tehlikelerden etkilenmeyecek biçimde, devletin ve bireylerin çıkarlarını birlikte gözetmek suretiyle sağlanması ve sürdürülmesi olarak ifade edilebilecek ekonomik güvenlik; millî güvenlik stratejisinin bir parçası, devletin güvenliğini ve bütünlüğünü oluşturan temel unsurlardandır.

Ekonomide teknolojik gelişmelere de bağlı olarak ekonomik faaliyetlerin biçimini kökten değiştiren önemli bir dijitalleşme etkisi söz konusudur ve bu etki alanı giderek yaygınlaşmaktadır. Yönlendirilen dijital araçlar, üretim süreçlerinde ve hizmet sunumlarında artan bir rol oynamaktadır. Hızla hayatımıza giren yenilikçi ve çığır açan teknolojiler ile birlikte iş yapış şekillerinde ortaya çıkan kazanımlar nedeniyle tüm dünyada ekonomik güvenlikle de yakından ilgili olan “Dijital Ekonomi” kavramı öne çıkmıştır.

Dijital ekonominin yaygın ve etkin olduğu alanlardaki güvenlik endişelerini bertaraf ederek ülkemize önemli fırsatlar sunacağını değerlendiriyor, bu amaçla dijitalleşmeye uygun araç, yöntem ve mevzuatın günün şartlarına göre düzenlenmesini gerekli görüyoruz.

Ekonomideki temel sorunları aşarak, ileri teknoloji kullanan, yenilikçiliği, verimliliği ve istihdamı gözetmek ve toplumun refah düzeyini artırarak sosyal dokuyu güçlendirmek amacıyla bağımsız ve millî bir “Üreten Ekonomi Programı”nın tüm boyutlarıyla hayata geçirilmesini öngörüyoruz. Bu çerçevede, öncelikli hedeflerimiz şunlardır:

- İstihdam dostu, sürdürülebilir bir büyüme ortamını tesis etmek,
- İşsizlik ve yoksulluğu azaltmak, gelir dağılımını daha adil hale getirmek,
- Enflasyonu kalıcı şekilde aşağı çekmek,
- Üretim ve ihracatın ithalata bağımlılığını azaltarak rekabet gücü yüksek bir üretim ekonomisini hâkim kılmak,
- Ekonominin dış kaynak bağımlılığını azaltarak şoklara dayanıklı hale getirmek ve kırılganlığı azaltmak,
- Cari işlemler açığı sorunuyla karşılaşmayan bir ödemeler dengesi oluşturmak,
- İstikrarlı ve güçlü bir kurumsal ekonomik yapı tesis etmek,
- Kamu ve özel sektör borç stokunu sürdürülebilir bir seviyede tutmak,
- Ar-ge payını artırmak, dünyada Türk markası ve patentli ürünleri yaygınlaştırmak,
- Kamuda faktör verimliliğini artıracak atılımları yapmak,
- Yerli ve millî üretim kapasitesini artırmak, yüksek teknoloji tabanlı ürünlerin ihracat payını yükseltmektir.

Bu amaçla ekonomide dokuz temel alanda reform niteliğinde yapısal tedbirlerin alınmasını, kalıcı istikrarın sağlanması ve kırılganlıkların azaltılması bakımından gerekli görüyoruz. Bunlar;

- Üretimin artırılması ve ithalat bağımlılığının azaltılması reformu,
- Yurt içi tasarrufların ve yatırımların artırılması reformu,
- Vergi reformu,
- Harcama reformu,

- Gelirin adil bölüşümü ve yoksullukla mücadele reformu,
- Tarım ve hayvancılık reformu,
- Ekonomik güvenlik ve dijital ekonomiye uyum reformu
- İklim değişikliğine uyum politikaları reformu,
- İşgücü piyasası ve çalışma hayatına ilişkin reformlardır.

Ekonomi politikalarının oluşturulması, kararların alınması, işlemlerin yürütülmesi ve uygulama bakımından ekonomi kurumları ve ekonomi yönetimi sağlıklı bir koordinasyonu mümkün kılacak bütünlük içinde yapılandırılmalıdır.

Mevcut düzenleyici ve denetleyici ekonomik kurulların yeniden yapılandırılmaları yahut yeni düzenleyici kurul kurulmasının, idarenin bütünlüğü, etkinlik ve verimlilik ilkeleri ile düzenleme ve denetleme işlevine uygun bağımsızlık ekseninde değerlendirilmesi gerekmektedir.

5) Ekonomik Güvenlik ve Dijitalleşme

Dijital ekonominin ülkelerin dijital geleceğinde önemli yer kapladığı ve büyük fırsatlara kapı araladığı inkâr edilemez bir gerçektir.

Ülkemizin başta iletişim, e-devlet ve yenilikçi teknolojilerde oldukça güçlü konumda olması, siber güvenlik gibi eksenlerde önemli başarılarla imza atmış bulunması, dijital ekonomiye geçişte önemli avantajlar sağlayacaktır. Pazar ivmesi her geçen gün hızlanan dijital ekonominin gelişmesi için etkin dijital risk yönetimine ihtiyaç bulunmaktadır.

Dijital işlemlerin, ekonomik ve sosyal faaliyetlere yönelik tehditler, kritik altyapıları destekleyenler de dâhil olmak üzere kamu ve özel

kuruluşlarda faaliyetlerin aksaması, doğrudan mali zararların yaşanması, itibar zedelenmesi, rekabet gücü veya güven kaybı gibi önemli sonuçları bulunmaktadır.

Bu sonuçlar, ekonomi güvenliğine yönelik doğrudan bir tehdit oluşturmaktadır.

Ekonomi güvenliğinin özü, ekonominin gelişimi, toplumun sosyo-ekonomik ve askerî-politik istikrarı için gerekli koşulları yaratma ve devletin bütünlüğünü koruma, iç ve dış tehditlerin etkisine başarılı bir şekilde direnme yeteneğini yaratmaktır. Ekonomi güvenliği, millî güvenliğin maddi temelidir. Bu temelin güçlendirilmesi ülke ekonomisinin güçlendirilmesinden geçmektedir. Ülke ekonomisinin güçlendirilmesi için en önemli koşullardan birisi ise, endüstriyel ve teknolojik tabanın, inovasyon sisteminin güçlendirilmesi, öncelikli sektörlerin desteklenmesi, geliştirilmesi ve modernizasyonu ile yatırım çekiciliğinin artırılması için uygun iş ortamlarının oluşturulmasıdır.

Sürdürülebilirlik üzerinde doğrudan bir etkiye sahip olan işletmeler de ekonomik varlığın, devletin ekonomik güvenliğinin ve genel olarak millî güvenliğin ayrılmaz bileşenleridir. Bu nedenle işletmelerin iç ve dış gelişmelerin sebep olacağı tehdit ve istikrarsızlıklardan olumsuz etkilenmemesinin temini önemli hale gelmektedir. Ekonomi güvenliğinin sağlanmasına katkıda bulunacak olan bu durum, dijital ekonomi pazarında etkin ve güvenli bir şekilde var olmaya da bağlı bulunmaktadır.

Günümüzde dijitalleşme sadece verileri dijitale aktarmanın ötesinde ekonomi ve güvenliğin bir unsuru olarak "dijital vatan ve siber vatan" kavramlarıyla beraber değerlendirmeyi gerektirmektedir.

Bu çerçevede ekonomik güvenlik ve dijitalleşme etkisinin görüldüğü alanlara ilişkin önceliklerimiz şunlar olacaktır:

Sosyal medya, finans ve kripto paralar, ekonomik ve finansal istihbarat, sanayi casusluğu ve karşı koyma, kritik altyapıların siber güvenliği, satıhtaki siber saldırılar ve ekonomik maliyeti, siber güvenlik, bilgi güvenliği, büyük veri, yapay zekâ, dijital vatandaşlık, yalan haber ile halk ve piyasa manipülasyonu, 5G ve ötesi, geleceğin ekonomik güvenliği, insan kaynağı ve geleceğin üretiminin güvenliği, sağlık, biyo-güvenlik, gıda güvenliği, yeni sanayi, internet erişimi, inovasyon ve dijitalleşmedir.

6) Sanayileşme ve KOBİ

Yerel kaynakları harekete geçiren, nitelikli iş gücü istihdam eden, ileri teknoloji kullanan ve üreten, özgün tasarım ve marka geliştiren, tüketici sağlığını ve tercihlerini gözeterek, çevre normlarına uygun üretim yapan, teknolojik yenilik öngören, dijital çağa uyum sağlayan ve günümüzde önemi giderek artan “Sanayi 5.0” ve ötesi için gereken dönüşümü sağlıklı bir şekilde gerçekleştiren, uluslararası rekabet gücüne sahip bir sanayi oluşturulmasını öngörüyoruz.

Büyüme, istihdam ve ihracat kapasitesi yüksek olan sektörlerde katma değeri yüksek ürünlerin üretimine ağırlık verilerek ithalat bağımlılığını azaltacak ve yerli imkânları harekete geçirecek sanayi yatırımları desteklenmelidir.

Ar-ge ve yenilikçilik (inovasyon) kültürü yerleştirilmeli, teknolojik değeri yüksek ürün ve hizmetlerin üretilmesi tercih edilmeli, yenilikçilik sürecini desteklemek için etkin mekanizmalar geliştirilmelidir.

Nesnelerin öğrendiği yapay zekâ teknolojilerine, karanlık oda süreçlerine uygun altyapılar oluşturulmalıdır.

Sektörlere yönelik politika uygulamalarında temel öncelikler; savunma sanayi, uzay ve havacılık, elektronik, ilaç, tıbbi cihazlar gibi belirlenecek alanlara yönelik ar-ge desteklerinin artırılması, kapsamlı, stratejik ve etkin destek mekanizmalarının geliştirilmesi olmalı; bu çerçevede üniversite-sanayi işbirliğinin artırılması da temin edilmelidir.

Yerli üreticilerimizin rekabet gücü artırılmalı, jeopolitik konumuzdan faydalanılarak lojistik imkânlar geliştirilmeli, turizm ve tekstil gibi geleneksel sektörlerde rekabetçi avantajımızı devam ettirecek destekler sağlanmalıdır.

Ana ve yan sanayi entegrasyonu güçlendirilerek, tasarım ve üretimde yurtiçi katkı artırılmalı, "marka" geliştirilmelidir.

Havacılık, makine imalat, kimya, elektronik sanayileri ve yazılım sektörlerinde atılım yapılmalı, entegre demir-çelik tesisleri kurularak bu alandaki artan ihtiyaçta dışa bağımlılıktan kurtulunmalıdır.

Ülkemiz için gerek güvenlik gerekse ekonomik açıdan büyük öneme sahip olan savunma sanayinin, yüksek teknoloji üretebilen kapasitesinin diğer sanayilerle entegre olan bir yapıya kavuşturulması sağlanmalıdır.

Savunma sanayi yatırımları stratejik öncelikler doğrultusunda teşvik edilmeli, ihracat kapasitesi artırılmalı, yeni şirketlerin sektöre ve savunma sanayi ekosistemi içindeki girişimciliklere katılımı desteklenmelidir.

İleri teknolojiye dayalı yüksek ihracat kapasitesine sahip, istihdam

öngören sanayi yatırımlarına ucuz ve uzun vadeli kaynak sağlayacak yatırım bankacılığı desteklenmelidir.

Yeni nitelikli endüstri bölgeleri oluşturulmalı, mevcut bölgelerin etkin kullanımı sağlanarak yatırımcıları cezbedecek şekilde altyapısı tamamlanmalıdır. Sanayideki gelişmeye bağlı olarak kapasite artış ihtiyacını karşılayabilecek uygun alanlar oluşturulmalıdır.

Sanayi ve ticaret alanındaki politika ve stratejilerin belirlenmesi amacıyla, mevcut sanayi envanteri dikkate alınarak Türkiye'nin sanayi ve ticaret sayısal haritası çıkarılmalı ve bu bilgi sistemlerine dayanan karar destek sistemleri geliştirilmeli, yönlendirmeler yapılmalıdır.

Yeni sanayi süreci ile birlikte oluşacak; veri araştırmacılığı, endüstriyel programcılık, robot koordinatörlüğü, üç boyutlu yazıcı uzmanlığı, kullanıcı ara yüzü tasarımcılığı, yeni teknolojiler mühendisliği, e-ticaret uzmanlığı, siber güvenlik uzmanlığı gibi meslekler için yönlendirilmiş politika çalışmalarına hız verilmelidir.

Sanayinin yeşil dönüşüm programı hazırlanmalı, dönüşüm süreci riskleri ortadan kaldırılarak ekonomik fırsata çevrilmelidir.

Sanayinin kullandığı girdilerin fiyatlarını yükselten bazı kesintiler ve maliyet dışı unsurlar kaldırılmalıdır. Katma değeri yüksek ürünlere geçilmesine, moda-marka yaratmaya, patente, yenilikçiliğe ve özgün tasarıma ilave destek sunmak için mekanizmalar geliştirilmelidir.

KOBİ'lerimiz için stratejik ürün destek programları etkinleştirilmeli, dijital dönüşüme ve inovasyona yönelik teşviklerle KOBİ'lerimizin yeni pazarlara açılması sağlanmalıdır. Küresel ekonomik gelişmelerden olumsuz etkilenmemesi için KOBİ'lerimizin rekabet gücünü

koruyacak finansal destek mekanizmaları güçlendirilmelidir.

Sanayi destek ve teşvikleri sadeleştirilerek etkinliği artırılmalı, teşvik sisteminin özü, yerli ve millî üretimi, ileri teknolojiyi desteklemeye, yatırım, üretim, ihracat ve istihdamı artırmaya, dış bağımlılığı azaltmaya dönük olmalıdır.

İlçelerin sosyoekonomik gelişmişlik endeksine göre bölgesel teşviklerden yararlanması sağlanmalıdır.

7) Bilim, Teknoloji ve İletişim

Bilim ve teknoloji politikamızın esasını; bilime, bilim insanına, bilimsel düşünceye, yenilikçiliğe, teknoloji üretimine ve teknolojinin üretimde kullanımına önem verilmesi, üretim yöntemlerinin rekabetçi düzeye ulaştırılarak sanayileşmenin gerçekleştirilmesi ve bilgi toplumuna geçişin sağlanması oluşturmaktadır.

Bilgi ve iletişim teknolojilerinde yaşanan hızlı gelişmeye uygun teknolojik ve insan gücü altyapısı başta olmak üzere kurumsal kapasitenin artırıldığı sistem bütünlüğünü esas alan bilgi-teknoloji ekosisteminin tesis edilmesini, bu kapsamda bilgi güvenliğini sağlayacak tedbirlere, siber güvenliğe önem verilmesini, yeni teknolojilerin üretilmesi ve kullanımının yaygınlaştırılmasını öngörüyoruz.

Büyük veriyi bir değere dönüştürebilme stratejisi doğrultusunda nesnelerin interneti, bulut teknolojisi, blok zincir ve yapay zekâ gibi yenilikçi teknolojilere yatırımların artırılmasını, büyük teknoloji firmalarının denetlenmesine ve faaliyetlerin düzenlenmesine yönelik tedbir ve uygulamaların etkinleştirilmesini gerekli görüyoruz.

Bilim ve teknoloji üretme yeteneği ve kapasitesi süreklilik içinde artırılmalı, bunun kalkınmaya ve sosyal refaha dönüşmesi sağlanmalıdır.

Ülkemizde sosyal ve fen bilimleri ile fikir ve sanat alanında bilimsel düşüncenin hayat bulacağı ve itibar göreceği bir iklim oluşturulmalı, temel eğitimden başlamak üzere, eğitim ve öğretimde aklın ve bilimin hâkimiyeti sağlanarak, öğrenci ve öğretilere sorgulayıcı ve araştırmacı bir kimlik kazandırılmalı, araştırmacı insan gücü kapasitesi artırılmalıdır.

“Millî Yenilik Sistemi” kurularak bilimsel ve teknolojik araştırmaların, yenilikler ve buna bağlı olarak verilecek patentler aracılığıyla üretime ve toplumsal faydaya dönüşmesi sağlanmalı, “sosyal inovasyona” önem verilmek suretiyle bugünün sosyal, ekonomik ve siyasî meseleleri için çözüm yolları üretilmelidir.

Bilgi ve iletişim teknolojileri alanında teknoloji kapasitesi yüksek bir alt yapı teşekkül ettirilmelidir.

Bilgi teknolojilerinde eğitilmiş insan gücü yetiştirilmesine önem verilmeli, “Bilişim Vadisi Projesi” geliştirilerek yaygınlaştırılmalı, sektörde faaliyet gösteren firmalar için alt yapısı hazır alanlar tahsis edilmeli, ayrıca ülke düzeyinde farklı sektörlerle ilişkin benzer projelerin uygulama imkânı bulabileceği uygun alanlar oluşturulmalıdır.

İleri teknolojiye dayalı tasarım ve girişimcilik kapsamında şirket kuruluşları desteklenmeli, işletme sürecinde teşvikler getirilmelidir.

Yapay zekâ teknolojisindeki gelişmelerin yakalanabilmesi ve gelişmiş ülkeler arasında bu alanda yaşanan rekabete dâhil olunabilmesi için “Yapay Zekâ Çalışmaları Merkezi” kurulmalıdır.

Bilimsel araştırmalara hem kamudan hem de özel sektörden daha fazla kaynak ayrılmasına ilişkin programlar uygulanmalı, kamudan ar-ge yatırımlarına daha fazla kaynak aktarılmalı, özel sektörün; ar-ge ve ileri teknoloji üretimi yatırımları desteklenmelidir.

Bilimsel ve teknolojik alanda atılım yapabilmenin önemli araçlarından olan teknokentler ve teknoloji serbest bölgelerinin gelişimi ve yaygınlaşması temin edilmelidir.

Patent, ticari marka, endüstriyel tasarım ve telif haklarının korunması amacıyla fikri mülkiyet hakları sistemi etkinleştirilmeli, ar-ge sonuçlarının sanayiye ve üretime aktarılabilmesi sağlanmalı, bu amaçla teknoloji transfer merkezlerinden daha fazla istifade edilmelidir.

Millî teknoloji üretim merkezleri oluşturulmalı, bu kapsamda Ankara Türk Dünyası Bilimsel Araştırma Merkezi (ATAM) kurulmalıdır. Ortak bilimsel ve teknolojik araştırma ve geliştirme merkezleri vasıtasıyla uluslararası düzeyde bilimsel ve teknolojik işbirliği artırılmalıdır.

Üniversitelerin geleneksel fonksiyonları yanında bilginin ticarileştirilmesi yoluyla katma değerli ürün üretimi artırılmalı, marka ve patent üretme yetenekleri geliştirilmeli, sektör işbirliği güçlendirilmelidir.

Yurt dışındaki Türk araştırmacıların ve yabancı araştırmacıların ülkemizde uygulamaya konulacak araştırma projelerinde istihdamını sağlayacak teşvik edici politikalar uygulanmalıdır.

Bilgi üretim teknolojileri, yazılım, yapay zekâ, biyoteknoloji, gen ve doku teknolojileri, uzay ve havacılık teknolojileri, bilişim teknolojileri, nano ve nükleer teknolojiler, mekatronik, üretim süreç ve

teknolojileri, malzeme teknolojileri, enerji teknolojileri ve tasarım teknolojileri gibi çağımızın stratejik teknolojilerinde özel destekleme programları uygulanmalı, bunların ar-ge faaliyetlerine ve ar-ge sonuçlarının üretime dönüştürülmesine önem ve öncelik verilmelidir.

Elektronik haberleşme sektöründe etkin rekabetin ve kaliteli hizmetin tesisi amacıyla alternatif altyapı oluşturulmasına önem verilmeli, bilgi toplumu olmanın bir gereği olarak teknolojik cihaz, sistem ve yazılım üretimi ile hizmetler bazında farklı ancak birbiriyle tutarlı stratejiler uygulanmalıdır.

Bütün vatandaşlarımızın ülkemizin her yerinden ve her zaman, seçenek zenginliğine sahip bir şekilde, başta sabit ve mobil telefon ile geniş bant internet hizmetleri olmak üzere bilgi ve iletişim teknolojilerine erişebilmesi sağlanmalıdır.

Hızlı veri ve ses iletimini sağlayacak teknolojiler ile bilgisayar donanım ve yazılımı üretimi ve ihracatının teşvik edilmesi, elektronik sektöründe, hızlı gelişen ve yüksek katma değer oluşturan bilişim ve özellikle elektronik haberleşme teknolojilerinde yerli katkı ve fikri mülkiyet oranının artırılması sağlanmalıdır.

Çağdaş norm ve standartlarda internet alt yapısının mevzuat, idarî yapı ve beşeri kapasitesinin oluşturulmasına önem verilmelidir. Bilgi toplumunun temel taşı niteliğindeki bilgiye iş yeri, okul ve evlerden kolayca erişimi teminen, millî enformasyon ağına ilişkin alt yapı oluşturulmalı, bilgisayar yazılım ve donanım faaliyetlerinin teşviki suretiyle de özellikle yazılım alanında ülkemizin lider ülkeler arasına girmesi sağlanmalıdır.

Bilgi ve iletişim teknolojilerinde kamu alımları sektörün gelişimini

destekleyici bir politika aracı olarak kullanılmalı, iletişim üzerindeki vergi yükü azaltılmalıdır.

Özellikle Kovid-19 süreciyle birlikte toplumsal alanın her yerinde dijitalleşme öne çıkmıştır. Uzaktan çalışma başta olmak üzere yüksek kapasiteli ticaret, gündelik alışveriş, eğitim, sağlık, finans ve benzeri birçok alanda etkin olarak elektronik yaşama geçilmiştir. Bu hızlı ve zorunlu uyum altyapısı ile birlikte bilgi toplumu alt yapısının oluşturularak hayatın her alanında elektronik yaşam tarzının benimsenmesi sağlanmalıdır.

Ülkemizde özellikle sosyal güvenlik, adres, kimlik, askerlik, seçmen, vergi kayıtları gibi kritik kişisel verileri, bilgi ve belgeleri işleyen, sunan ve saklayan kamu kurumları ile bankalar, finans kuruluşları, elektronik sertifika hizmet sağlayıcıları, kayıtlı elektronik posta hizmet sağlayıcıları, noterler gibi önemli bilgi işleyen, taşıyan ve saklayan kuruluşların bilgi ve iletişim güvenliğini yerli ve millî teknoloji ile temin edecek bir altyapıya sahip olmaları sağlanmalıdır.

Etkin işleyen bir bilgi güvenliği denetim sistemi oluşturulmalı, hukuk düzeninin teknolojiye hızlı dönüşüme ayak uydurabilecek şekilde koordine olması sağlanmalıdır.

Sosyal medya ekonomik ve sosyal hayatta etkilerini her geçen gün artırmakla birlikte, yeterli hukukî altyapıya sahip olmaması ya da hızlı gelişmelere bağlı olarak mevzuatın ve müeyyidelerin yetersiz kalması birçok açıdan risk barındırmaktadır.

Bu nedenle sosyal medyanın kullanımına, sosyal medya üzerinden yapılan yayıncılığa ve ticari ilişkilere ilişkin yasal düzenlemeler kişi haklarını ve kamusal hakları koruyan dinamik, güncel ve kapsayıcı bir şekilde düzenlenmeli, bu alanda boşluk bırakılmamalıdır.

Dijital, görsel ve işitsel medya sektörünün; toplumsal sorumluluk çerçevesinde yayın yapmasına, Türk dilinin doğru kullanılması, millî kültür ve ahlakî değerlerin korunmasına katkıda bulunması sağlanmalıdır.

Posta sektörü; kalite, güvenilirlik ve erişebilirlik esasları dikkate alınarak rekabetçi bir anlayışla düzenlenmelidir.

8) Enerji ve Doğal Kaynaklar

Milliyetçi Hareket Partisi, enerjinin ekonomik boyutunun yanı sıra siyasî, diplomatik, çevresel ve insanî boyutları olduğunu dikkate alarak uzun vadeli bir enerji stratejisini öngörmektedir.

Partimizin millî enerji politikası, dışa bağımlılığın en aza indirilirken enerji tedariki ve güvenliğinin sağlanması, enerjide verimliliğin ve millî kaynakların payının artırılması, yerli kaynaklara yönelik arama faaliyetlerinin etkinleştirilmesi, hem üretim hem de tüketim aşamasında enerjinin çevre ve insan dostu olmasının temin edilmesi ilkelerini esas almaktadır. Bu çerçevede, enerji politikamızın temel hedefleri şunlardır:

- Enerji hammaddelerinde dış bağımlılığının azaltılması amacıyla güneş ve rüzgar gibi yenilenebilir enerji kaynaklarının azami seviyede değerlendirilmesi,
- Enerji ithalatında kaynak ve kaynak ülke çeşitliliğinin sağlanmasıyla arz güvenliğinin artırılması,
- Millî kaynak potansiyelinin harekete geçirilmesi, bu amaçla arama faaliyetlerine daha da etkinlik kazandırılması,
- Nükleer enerji santrali projelerinin hızla tamamlanması,

- Etkin bir talep yönetimi ile enerji arzının kesintisiz ve yeterli bir şekilde gerçekleştirilmesi,
- Çevreye dost ve duyarlı bir anlayışla, gelişmiş atık kontrol ve bertarafına, havza ve kaynak planlamasına dayalı bir yaklaşımla enerjinin çevre ve insan sağlığına zarar vermeden üretilmesi,
- Enerji verimliliğinin üretimden tüketime bütün alanlarda, hanelerden sanayiye kadar tüm seviyede güçlü ve çeşitlendirilmiş finansal araçlarla desteklenmesi,
- Enerji maliyetlerinin azaltılarak erişilebilirliğin sağlanması,
- Yeni enerji teknolojilerini üretecek yetkinliğe ulaşılması,
- Enerji sektöründe rekabeti, güvenliği ve vatandaşımızın kesintisiz hizmet almasına yönelik politikalar uygulanması ve buna yönelik kapasitenin oluşturulmasıdır.

Kamu enerji yatırımlarıyla birlikte yerli ve yabancı özel sermayenin enerji sektöründeki yatırımlar artırılmalıdır.

Konvansiyonel petrol ve doğal gazın yanı sıra, ikili işbirlikleri yoluyla bitümlü şeyl, gaz hidrat, sığ biyojenik gaz, kömür gazı ve özellikle kaya gazı aramalarına da hız verilmeli, millî petrol-gaz şirketleri aracılığıyla ülkemizde, Mavi Vatan'da, uluslararası sularda Türk devletleri ile Libya, Cezayir, Irak gibi ülkelerde arama ve sondaj faaliyetleri sürdürülmelidir.

Karadeniz'de keşfedilen stratejik öneme sahip 710 milyar metre-küp doğal gaz rezervine ilave keşifler ile millî ekonomiye ve enerji arz güvenliğimize katkı artırılmalıdır.

Dış ticaretimizde önemli bir paya sahip olan enerjinin maliyeti düşürülmeli, yurt içi üretim maliyetleri ve cari açık üzerindeki yükü azaltılmalıdır.

Enerji diplomasisi geliştirilmeli, başta Azerbaycan ve Türkmenistan olmak üzere, zengin enerji kaynaklarına sahip Türk devletleriyle ikili anlaşmalar yapılmalı, Trans-Hazar nakil hattının inşası gerçekleştirilmeli, bu ülkelerin kendi aralarında anlaşmaları için önderlik edilmeli, bu kapsamda “Türk Enerji Ticareti Birliği” kurulmalı, enerji sahasında başlayan bu birliğin ekonominin diğer alanlarına model olması sağlanmalıdır.

Türkiye sahip olduğu enerji nakil altyapısı ile dünyada öne çıkan bir ülkedir. Enerji krizinin aşılması ve Avrupa’ya enerji nakli konusunda stratejik bir merkez olan Türkiye’nin, Türk devletleri ile yapacağı işbirliği hem Türkiye’nin hem de Avrupa’nın arz güvenliğine katkı sağlayacaktır. Bu çerçevede, Avrupa’ya kayda değer miktarda enerji kaynağı ihracatı yapan Rusya Federasyonu gibi ülkelerle de Türkiye’nin enerji üssü olmasını temin edecek uzun vadeli anlaşmalar gerçekleştirilmelidir.

Doğu Akdeniz Havzası’ndaki enerji rekabetinde aktif biçimde rol alınmalı, Türkiye’nin sahip olduğu jeopolitik avantaj deniz altı doğal gaz boru hattı ve LNG terminali projeleriyle değerlendirilmeli, ilgili ülkelerle üretim depolama ve dağıtım konusunda işbirlikleri geliştirilmelidir.

Güney Kıbrıs Rum Yönetimi öncülüğünde Doğu Akdeniz’de Türkiye’yi dışlayan uluslararası hukuka ve millî çıkarlarımıza aykırı arama ve sondaj çalışmalarına fırsat verilmemeli, KKTC’nin ve ülkemizin egemenlik haklarını koruyucu politikalar sürdürülmeli, bölgenin kaynaklarından istifade edilmesi yönündeki aktif girişimlere devam edilmelidir.

Türkiye enerjide merkez ülke olma yanında katma değerli enerji

ürünleri üretim alt yapısına sahip olarak piyasanın önemli aktörlerinden birisi olmalıdır.

Olağanüstü durumlara ve mevsimsel dalgalanmalara karşı yüksek depolama imkânı oluşturulmalıdır.

Yenilenebilir enerji daha da yaygınlaştırılmalı, toplam enerji arzındaki payı artırılmalıdır.

Yerli otomobilimiz TOGG'un oluşturduğu elektrikli araç ekosistemi çerçevesinde, yeterli ve yaygın şarj istasyonları hayata geçirilmeli, uzun süreli enerji sağlayan batarya üretimi gerçekleştirilmeli, bunu mümkün kılacak teknoloji yatırımı ve girişimciliği desteklenmeli, teşvik edilmelidir.

Bilinen maden rezervlerimize ilâve olarak yeni rezervler bulunmalı ve işlenmiş maden ihracatı artırılmalıdır. Kıymetli madenler yüksek teknoloji kullanılarak katma değerli ürünlere dönüştürülmelidir.

Su yönetimi politikası; uluslararası politikaların millî çıkarlarımız ve toplumsal gerçeklerimiz ışığında değerlendirilmesi ve sürdürülebilir bir su politikasının uygulanması esasına dayanmalıdır. Suyun korunması ve kullanılması aynı zamanda iklim değişikliğine uyum politikaları ile bütünleşik ele alınmalıdır.

Temiz enerji kaynaklarından biri olan su potansiyeli suyu koruma ve kullanma ilkesi çerçevesinde değerlendirilerek hidroelektrik enerji üretimi artırılmalıdır.

Su kaynaklarının geliştirilmesi, su hizmetlerinin yönetilmesi ve suyun kullanılmasını içeren bütüncül bir yaklaşımla içme suyu, jeotermal sular, yağmur suyu, deniz suyu ve sahip olunan yer altı ve yer üstü tüm su kaynakları etkin bir şekilde değerlendirilmelidir.

Bu amaçla kaynak ile talebi buluşturacak suyuolları projeleri uygulamaya konulmalı, Kızılırmak ve Yeşilirmak başta olmak üzere ihtiyaç duyulan yerlerde stratejik hedefler doğrultusunda suyuolu projeleri hayata geçirilmelidir.

Enerjide dışa bağımlılığı azaltmak ve aynı zamanda mevcut tarım potansiyelini verimli kullanmak için biyoyakıt üretimine önem verilmeli, bu çerçevede enerji tarımına yapılacak yatırımlar desteklenmelidir.

Jeotermal kaynaklarımızın turizm ve tarım sektörleri ile konut ve işyerinde kullanımı sağlanmalı; kaçak kullanımın önlenmesi, iletim ve dağıtımın güvenli bir şekilde gerçekleştirilmesine yönelik kamu eliyle etkin mekanizmalar geliştirilmelidir. Hatların iyileştirilmesi ve tüketimde tasarruflu ve verimli ileri teknolojilerin geliştirilmesiyle enerji kullanımında verimliliğin artırılması sağlanmalıdır.

9) Ulaştırma

Ulaştırma politikalarımızın esası, ekonomik ve sosyal kalkınmaya destek olacak, millî menfaatleri kollayacak, güvenlik sisteminin taleplerini karşılayacak, vatandaşın refah düzeyini yükseltecek ve kullanıcıların memnuniyetini sağlayacak bir ulaştırma sisteminin tesis edilmesi üzerine kuruludur.

Ulaştırma altyapısı daha da geliştirilerek, yaygın, hızlı, güvenli ve ucuz bir ulaştırma sistemi tesis edilmeli, gerek ekonominin gerek toplumun ihtiyaçları doğrultusunda modern bir taşıma ağının oluşturulması esas olmalıdır.

Ulaştırma sisteminin hızlı, güvenli ve ileri teknolojiyi kullanan, çevreye duyarlı, rekabeti tesis edecek, uluslararası ulaşım koridorları

ile bütünleşen, yaygın ve katlanılabilir maliyette ve sanayiye yönlendirecek bir yapıda olması sağlanmalıdır.

Ülkemizi uluslararası alanda öne çıkaran ulaştırma alt yapısının sağladığı rekabet üstünlüğü değerlendirilmelidir.

Uluslararası ulaştırma ve enerji koridorları üzerinde yer alan ülkemizin, lojistik ve ulaştırma altyapısı geliştirilerek “bölgesel lojistik merkezi üs” olması sağlanmalıdır. Bu amaçla hem doğu-batı ekseninde hem de kuzey-güney ekseninde ülkeler arası bağlantısallığın güçlendirilmesi için altyapı yatırımları ve uluslararası işbirlikleri artırılmalıdır.

Ulaştırma alt sistemlerinin birbirlerini tamamlayıcı nitelikte olmasına önem verilmeli, denizyolu-karayolu ve denizyolu-demiryolu kombine taşımacılığını geliştirecek projeler önceliklendirilmeli, deniz ulaşımı imkânlarının olmadığı durumlarda ise demiryolu-karayolu kombine taşımacılık sistemleri değerlendirilmelidir. Ulaştırma modları arasındaki dengesizliğin giderilebilmesi için demiryolu ve deniz yolu fiziki alt yapısı geliştirilmeli, limanların demiryolu ile karayolu bağlantıları güçlendirilmelidir.

Çin’den Avrupa’ya demiryolu bağlantısı ile tarihî İpekyolu’nun yeniden ihya edilmesi projesine etkinlik kazandırılması suretiyle Türkiye’ye ekonomik, siyasî ve kültürel üstünlük sağlanması temin edilmelidir. Bu konuda başta İpekyolu güzergâhında yer alan Türk devletleri olmak üzere, Türkiye-Çin hattındaki tüm ilgili ülkelerle işbirliği geliştirilmelidir.

Kara, deniz, demir ve havayolu ulaşımında ve taşımacılıkta ekonomik ve sosyal gelişmeler ile öngörülen hedef ve stratejiler doğrultusunda yeni yatırımlar yapılmalıdır. Sivil havacılık güçlendirilmeli, kargo kapasitesi artırılmalıdır.

Liman altyapıları ve terminal imkânları ile birlikte deniz taşıma filo kapasitesi artırılmalıdır. Limanların coğrafi tekel konumu dikkate alınarak etkin bir düzenleme ve denetleme sistemi oluşturulmalıdır.

Demiryolu standardı yükseltilerek, yüksek hız, ulaşım konforu yanında sanayi odakları ile bağlantılı demiryolu ağı yaygınlaştırılmıştır.

Türkiye ulaştırma ve altyapı alanında yaptığı büyük ölçekli, dünya çapındaki yatırımlarıyla önemli bir mesafe kat etmiş, üstünlük sağlamıştır. Türkiye'nin lider ülke olma hedeflerine uygun olarak rekabet üstünlüğü sağlayacak yatırımlara stratejik öncelikler doğrultusunda devam edilmelidir.

Kent içi ulaşımında projelendirme, finansman, uygulama ve işletmeye ilişkin standartlar geliştirilerek, kent içi ulaşım altyapısı sadece araç odaklı olmaktan çıkartılarak insan odaklı hale getirilmelidir.

Doğu-batı ulaşım koridorlarındaki alt yapı geliştirilmesine paralel olarak güney-kuzey ulaşım alt yapısının geliştirilmesi çerçevesinde, Samsun-Adana ve Trabzon-GAP hattına demiryolu, karayolu ve liman entegrasyonunu sağlayacak yatırımlar yapılmalıdır.

10) Tarım, Hayvancılık ve Kırsal Kalkınma

Stratejik sektörlerden birisi olarak değerlendirdiğimiz tarım sektörü; üretim, işleme ve pazarlama boyutlarıyla bütüncül bir yapıya kavuşturulmalı, yüksek verimlilikte ve kaliteli ürün üreten, teknoloji kullanabilen, ülke insanını besleyebilen ve ihracat kapasitesi yüksek bir düzeye getirilmelidir. Doğal kaynakların dengeli kullanımını gözetken, büyümeye sürdürülebilir katkı sağlayan, örgütlü

ve rekabet gücü yüksek bir tarımsal yapı sayesinde, tarım sektöründe çağdaş değişim ve dönüşümler gerçekleştirilmelidir.

Tarımsal ürünlerin çeşitlendirilmesi, verim ve kalitenin artırılması, yerinde işlenerek katma değer elde edilmesi ve istihdam sağlanması, marka olarak pazarlanmasına dayalı temel tarımsal yapılanma oluşturularak; yatırım ve teknolojiyi kırsal alanlara yöneltmek üzere, katılımcı, kapsayıcı kalkınmayı destekleyecek tarım-sanayi entegrasyonunun sağlandığı kırsal cazibe birimleri olan “Tarım Kentleri” kurulmalıdır. Tarımda yeni teknolojilerin kullanımı yaygınlaştırılmalıdır.

Tarımsal havzalar oluşturularak üretim verimliliği artırılmalıdır. Hububat, tütün, et, şeker ve süt piyasalarında denetim etkinleştirilmeli, gıda güvenliği ve güvenilirliği çağdaş normlara ulaştırılmalı, tüketicinin korunması ve bilinçlendirilmesi sağlanmalıdır. Tarımsal ürün ve mamul maddeler akredite laboratuvarlarda analiz edilerek tüketici sağlığı korunmalıdır.

Tarım arazilerinin amaç dışı kullanımı önlenmelidir. Üretim yapmayan araziler üretime kazandırılmalıdır. Ülkemiz şartlarına uygun yüksek verim ve kalitede tohum, fide ve fidan üretimi desteklenerek dışa bağımlılığa son verilmelidir. Tohum başta olmak üzere genetiği bozulmamış ürünlerin ve ülkemizin özgün tarımsal varlık ve değerlerinin korunması ve geliştirilmesine önem verilmelidir.

Tarımsal üreticilerin en kısa zincir ile pazara ulaşımı sağlanmalı, üreticilerin daha çok kazanması ve tüketicilerin daha ucuza gıda tüketimi temin edilmelidir.

Gıda sevk zincirinde fiyatların maliyet kaynaklı olmayan kontrolsüz yükselişinin önüne geçecek mekanizmalar oluşturulmalı, tar-

ladan sofraya tüm süreçler kontrol edilmelidir. Gıda, arz güvenliği ve güvenilirliği ile tüketicinin korunması sağlanmalıdır.

Tarımsal destekler, üretici refahını artıran, girdi maliyetlerini azaltan, üretim maliyeti ve ürün fiyatı dengesini gözetken, üretimde kalite ve verimliliği artıran bir anlayışla belirlenmeli ve uygulanmalıdır.

Aynı zamanda çevreye duyarlı, etkin kaynak kullanımını esas alan, gençlerin ve kadınların üretime katılımını, kentlerden geri dönüşü özendiren bir teşvik ve destek sistemi tarımın gelişmesine katkı sağlayacaktır.

Tarım ürünlerinde fiyat istikrarının sağlanmasında önemli bir araç olan vadeli işlem borsaları etkinleştirilerek, ürün borsaları geliştirilmeli, lisanslı depo kullanımı yaygınlaştırılmalıdır.

Ülkemiz için stratejik öneme sahip buğday, mısır, pamuk, soya, ayçiçeği, fındık, üzüm, incir, kayısı, zeytin, yer fıstığı ve enerji bitkileri gibi ürünler için özel destekleme programları ve fiyat garanti sistemi getirilmelidir.

Hayvancılık desteklenmeli, hayvan ıslahı, kaliteli yem ve yem bitkileri üretimi artırılarak, hayvan hastalıkları ve zararlıları ile etkin mücadele edilmeli, et ürünlerinin artırılması amacıyla besi hayvancılığı geliştirilmelidir.

Suyun korunması ve verimli kullanımına önem verilmeli, etkin kurumsal yapılar oluşturulmalıdır. Su kullanımı millî su politikası doğrultusunda arz güvenliği ve sürdürülebilirlik çerçevesinde, suya göre üretimi ve çeşitliliği esas alan, alternatif finansman modelleriyle desteklenen, suyun tamamından istifadeye dayanan bir anlayışla gerçekleştirilmelidir.

Ormanlar çok amaçlı yararlanma, devamlılık, katılımcılık, biyolojik çeşitlilik, uzmanlaşma, su ve yaban hayatı ve ekosisteminin etkin korunması hususları dikkate alınarak işletilmeli, korunmalı, orman köylüsü desteklenmelidir.

Orman yangınlarına karşı önleyici tedbirler etkinleştirilmeli, bu kapsamda orman köylüsü istihdam edilmeli, mücadelede teknolojik imkânlardan azami düzeyde istifade edilmelidir.

Kırsal kesimde yaşayan insanlarımızın refah seviyesini artırmak ve büyük kentlere göçü önlemek için etkin kırsal kalkınma projeleri uygulanmalı, bu kapsamda köy kalkınma planları yapılmalı, gelişme eğilimi yüksek olan köylerimizin çekim merkezi “merkez köyler” hâline gelmeleri sağlanmalıdır.

Toprak ve su kaynaklarının kirletilmesinin önüne geçilmeli, bu kapsamda çevrenin tahrip edilmesine ilişkin cezaların caydırıcılığı artırılmalıdır.

Başta gübre, yem, mazot ve tohum olmak üzere üretim girdi maliyetleri azaltılmalıdır.

Üretici birliklerinin ve tarımsal KİT’lerin faaliyetleri etkinleştirilmeli, yeniden yapılandırılmalı, gübre ve ilaç yatırımları desteklenmelidir.

Tarım tüm boyutlarıyla çiftçimizin refahını artırma, vatandaşlarımızı yeterli düzeyde besleyebilme anlayışıyla ele alınmalı, üretici, nakliyecisi, perakendecisi, devlet ve diğer bileşenleriyle birlikte ucuz, kaliteli, yeterli ve erişilebilir üretimi esas alan tarımsal faaliyet için kurum ve kurallar gözden geçirilmelidir.

Pandemi süreciyle belirgin hale gelen küresel gıda krizi; tarımsal üretimi, tarımsal kurumları, ilgili mevzuatı, uluslararası tarımsal

yapıları ve yardım kuruluşlarını öne çıkarmıştır. Türkiye önemli bir tarım ülkesi olmasının yanında, gıda yoksunluğu çeken Afrika ile Ortadoğu, Asya ve Avrupa'nın kesiştiği kilit noktadadır. Bu konumu ülkemizi, gıda lojistik merkezi ve gıda ticaretinde uluslararası bir koridor olarak öne çıkarmaktadır.

Ülkemiz önemli ulaştırma altyapısına, bitkisel ve hayvansal ürünler için lisanslı depolara ve finansal merkezlere sahiptir. Bu üretim, depolama ve dağıtım altyapı zenginliği çerçevesinde ulaşım kolaylığı olan merkezlerde oluşturulacak "Gıda Lojistik Merkezleri" aracılığı ile tarımsal ihracatımıza önemli katkı sağlayacağı gibi dünya gıda ihtiyacının regülasyonunda önemli bir işlev görecektir. Birleşmiş Milletler ile işbirliği halinde uluslararası donör ülkelerin desteğiyle bu merkezin gıda yoksunluğu içindeki yerlere insani yardım sağlaması da temin edilebilecektir.

Gıda arz güvenliği ve erişilebilirliği gibi sorunların önüne geçilmesi amacıyla düzenleyici ve denetleyici kurumlar kurulması da dâhil olmak üzere planlama, teşkilatlanma ve dağıtıma ilişkin etkin politikalar uygulanmalıdır.

Tarım arazilerinin bölünmemesi ve verimli kullanılmasına ilişkin ortak yönetim modelleri geliştirilerek, müşterek mülkiyet kaynaklı kadastro sorununun çözümü için teşvik edici ve destekleyici yöntemler geliştirilmelidir.

Orman kadastro ile genel kadastro birleştirilerek, mülkiyet anlaşmazlıklarının giderilmesi temin edilmeli, ormancılığın desteklenmesi amacıyla, orman köylüsüne ve talep eden gerçek ve tüzel kişilere, belirli şartlar ve sürelerle, bedelsiz arazi tahsis edilerek özel ormancılık geliştirilmelidir.

11) Bölgesel Kalkınma

Çağdaş dünya nimetlerinden bütün vatandaşların hakça yararlandığı kamu hizmetlerinin her vatandaşımız bakımından erişilebilir olduğu bir kalkınma modelinin gerçekleştirilmesi ve az gelişmiş yörelerde yaşayan halkımızın refah düzeyini yükselterek bölgeler arası gelişmişlik farklarının giderilmesi, bölgesel kalkınma politikamızın esasını oluşturmaktadır.

Ülkemizin sahip olduğu potansiyelin harekete geçirilerek bölgesel kalkınmanın sağlandığı, bölgesel gelişmişlik farkının azaltıldığı, devletin şefkatinin ülkemizin her yerindeki vatandaşımız tarafından hissedilebildiği, kimsenin aç ve açıkta bırakılmadığı, üretime katıldığı, huzur ve güvenin tam olarak sağlandığı ve millî bütünlüğün tesis edildiği bir Türkiye öngörüyoruz.

Bu amaçla öncelikle, her il ve ilçe için hedef sektörler belirlenmeli özellikle küçük ölçekli iller ve ilçeler için “bir il/ilçe bir sektör” prensibinden hareketle hedef alt sektörler oluşturulmalı, devlet-millet işbirliği içinde uygulamaya konulacak projelere destek verilmelidir.

Sanayi ve hizmetler alanında potansiyel arz eden orta büyüklükteki iller belirlenerek, kırsal alandan büyük kentlere doğru olan göç, bu merkezlerde tutularak yerinde istihdam sağlanmalıdır.

Üniversiteler, buldukları bölgelerin sahip olduğu potansiyeli dikkate alarak ekonomik ve sosyal kalkınmalarına katkı sağlamalı, girişimci ile üniversite arasında etkin iş birliği geliştirilmelidir.

Yerel potansiyeli harekete geçirmek amacıyla az gelişmiş yöreler için risk sermayesi ve kredi garanti fonu sistemi geliştirilmeli; GAP,

DAP, DOKAP, KOP gibi kalkınma projelerine hız kazandırılarak tamamlanmalı, üretim ve istihdam artışı ile elde edilen çıktı tüm vatandaşlarımızın istifadesine sunulmalıdır.

“Üreten Şehirler Programı” geliştirilerek metropoller dışındaki önemli sanayi, hizmet ve turizm merkezi niteliğindeki şehirlerin uluslararası alanda rekabetçi bir üretim yapısına kavuşturulmalıdır.

Bölgesel kalkınma projelerinin tamamlanması ve bölge halkının istifadesine sunulması, yeni bölgesel ve kırsal kalkınma projelerinin devreye konulması, kontrolsüz göç olgusunun da önüne geçecek ekonomik ve sosyal gelişmenin itici gücü olacaktır. Terörle mücadelede elde edilen başarı ülkemizin her yerindeki yer altı ve yer üstü zenginliklerin ekonomik değere dönüşme imkânını artırarak bölgesel kalkınma hedeflerine ulaşmayı daha kolay hale getirmiştir.

12) Esnaf ve Sanatkâr

Ekonominin ve toplumsal yapının temelini oluşturan esnaf ve sanatkâr kesimi güçlendirilerek faaliyetlerine dinamizm kazandırılmalıdır.

Milliyetçi Hareket Partisi olarak esnafımızı, ticari faaliyet yanında Türk kültüründe önemli bir yer tutan “Ahilik” geleneğinin devam ettirilmesi suretiyle vatandaşlarımız arasındaki dayanışma ve kaynaşmanın, birliğin, dirlik ve düzenin teminatı olarak görüyoruz.

Ekonomide rekabet sağlanarak tekelci oluşumların önlenmesi, istihdam yaratılması, gelir dağılımındaki dengesizliklerin giderilmesi, yeni girişimcilerin ekonomiye kazandırılması, sosyal barı-

şın korunması, bölgeler arası dengesizliklerin giderilmesi ve yerel potansiyelin harekete geçirilmesi amacıyla esnaf ve sanatkâr kesiminin sürekli desteklenmesini gerekli görüyoruz. Bu amaçla, istihdamı da artıracak kredi, vergi, prim ve benzeri yeni teşvikler uygulanmalı, bazı giderlere ilişkin olarak ayrı bir esnaf tarifesi tatbik edilmelidir.

Esnaf ve sanatkârın faaliyet çerçevesine ilişkin yasal düzenlemeler yapılmalı; esnafı koruyacak şekilde, AVM ve zincir marketlere yönelik tedbirler alınmalıdır. Bu doğrultuda; perakendecilik ticareti, sebze ve meyve ticareti ile ilgili ilave düzenlemeler yapılmalıdır.

Esnaf ve sanatkârımızı yok olma tehlikesiyle karşı karşıya bırakan AVM ve büyük market zincirlerinin şehir merkezinde şube açmaları adil rekabet şartlarını bozmayacak şekilde kurallara bağlanmalıdır.

Esnaflık ahlâkını kurumsallaştıracak düzenlemeler yapılmalı, kara-borsa fırsatçılık ve tüketiciyi aldatmaya dönük girişimlerin önüne geçilmelidir.

Vatandaşlarımızın mağduriyetine yol açan kontrolsüz fiyat artışlarının önüne geçmek amacıyla piyasa denetimini etkin hale getirecek ilave yapılar ve kurumlar oluşturmalı, insan gücü ve teknolojik kapasite geliştirilmelidir.

Esnaf ve sanatkârların KOSGEB kredi ve desteklerinden etkin bir şekilde yararlanabilmesi için sadece esnaf ve sanatkârlara özgü programlar uygulamaya konulmalıdır.

Kamyon, otobüs, dolmuş, taksi ve servis hizmeti veren şoför esnafı, yenileyeceği araç ve kullanacağı yakıtla ilişkin verginin farklılaştırılması suretiyle desteklenmeli, rekabet imkânı sağlanmalı, ayrıca şoför esnafına yıpranma payı hakkı verilmelidir.

Bankacılık kesiminin esnaf, sanatkâr ve reel sektöre mali kaynak yönünden sürekli destek verebilir hale getirilmesi sağlanmalıdır.

KOBİ'ler üretimin devamlılığı ve istihdamın sürdürülebilirliği bakımından desteklenmelidir.

KOBİ'ler tarafından, üretilecek mal ve hizmetlerde standartların oluşumu, kalitenin yükseltilmesi ve pazara ulaşımda bilgi ve iletişim teknolojileri kullanımının yaygınlaştırılması temin edilmelidir.

13) İşsizlik ve Yoksullukla Mücadele

İşsizlikle mücadelenin esasını, istihdam odaklı sürdürülebilir büyümenin gerçekleştirilmesi, istihdam edilebilirlik düzeyinin yükseltilmesi ve girişimci odaklı piyasanın tesis edilmesi oluşturmaktadır.

İşsizlikle mücadelede temel unsur; yatırım, üretim, ihracat ve istihdam odaklı politikaların etkinleştirilmesidir.

İstikrarlı bir ekonomik büyüme ve güçlü üretim ekonomisi tesis edilmek suretiyle; üreten, istihdam yaratan ve üretilen değerden bu süreçte yer alan her kesimin adil pay almasını sağlayan, üretim sürecinde yer almayan çalışamayacak durumda olanların ise sosyal koruma programlarıyla desteklenmelerini öngören bir sosyal refah düzeni oluşturulmasını gerekli görüyoruz.

Sosyal refah politikamızın esasını; öncelikle yoksul insanların yoksulluktan kalıcı bir şekilde kurtarılarak yoksulluk sınırının altında hiçbir vatandaşın bırakılmaması, toplumun refah düzeyinin yükseltilerek vatandaşların yaşam kalitesinin iyileştirilmesi oluşturmaktadır. Bu amaçla gerekli yasal ve kurumsal alt yapının hazırlanmasını öngörüyoruz.

Türkiye'nin sahip olduğu bütün üretim faktörlerinin etkin ve verimli bir şekilde, en üst düzeyde üretim sürecine dâhil edileceği tam istihdamı esas alan ekonomi programının uygulamaya konulmasıyla, rant ekonomisinden yatırım, üretim ve istihdamı sürekli artırmayı öngören üretim ekonomisine geçilebilecektir.

Marka, kalite ve teknoloji esaslı mal ve hizmet üreten, küresel düzeyde rekabet gücüne sahip olan katma değer yaratan ve yüksek verimlilikte faaliyet gösteren Türk girişimciliği, istihdam odaklı büyüme stratejisinin lokomotifidir.

Bu çerçevede özel teşebbüsün uzun vadeli yatırım kararları alabileceği uygun yatırım iklimi oluşturulmalı, küçük ve orta ölçekli işletmeler desteklenmelidir.

İstihdam dostu yatırımlara ağırlık verilmeli, yerli girdi kullanımı desteklenmeli ithalat bağımlılığı azaltılmalıdır. İstihdam üzerindeki yük azaltılarak kayıt dışılık önlenmelidir. Yabancı sermayenin ve yurtiçi yatırımların istihdam artırıcı alanlara yönlendirilmesi sağlanmalıdır.

Eğitim sistemi ile işgücü piyasası arasında güçlü bir bağ tesis edilerek işletmelerin ihtiyacı olan nitelik ve nicelikte insan gücünün yetiştirilmesi sağlanmalı, mesleki eğitime ağırlık verilerek ara eleman ihtiyacı karşılanmalıdır.

Türkiye'nin ileriye dönük istihdam ihtiyacı nitelik ve nicelik bazlı olarak değerlendirilerek istihdam-eğitim ilişkisi kurulmalı, bu ihtiyaca uygun olarak Türkiye'nin önünü görebileceği bir eğitim planlaması yapılmalıdır.

Her köye tarım, turizm, maden ve benzeri sahip olduğu potansiyel

dikkate alınarak kırsal kalkınmayı destekleyecek atılımları yapmak üzere personel görevlendirilmesi, ayrıca bunlardan birisinin mülki idare temsilcisi olması temin edilmelidir.

Sosyal yardımların yoksul kesimlere daha etkin bir şekilde ulaştırılması için merkezi idareyle iş birliği içinde; mahallî idarelerin, özel sektörün ve sivil toplum kuruluşlarının faaliyetleri desteklenmelidir.

Maliye politikası aracı olarak, farklı disiplinleri içinde barındıran bir yaklaşımla “kardeşlik ve dayanışma” yı güçlendirme projesi devreye konularak, ekonomik, sosyal ve siyasî uzlaşmanın ve millî bütünleşmenin altyapısı güçlendirilmeli, buna ilişkin mevzuat ve kurumsal kapasite oluşturulmalıdır.

Muhtaç durumdaki ailelerin en az bir ferdine iş imkânı sağlanmalı, belli bir gelir düzeyinin altında olan aileler için asgari gelir desteği uygulanmalıdır.

Dezavantajlı grupların işgücü piyasasına katılımlarını desteklemek ve iş bulmalarını sağlamak için mesleki eğitim programları yaygınlaştırılmalıdır.

Konutu olmayan muhtaç kimselere sosyal konut sağlanmalı, konut sağlanamadığı durumda ise kira yardımı yapılmalıdır.

Muhtaç durumdaki ailelere aylık temel ihtiyaçlarını karşılayabilecekleri harcama kartları “HİLALKART” verilerek, çeşitli adlar altında yapılması öngörülen sosyal destek ödeme tutarının bu kartlara yüklenmesi suretiyle, vatandaşımızın ihtiyaç duyduğu şekilde kullanması sağlanmalıdır.

14) Sosyal Koruma ve Sosyal Güvenlik

Vatandaşlarımızın geleceğinden emin olması ve yüksek standartlı bir hayat sürmesi için, bütün nüfusu kapsayacak nimet-külfet esasına göre işleyen çağdaş normlarda bir sosyal sigorta sistemi ile muhtaçlarımızın huzur ve refah içinde olacağı bir sosyal koruma sisteminin oluşturulmasını, bu yöndeki kurumsal yapının güçlendirilmesini, mevzuat ve benzeri eksikliklerin giderilmesini gerekli görüyoruz.

a) Yaşlılar ve Emekliler

Partimiz, devleti yaşatmanın yolunun insanı yaşatmaktan geçtiğine, ülkelerin değerinin insanlarına verdiği değerle artacağına ve istikbale güvenle bakabilmek için emekli ve yaşlıların onurlu bir yaşam sürmesinin temin edilmesi gerektiğine inanmaktadır.

Yaşlılara dönük politikalar, onların yaşlılık şartlarını hazırlayan gençlik ve aktif çalışma dönemlerini de kapsayacak şekilde olmalıdır. Hiçbir yaşlı aç, açıkta ve muhtaç durumda bırakılmamalı ve yalnızlığa mahkûm edilmemelidir.

Hasta, engelli ve yoksul yaşlılar korunup gözetilerek onların yaşama sevincini artıracak ve yaşam kalitesini koruyacak şekilde sosyal politikalar uygulamaya konulmalıdır.

Yaşlılara, günlük yaşamını sürdürebilmesi için çağdaş standartlarda bakım ve yardım hizmetleri sunulmalıdır.

Yaşlısına bakmakla yükümlü olan muhtaç durumdaki ailelere yaşlısını koruyup kollaması ve onun her türlü fiziki, ekonomik ve sosyal ihtiyaçlarını karşılaması için yapılan destekler "sosyal bakım yardımı" adı altında tanzim edilmelidir. Muhtaç durumdaki yaşlıla-

ra yapılan sosyal destek ödemeleri, günün şartlarına uygun olarak düzenli ve dinamik bir şekilde artırılmalıdır.

Yaşlıların deneyimleri topluma sunulurken, bilgilerini, becerilerini ve tecrübelerini gençlere aktarmaları için toplumla bütünleşmelerine, kültür ve spor etkinliklerine katılmalarına ve boş zamanlarını değerlendirmelerine fırsat ve imkân sağlanmalıdır.

Emeklilerimizin bilgi ve deneyimlerinden istifade edecek mekanizmalarla tecrübelerinin paylaşılması sağlanmalı, her durumda huzurlu bir hayat sürmesini temin edecek şartlar oluşturulmalıdır.

Yaşlılık ve malullük sigortası uygulamasında sigortalılar arasında norm ve standart birliği sağlanmalı, farklı emekli aylığı bağlanmasına yol açan çeşitli tarihlere yapılmış düzenlemelerin ortaya çıkardığı mağduriyeti gidermek amacıyla prim gün sayısı ve hizmet yılı gibi hususlar dikkate alınarak emekli aylıkları arasındaki eşitsizliklerin giderilmesi temin edilmelidir.

Emekli aylıklarındaki artışların genel enflasyon endeksi yerine bu kesimin tüketim kalıplarını ve hayat standardını dikkate alan özel bir endekse göre yapılması sağlanmalı, ekonomik büyümenin sağladığı refah artışı emekli aylıklarına yansıtılmalıdır.

b) Engelliler

Engellilerin toplumla bütünleşerek, başkalarının yardımına muhtaç olmadan hayatını idame ettirebilmelerini temin edecek hukukî, fizikî ve diğer şartlar oluşturulmalıdır. Engelsiz bir Türkiye, engelsiz bir toplum, engelsiz bir gelecek için sorumluluk şuuru, empati kültürü, dayanışma ve yardımlaşma duygusu muhakkak surette canlı ve aktif tutulmalıdır.

Engelli vatandaşlarımızın maddi sorunlarının çözüldüğü, engelsiz yaşam şartlarının oluşturulduğu, eğitim ve rehabilitasyon haklarından yararlanarak güçlendirildiği, bakımlarının ve sosyal güvenlik haklarının devlet tarafından güvence altına alındığı politikaların ve buna ilişkin kanuni düzenlemelerin günün şartlarına göre dinamik tutulmasını ve bu alanda atılan adımların ileriye taşınmasını gerekli görüyoruz.

Engelli ve engelli yakını aylığı yükseltilmeli, engelli aylığı ödemesinde aile geliri yerine engellilerin kendi gelirleri esas alınmalıdır.

Engellilerin günlük hayatını kolaylaştıran araç-gereç ve ortez-protez temininde destek sağlanmalı, tüm kamu hizmetleri ülkemizin her yerinde engelliler için ulaşılabilir olmalı, bu yönde gerekli altyapı oluşturulmalıdır.

Engellilerin spor, sanat gibi yeteneklerini gösterebilecekleri alanlara yönlendirilmeleri ve faaliyetlerinin desteklenmesini sağlayacak etkin danışma mekanizmaları oluşturulmalıdır.

Bedensel ve zihinsel kısıtlılığa yol açan epidemiyolojik hastalıkların önlenmesi amacıyla; koruyucu, önleyici ve erken tanı hizmetleri etkinleştirilmeli ve bu hastalıkların teşhis ve tedavisi koruyucu sağlık hizmetleri kapsamında ücretsiz yapılmalıdır.

c) Gaziler ve Şehit Aileleri

Gazilere ve şehit ailelerine yapılan sosyal tazmin ödemelerinin, onurlu bir hayat sürdürülebilecek düzeyde olması sağlanmalı, ilave istihdam imkânı getirilmelidir. Şehitlerimizin anne ve babalarına bağlanan aylık artırılmalıdır.

Şehit yetimlerinin tamamına iş hakkı verilmelidir. Yükseköğrenime

girişte ve barınmada öncelik sağlanmalıdır.

Gazilere, ikinci istihdam imkânı sağlanmalı ve ÖTV'siz araç alma imkânı verilmelidir.

Malul sayılmayan gazilerimize gazilik unvanı verilmeli ve istihdam hakkı tanınmalıdır.

Şehitlik ve gazilikle, vatana üstün hizmetle ilgili sosyal güvenlik sistemine ilişkin olanlar dışında müstakil bir kanuni düzenleme yapılmalıdır. Bunların sorunlarını yakından takip etmek ve gerekli düzenlemelerin yapılmasını sağlamak üzere TBMM'de bir ihtisas komisyonu oluşturulmalıdır.

15) Çalışma Hayatı

Çalışma hayatına ilişkin politikamızın esası, toplumun tüm kesimlerine insana yaraşır iş fırsatlarının sunulduğu, işgücünün niteliğinin yükseltilip etkin kullanıldığı, iş sağlığı ve güvenliği şartlarının iyileştirildiği bir işgücü piyasasının oluşturulmasına dayanmaktadır.

Çalışma hayatı, işçi ile işveren haklarının dengeli bir şekilde korunması yanında, işin korunmasını da dikkate alan politikalar çerçevesinde tanzim edilmelidir.

Sendikal haklar, çağdaş normlara uygun hale getirilmelidir.

Memur, işçi ve diğer kamu görevlilerinin tanımları yeniden yapılarak çalışanlar arasında statü ve unvan karmaşası giderilmeli, buna bağlı olarak kamuda çalışanlar arasındaki ücret dengesizliğini ortadan kaldıracak, liyakati ve başarıyı esas alan bir ücret sistemi oluşturulmalıdır.

Bu kapsamda personel rejimi tüm boyutlarıyla ve bütüncül bir ya-

pıda değerlendirilerek reforma tabi tutulmalı, tüm çalışanlarımız bakımından verimlilik ve iş barışı esas alınmalıdır.

Staj ve çıraklık süreleri emeklilik hizmetine sayılmalıdır.

Sigortasız çalışma ve çalıştırma ile kayıt dışı istihdama yol açan mevzuat, maliyet, denetim yetersizliği, bürokrasi ve diğer unsurlar giderilerek kayıtlılık özendirilmelidir.

Yaşanan problemlerin çözümü ve çalışma barışının tesis edilmesi için çalışma hayatındaki çoklu danışma mekanizmaları güçlendirilmeli ve tarafların etkin katılımları sağlanmalıdır.

Asgarî ücretlilere büyük şehirlerde ulaşım yardımı verilmelidir.

İş sağlığı ve güvenliğinin çağdaş normlarda sağlanması için her türlü teknik, hukukî ve idarî tedbirler alınmalı, denetimler etkinleştirilmelidir.

Sosyal güvenlik sisteminin hukukî olarak uygulanabilir, mali olarak sürdürülebilir, taraflarca da kabul edilebilir bir halde olması temin edilmelidir. Hak kaybını ve mükerrer yararlanmayı önleyen hızlı, etkili ve erişilebilir hizmet sunan bir sosyal güvenlik sistemi oluşturulmalıdır.

Sigortasız çalışma ve çalıştırma önlenerek aktif sigortalı sayısı artırılmalı, bu suretle hem sistemin sürdürülebilirliği sağlanmalı, hem de sigortalının mağdur edilmesi önlenmelidir.

16) Kadın, Çocuk ve Aile

Millî ve manevî değerlerin korunması, yaşatılması ve gelecek kuşaklara aktarılmasında, millî bütünlüğün ve dayanışmanın pekiştirilmesinde aile kurumu büyük önem taşımaktadır.

Türk toplumunun temel taşı olan aile, ekonomik ve sosyal gelişmelerin yol açtığı olumsuz gelişmelere karşı korunmalıdır. Başta kadınlarımızın aile içindeki konumu olmak üzere aile kurumu güçlendirilmeli, aile bireyleri arasındaki bağlılık ve aile bütünlüğünü koruyucu politikalar geliştirilmelidir. Aileyi ve sosyal fonksiyonlarını zayıflatıcı unsurlar ortadan kaldırılmalıdır. Dijitalleşme etkisi doğrultusunda ailelerin teknoloji okuryazarlığı konusunda bilinçlendirilmesini sağlayacak mekanizmalar oluşturulmalıdır.

Kadınların ekonomik haklar, adalet, sağlık, eğitim gibi birçok alanda fırsat eşitliğine sahip olmasını gerekli görüyor, mutlu kadının huzurlu Türkiye'nin teminatı olacağına inanıyoruz.

Kız çocuklarımızın okullaşması ve eğitimlerini sürdürerek meslek sahibi olmaları; istihdam imkânlarının arttırılarak iş sahibi olabilmeleri için etkin politikalar geliştirilmelidir.

Milliyetçi Hareket Partisi; kadın ve erkeğe eşit fırsatların sunulduğu, kadına saygının ön planda olduğu, kadına ve erkeğe eşit desteğin sağlandığı çağdaş bir yaklaşımla sorunların çözümü için etkin politikaların geliştirilmesini, gerekli yasal ve kurumsal düzenlemelerin yapılmasını öngörmektedir. Toplumun yarısını oluşturan kadınların ekonomik, siyasî ve sosyal alandaki temsilini ve etkinliğini buna uygun hale getirecek politikalar desteklenmelidir.

Partimiz, çocuğun yüksek yararının temel ilke olarak benimsendiği ve devlet tarafından her açıdan güvence altına alındığı; çocuklarımızın sağlığını ve esenliğini önceleyen, gelişimini ve potansiyelini destekleyen millî bir politika oluşturulmasını hedeflemektedir.

Çocuklar; şiddet, cinsellik ve istismar içeren, madde bağımlılığını ve sigara kullanımını özendiren yazılı, görsel ve internet ortamındaki her türlü zararlı yayınlara karşı korunmalı, aileler, medya

okur-yazarlığı ve internetin doğru kullanımı konusunda bilinçlendirilmelidir.

Çocukların çalıştırılması ve her türlü istismarı önlenmeli, bu amaçla etkin mekanizmalar oluşturulmalıdır. Zorla çalıştırma, dilendirme, kapkaç yaptırma, terör eylemlerinde kullanma gibi gayri ahlakî ve yasa dışı baskılara ve şiddete maruz kalan çocuklar devletin etkin koruması altına alınmalıdır.

Korunmaya muhtaç çocukların ailesinin yanında korunup yetişmesi desteklenmeli, koruyucu aile sistemi teşvik edilmelidir. Ayrıca, korunmaya muhtaç çocuklar için alternatif bakım modelleri geliştirilmelidir.

İstihdam imkânı geliştirilerek her ailenin yeterli ve sürekli bir gelire sahip olması sağlanmalı, bu doğrultuda ev hanımlarının ev işleri “çalışma” kapsamında değerlendirilmeli ve buna ilişkin düzenlemeler gerçekleştirilmeli, ayrıca işsiz her aileden bir kişiye iş bulunmalı, çalışamayacak durumda olanlar sosyal korumadan yararlanmalıdır. Aileler için öngörülen asgari gelirin altında gelir elde eden aileler “asgari gelir desteği” kapsamına alınmalı ve bu çerçevede düzenli destek sağlanmalıdır.

Aile birliğinin korunması amacıyla çalışan eşlerin, görevlerinin özellikleri dikkate alınarak aynı il içinde görev yapmaları sağlanmalıdır.

Kadınların eğitim düzeyleri yükseltilerek; kalkınma sürecinde, iş hayatında ve siyasî karar alma mekanizmalarında daha fazla rol almaları sağlanmalı, toplumsal konuları güçlendirilmelidir.

Kadınlara sigortalılık öncesi doğumları için doğum borçlanma hakkı verilmelidir.

17) Eğitim ve İnsan Kaynakları

En temel kamu hizmetlerinden olan eğitimin yaygın ve erişilebilir olması temel amaçtır. Eğitimde fırsat eşitliğinin tüm paydaşlar bakımından tam erişim ve eşit faydalanma imkânı doğrultusunda sağlanması, bu amaçla destek mekanizmalarının geliştirilmesi gerekmektedir.

Türk milletine mensubiyetin gurur ve şuuruna sahip; manevî ve kültürel değerlerimizi özümsemiş, düşünme, algılama ve problem çözme yeteneği gelişmiş, sorumluluk duygusu ve toplumsal duyarlılığı yüksek, yeni gelişmelere açık, bilim ve teknoloji üretimine yatkın, girişimci, demokrat, kültürlü, erdemli ve inançlı nesillerin yetiştirilmesi eğitim politikamızın temel amacıdır.

Çocuklarımıza dinî inanç, etnik köken ve felsefi düşüncelerine bakılmaksızın eğitim ve öğretimde imkân ve fırsat eşitliği sağlanmalı, toplumun bütün fertlerinin ilgi, eğilim ve yetenekleri doğrultusunda eğitilmesi esas olmalıdır. Eğitim politikaları yüksek medeniyet perspektifine dayanan bir anlayışla kurgulanmalıdır.

Türklüğün ve İslam'ın millî ve manevî değerlerini yaşayan ve yaşatan Hoca Ahmet Yesevi, Hacı Bektaş-ı Veli, Mevlana, Hacı Bayram-ı Veli ve Yunus Emre gibi önder şahsiyetlerin hayatı ve felsefesi ortaöğretimde seçmeli ders olarak okutulmalıdır. Manevî ve kültürel yozlaşmaya karşı Anadolu'da mayalanan bilgi ve hikmet genç kuşaklara aktarılmalıdır.

Anadolu irfanını öne çıkararak bir din öğretimi benimsenmeli, bilgi ve aklın ışığında İslam genç kuşaklara öğretilmelidir.

Radikal grupların ve bölücü unsurların gençlerimizi terör örgütle-

rine yönlendirmesinin önüne geçilmeli; sapkın akımlara karşı çocuklarımız ve gençlerimiz korunmalıdır.

Öğretim programları düşünme ve öğrenmeyi öğretmeye odaklı, bilgiye erişen, bilgiyi analiz edip işleyerek değer süreçlerine aktarma yetenekleri geliştirilmiş, ekip çalışmasına uyumlu bireylerin yetiştirilmesi hedeflerine dönük olarak ele alınmalıdır.

Dijitalleşmeye bağlı olarak öğrenci ve öğretmenlerimize yönelik eğitim sürecini destekleyecek, kaliteyi artıracak, çağdaş gelişmelerle çocuklarımızı buluşturacak platformlar oluşturulmalıdır.

Türkiye'nin ihtiyaçları ve lider ülke vizyonumuz doğrultusunda bir insan gücü planlaması yapılarak eğitim istihdam ilişkisi kurulmalı, okul öncesi eğitimle mesleki eğitime ağırlık verilmeli, eğitimin her kademesinde müfredatın millî ve çağın gereklerine uygun bir şekilde planlanması ve uygulanması esas olmalıdır.

Eğitim sistemi; bilgi toplumunun gerektirdiği bilgi ve becerilerle donatılmış, uluslararası rekabet yeteneğine sahip, teknoloji kültürü gelişmiş insan gücünün yetiştirilmesini sağlayacak şekilde yapılandırılmalı, eğitim mekânları, eğitim teknolojileri ve insan gücü imkânları nitelik ve nicelik açısından bilgi toplumunun gerektirdiği standartlara yükseltilmeli, kapasite artırılmalıdır.

Millî bütünlük bilincinin geliştirilmesi, ahlakî ve manevî değerlerin güçlendirilmesi ve sosyalleşmenin sağlanması için okul öncesi eğitim yaşı daha erkene alınmalı ve yaygınlaştırılmalıdır.

Çocuklarımız ve gençlerimiz her kademedeki aldıkları eğitimle çağın şartlarına, ekonomik ve sosyal hayata hazırlanabilmelidir. Gençlerin fırsat eşitliği çerçevesinde eğitim imkânlarından yararlanmaları sağlanarak eğitim düzeyi yükseltilmelidir.

İlköğretim ve orta öğretim kademesindeki yönlendirme çerçevesinde ve yetenekleri ölçüsünde gençlerimiz istedikleri bölümde yükseköğretime devam etme imkânına kavuşturulmalı, bu doğrultuda çocuklarımızın istikbalini birkaç saatlik sınava bağlayan üniversite yerleştirme sistemi değiştirilmelidir.

Bu çerçevede üniversite giriş sınavı kaldırılarak, bunun yerine ilköğretim ve orta öğretimde öğrencilerin ilgi, yetenek ve beceri kabiliyetlerini dikkate alan etkili bir yönlendirmeye bağlı olarak, uygulanacak müfredat ile orta öğretim başarısını ve orta öğretim sonunda yapılacak "Olgunlaşma sınavını" esas alan ve fırsat eşitliğini gözeten üniversiteye geçiş sistemi uygulamaya konulmalıdır.

Üniversitelerin; ülkemizin ihtiyaç duyduğu insan gücünü yetiştiren, araştırma yaparak bilim ve teknoloji üreten, toplumsal gelişmeye önderlik eden, bilimsel yöntemlerle meselelere çözüm üreten, dünya üniversiteleriyle yarışan eğitim kurumları hâline getirilmesi esas olmalıdır. Üniversitelerin eğitim, araştırma ve geliştirme, toplumu bilgilendirme gibi geleneksel fonksiyonları yanında bilgiyi sanayileştiren ve ticarileştiren bir yapıda olmaları temin edilmelidir.

Eğitimin temel unsuru olan öğretmenlerimizin mali ve sosyal haklarına yönelik olarak başta 3600 ek gösterge olmak üzere yapılan düzenlemelere ilave olarak öğretmenlerimizin alanlarıyla ilgili gelişmeleri yakından takip etmelerine ve kendilerini geliştirmelerine imkân sağlayacak araştırma geliştirme desteği verilmelidir.

Atanamayan öğretmenlerin tamamının kademeli olarak atanmasını sağlayacak şekilde bir planlama ve kadro ihdası yapılmalıdır.

Okul öncesi eğitimden başlayacak rehberlik ve danışma sistemi ile çocukların ilgi, yetenek, bilgi ve becerilerini dikkate alan bir yön-

lendirme ile eğitim planlamalarının yapılması esas olmalıdır.

Eğitimin bütün kademelerinde müfredat ve sınav sistemi gibi temel konulara istikrar kazandırılmalıdır.

Eğitimin her kademesinde müfredatın millî ve çağın gereklerine uygun bir şekilde planlanması ve uygulanması esas olmalıdır. Derslik, öğretmen, fiziki mekan, araç gereç ve teknolojide nicelik yönünde sağlanan standartlar, nitelik yönünde de temin edilmiştir.

Özel eğitime ihtiyaç duyan bireylerin tanımlanması, sınıflandırılması, özel eğitim kurumlarının yaygınlaştırılması ve denetlenmesi ile eğitim programlarının günün ihtiyaçlarına göre yeniden değerlendirilmesi sağlanmalıdır. Özel eğitim hizmetleri okul öncesi eğitim, ilköğretim, ortaöğretim, yükseköğretim ve yetişkinleri kapsayacak şekilde yaygınlaştırılmalıdır. Özel eğitim öğretmeni ve yardımcı personeli yetiştirilmesine önem verilmelidir.

Hayat boyu öğrenme anlayışı çerçevesinde e-öğretim dâhil olmak üzere her türlü yaygın eğitim imkânları geliştirilerek, fertlerin seçme, planlama ve programlama, ayırt edebilme, analiz ve sentez yapabilme, eleştirel ve yaratıcı düşünme yeteneklerinin geliştirilmesi ve yenilikleri öğrenmesi sağlanmalı, gençlere beceri kazandırma ve meslek edindirme faaliyetleri yaygınlaştırılmalıdır.

Şehit ve gazi çocuklarının her kademedeki eğitim harcamalarının devlet tarafından karşılanması ve yükseköğretime girişlerinde kendilerine kontenjan ayrılması temin edilmelidir.

Yurt dışındaki Türk çocuklarının millî kimliklerini korumaları ve geliştirmeleri için eğitim imkânları artırılmalı, özendirici programlar uygulanmalıdır.

18) Gençlik ve Spor

Gençliği harflerle tanımlamıyor, hepsini istikbalimizin güvencesi Türk gençliği olarak kabul ediyoruz.

Gençliğe yapılacak yatırımı, Türkiye'nin geleceği için en önemli yatırım olarak görüyoruz. Gençlik sorunlarına yaklaşımımız ekonomik, toplumsal, kültürel ve psikolojik yönlerden bütünlük arz etmektedir. Araştırma, planlama ve uygulama aşamalarında gençlik sorunlarının teşhis ve çözümünde çeşitli meslek elemanlarının yanında sosyolog, psikolog ve sosyal hizmet uzmanlarından yararlanılmalı, çağın risk ve fırsatları gençlerimize tanıtılmalıdır.

Gençlerin fırsat eşitliği çerçevesinde eğitim imkânlarından yararlanmaları sağlanarak eğitim düzeyi yükseltilmeli ve aldıkları eğitimin onları çağın şartlarına, ekonomik ve sosyal hayata hazırlamasına önem verilmelidir.

Gençlere, ilköğretim ve orta öğretim kademesindeki yönlendirme çerçevesinde bilgi, beceri ve yetenekleri ölçüsünde istedikleri bölümde yükseköğretime devam etme imkânı sağlanmalıdır.

Eğitim-istihdam ilişkisi dinamik bir yapıya kavuşturularak, geleceğe dönük ihtiyaçlara uygun bir insan gücü planlaması yapılmalıdır.

İşsiz gençlerimiz ailelerinin sağlık sigortasından yararlandırılmalıdır.

Askerlik süresi prim ödemeksizin emeklilik hizmetine sayılmalı, asker ailelerine yapılan ödeme artırılmalıdır.

Orta öğretim ve yükseköğretimde okuyan gençlerin burs ve kredi imkânları geliştirilmeli, çağdaş standartlarda barınma imkânları

oluşturulmalı, hiçbir öğrenci açıkta bırakılmamalı, yoksul öğrencilerin, şehit ve gazi çocuklarının kamu yurtlarında ücretsiz barınmaları sağlanmalıdır.

Engelli gençlerin eğitimlerine normal olarak devam edebilmeleri için fizikî ve sosyal çevrenin oluşturduğu engelleri ortadan kaldıracak şekilde, gerekli eğitim alt yapısı ve teknolojik imkânlar artırılmalıdır.

Çalışan gençlerin bilgi ve beceri eksikliklerinin giderilmesi amacıyla çıraklık eğitim merkezleri verimli, etkin ve cazip hâle getirilerek sanayinin ihtiyaç duyduğu teknik iş gücünün bu merkezlerden temin edilmesi sağlanmalıdır. Gençlerin çalışma şartları, eğitimine devam etmesine ve sosyal faaliyetlere katılmasına imkân verecek şekilde düzenlenmelidir.

“Gençlik Merkezleri” gençlerin boş zamanlarını değerlendirebilecekleri, kişisel yeteneklerini keşfedebilecekleri, çeşitli sosyal ve kültürel imkânlardan ve bilimsel bir anlayışla yürütülen rehberlik hizmetlerinden yararlanabilecekleri hale dönüştürülmelidir.

Gençliğin beden ve ruh sağlığını geliştirmek için millî bir spor politikası uygulanmalıdır.

Gençliğin; devletin ülkesi ve milletiyle bölünmez bütünlüğünü ortadan kaldırmayı hedefleyen unsurlara karşı millî değerlerle donanımlı olarak yetişmeleri sağlanmalıdır.

Gençliğin sosyal medyanın olumsuz etkisi ile internet ve teknoloji kullanımına bağlı dijital risklere karşı korunması amacıyla hukukî ve idarî tedbirler yanında, eğitim, bilgilendirme, teknoloji okuryazarlığı gibi faaliyetlerle farkındalıklarının artırılması sağlanmalıdır.

Üniversite öğrencilerinin kendileri ile ilgili kararlara katılımını sağlayacak platformlar etkinleştirilmeli; okul yönetimi, öğretim elemanı ve öğrenci arasındaki diyalogu sağlayacak mekanizmalar geliştirilmelidir.

Kolay para kazanmaya eğilimli, niteliksiz, birikimsiz, erdem yoksunu insanların gençliğe örnek gösterilmesinin önüne geçilerek, sinema ve televizyon gibi popüler araçlar vasıtasıyla çalışkan, azimli, vatansever, ufuk sahibi ve ahlaklı insanların ideal olarak sunulması sağlanmalı, bu yolda özendirici ve teşvik edici programlar yapılmalıdır.

Yurt dışında ikamet eden Türk gençliğinin askerlik, yurda uyum, yabancılaşmadan korunma ve ülke bağlarının kuvvetlendirilmesi önemle ele alınarak, oluşturulacak gençlik kamplarında gençlerimizin sosyal, sportif ve kültürel açıdan gelişmeleri sağlanmalı, bu kamplara yurt dışında yaşayan Türk gençleri ile birlikte Türk dünyası gençliğinin katılımı da sağlanmalıdır.

Yurt dışında yaşayan gençlerimizin Türkiye'nin tezlerini, tarihî ve hukukî gerçekler ve bilimsel esaslar temelinde anlayabileceği ve anlatabileceği araç ve yöntemler geliştirilmelidir.

Sporla başarı kadar sevgi, ahlak, disiplin, azim ve gayret gibi erdemler ile toplumsal kaynaşmaya katkının ön plana çıkartılması, her alanda sporcu yetiştirmek için gerekli fiziki, teknolojik ve insan gücü alt yapısının tesis edilmesi, çocuklarımızın mümkün olduğu kadar erken yaşlarda spora yönlendirilmesi, millî spor politikamızın esasını oluşturmaktadır.

Millî takıma sporcu yetiştirecek mekanizmalar güçlendirilmelidir.

Sporla şike doping ve benzeri uygulamalarla karşılaşılması için

etkin yasal ve idarî tedbirler alınmalıdır.

Modern spor dalları ile birlikte, geleneksel sporların da geliştirilmesi ve yaygınlaştırılması sağlanmalıdır.

Spor alan ve tesislerinin kurulmasında çok amaçlılık ve yöresel özellikler dikkate alınarak, mevcut tesislerin tam kapasite ile kullanılmaları sağlanmalı, kentlerde spor yapılabilecek kolay ulaşılabilir nitelikte ve yeterli alanlar oluşturulmalıdır. Amatör spor kulüpleri desteklenmeli, millî sporcu yetiştirme altyapısı güçlendirilmelidir.

Her branşta uluslararası spor organizasyonlarının ve olimpiyat oyunlarının ülkemizde düzenlenebilmesi için gerekli yatırımlar yapılarak bu konudaki faaliyetler desteklenmeli, “Türk Dünyası Dostluk ve Kardeşlik Oyunları” düzenlenmelidir.

19) Kültür ve Sanat

Türk ilim, kültür ve sanatının bütün zenginliğiyle ortaya çıkarılması, yaşatılması, benimsetilmesi ve nesilden nesile aktarılması kültür politikasının temeli olmalıdır. Bu amaçla gerekli kapasitenin oluşturulması, araştırmalar yapılması, uluslararası kültürel iş birliği programları geliştirilerek, Türk kültürünün çevre kültürler için cazibe merkezi hâline gelmesi sağlanmalıdır.

Türk kültürü ve sanatının yaşatılması, geliştirilmesi, tanıtılması ve yaygınlaştırılması amacıyla “millî kültür endüstrisi” oluşturulmalıdır.

Asırlardan beri millî kültürümüzün temel değerleri olma niteliğini koruyan her sahadaki yazılı eserler korunarak bugünkü yazı ve konuşma diliyle toplumumuza kazandırılmalıdır.

Millî kimliğimizin vazgeçilmez bir ögesi olarak gördüğümüz Türkçenin doğru ve güzel kullanımı esas olmalıdır. Milleti millet yapan temel unsurlardan biri dildir. Türkçenin uluslararası düzeyde bilim, sanat, ticaret ve tele-iletişim dili olarak kullanılabilmesi için çalışmalar yapılmalıdır.

Türk devlet ve topluluklarıyla ilişkiler “dilde, fikirde ve işte birlik” esasına dayandırılmalıdır.

Her türlü basın-yayın, reklam, film, tiyatro eserleri ile günlük ve ticari hayatta kullanımlarda Türkçenin yozlaşmasına ve tahribine yol açan uygulamalara fırsat verilmemeli, Türkçenin, eğitim, öğretim, sanat, kültür, bilim kuruluşları ve medyada doğru kullanılmasını sağlayacak etkin ve caydırıcı tedbirler alınmalıdır.

Sanat ve sanatçıların millî değerlerle barışık ve onu özümseyen bir anlayış içinde olması ve toplumu ortak değerler etrafında kenetlenmeye yönlendirmesi esas olmalıdır.

Geleneksel Türk sanatları ve folkloru korunmalı, geliştirilmeli ve tanıtılmalıdır. Ata yadigârı eserlerin bakımı, tamir ve muhafazası; Türk mimarîsinin, musikisinin, tiyatrosunun, sinemasının, edebiyatının, mutfağının korunması ve geliştirilmesi bir devlet politikası hâline getirilmelidir.

Türk tarih, kültür ve sanatının ortaya çıkarılması ve kamuoyuna duyurulmasına yönelik arkeolojik çalışmalar etkinleştirilmelidir.

Türk vakıf eserleri ortaya çıkartılarak, korunmalı ve yaşatılmalı; vakıflar devletçe desteklenip var oluş amacına uygun hale getirilmelidir.

Görsel, işitsel, dramatik, pratik ve tüm sanat dallarının geliştirilmesi, faaliyet alanlarının yaygınlaştırılması temin edilmeli, bu amaçla sanat ve sanatçılar desteklenmelidir.

Farklı kültürler karşısında, özellikle yeni nesillerin kültür şokuna uğramasına ve kimlik bunalımına düşmesine mani olacak; kaliteli ve ihtiyaca cevap veren eserler ortaya konularak millî kültür değerlerimiz tanıtılmalı ve benimsetilmelidir.

Sosyal medya ve dijital platformlar dâhil kitle iletişim araçlarının kültürel değerlerimizin yaşanmasında ve yaşatılmasında toplumsal sorumluluk içinde yayın yapmaları sağlanmalıdır.

Çocukların bilgisayar oyunları vasıtasıyla yabancı kültürlerin etkisinde kalmasının önlenmesi için “millî bilgisayar oyunları yazılım endüstrisi” ve “millî çizgi film endüstrisi” teşvik edilmelidir.

Kültürel değerlerimizin yaşanması ve yaşatılması amacıyla kültür merkezleri, bilimsel araştırma kurumları ve müzeler yaygınlaştırılarak, bu birimlere erişim kolaylaştırılmalı ve gençlerin müzelerden ücretsiz yararlanması sağlanmalıdır.

Sanat ve zanaatlarımızın korunması, sosyal ve ekonomik fayda sağlanması ve kültürel değerlerimizin üretilen mal ve hizmetlere yansıtılabilmesi amacıyla, tasarımlara aktarılması sağlanmalı, bu suretle unutulmaya yüz tutmuş kültürel değerlerimizin yaşatılması ve gelecek nesillere sağlıklı bir şekilde ulaştırılması temin edilmelidir.

20) Sağlık

Yaşam kalitesini ve yaşama sevincini geliştiren, insan ömrünü uzatan, vatandaşın ve hizmet sunanların memnuniyetini esas alan, hayatı anlamlı ve değerli kılan bir sağlık sistemi tesis edilmelidir. Doğuştan kazanılan bir insan hakkı olan sağlık, insanlar arasında

hiçbir ayırım gözetilmeden devletin güvencesi altında olmalıdır.

Sağlıkta tüm karar alma ve icra mekanizmalarında koruyucu ve önleyici hekimliği ön planda tutan bir anlayışla ilgili tüm tarafların katılım, katkı ve memnuniyetleri esas olmalıdır.

Birinci basamak sağlık hizmet birimleri güçlendirilmeli ve vatandaşların doğrudan başvuracağı aile hekimliği kademesinin etkin bir şekilde hizmet vermesi sağlanmalıdır.

Kırsal kesimde ise yeterli düzeyde sağlık hizmetine erişimi temin etmek üzere mobil hizmet sunacak donanımlı sağlık ekipleri görev yapmalıdır.

Acil vakalara süratle müdahale edilebilecek acil servis ağı kurularak, acil yardım hizmetlerinin etkin, hızlı ve kaliteli bir şekilde sunulması için insan gücü, fiziki donanım ve araç-gereç imkânları geliştirilmelidir.

Koruyucu sağlık hizmetleri ve temel sağlık hizmetleri, eşitlik ve hakkaniyet prensiplerine uygun olarak; kolay ulaşılabilir, kullanılabilir ve hasta haklarına saygılı bir şekilde devlet tarafından ücretsiz olarak sunulmalıdır. Koruyucu sağlık hizmetleri yaygınlaştırılmalıdır.

Madde bağımlılığı ile mücadele etkinleştirilmeli, bunların tedavisi için tüm psikiyatri klinikleri içinde ayrı birim açılmalıdır.

Kalp-damar hastalıkları, kanser, diyabet, kronik solunum yolları hastalıkları gibi ölüm nedenlerinin ilk sıralarında yer alan bulaşıcı olmayan hastalıkların gelişimine neden olan risk faktörlerinin azaltılmasına yönelik koruyucu sağlık programları uygulamaya konulmalıdır.

Hastanelerin teknolojik altyapısı ve insan gücü imkânları iyileştirilerek, yönetim kapasitesi geliştirilmelidir.

Hastanelerde; hasta yatağı, donanım ve insan gücü kapasitesinden daha iyi yararlanılması, hasta taleplerinin zamanında karşılanması ve hizmet bekleme süresinin asgari düzeye indirilmesi için “tam gün-tam kapasite çalışma” sağlanmalı, bu kapsamda hizmet veren personelin çalışma şartları ve özlük hakları yeniden düzenlenmelidir. Yoğun bakım yatak kapasitesi artırılmalıdır.

Laboratuvar hizmetleri ve yüksek maliyetli tıbbi teknoloji ve benzeri hastane imkânlarının hastaneler arasında ortak kullanıma fırsat veren bir sistem geliştirilmeli, kaynakların etkin kullanımı sağlanmalıdır.

Sosyal Güvenlik Kurumu bütün kamu hastanelerinden ve özel hastanelerden her alanda protokolle hizmet satın alabilmeli, sağlık hizmeti sunumunda bütünlük esas olmalıdır. Kamu ve özel kesim sağlık hizmeti sunucuları, hizmetin ve hizmetten yararlananın standartlarını, usul ve esaslarını müşterek olarak belirlemeli, sistemin istismarını önlemeye dönük etkin kamusal denetimin yanı sıra öz denetim mekanizmaları da geliştirilmelidir.

Sağlık hizmetlerinde, ilaç ve tıbbi malzemelerin fiyatlandırılmasında maliyet ve kalite kontrolünde Sosyal Güvenlik Kurumu'nun aktif rol üstlenmesi sağlanmalıdır. Gerçekçi bir ilaç fiyatlandırma sistemi geliştirilmeli, ilaç ve tıbbi malzemelerin üretim veya ithalatından hastada kullanım aşamasına kadar etkin bir kontrol mekanizması oluşturulmalıdır.

İlaç takip sistemi geliştirilerek “akıllı ilaç kullanımı”nın sağlık personeli için bir ilke, hastalar için ise davranış kalıbı olması sağlanmalı,

kişiyeye bağılı ilaç ve tedavi yöntemlerine ilişkin sağıık teknolojilerinin gelişmesine, ilaç üretimine destek olunmalıdır.

Sağıık hizmetlerinde sürekliliğı ve erişilebilirliğı sağıılamak amacıyla sağıık insan gücünün ülke genelinde dengeli dağılımını temin edecek bir istihdam ve ücret politikası uygulanmalıdır.

Tıp fakültelerinde daha kaliteli eğitim, öğretim ve sağıık hizmeti sunulması sağıılanmalıdır.

Mesleğini icra ederken şiddet eylemlerine maruz kalan sağıık çalışanlarına yönelik yasal caydırıcı tedbirlerle birlikte uygulamada etkin denetim sağıılanmalı, sağıık çalışanlarına karşı şiddete yol açtığı düşünölen sebepler baz alınarak sağıık çalışanının çalışma koşulları, hasta kabul protokolleri, sağıık güvencesi ve hasta-hekim ilişkisi gibi esaslı konular dikkatle irdelenip etkin çözüm mekanizmaları geliştirilmelidir.

Sağıık alanında yeni mesleklerin geliştirilmesine yönelik olarak ortaöğretim ve yükseköğretim kademelerinde yeni programlar oluşturulmalıdır.

Ölkemiz sağıık turizmi yönünden bir cazibe merkezi haline getirilmeli buna yönelik mevzuat, kurum, insan gücü, fiziki ve teknolojik etkin kapasite oluşturulmalıdır.

Yurt içinde ilaç, aşı, serum ve tıbbi cihaz üretimini önceleyen, bunun için uygun ar-ge iklimi yaratan; üretim süreçlerinin, kamu alım politikaları ve üretim teşvikleriyle desteklendiğı bütöncöl bir ilaç ve tıbbi cihaz stratejisi geliştirilmelidir.

İleri sağıık teknoloji yatırımları desteklenmeli, Kovid-19 aşısını yapabölen az sayıda ülkeden birisi olan Türkiye'nin oluşturduğı bu kapasite artırılmalı ve çeşitlendirilmelidir.

Ayrıca Milliyetçi Hareket Partisi olarak başta kadına ve çocuğa şiddet ve istismar olmak üzere toplumdaki sağlıksız gelişmelerin önüne geçmek, şiddet eğiliminin oluşmasına yol açan sebepleri önlemek, insan ve toplum sağlığı, ahlakı ve huzuru için “Ruh Sağlığı Kanunu”nun çıkarılmasını gerekli görmekteyiz.

21) Kentleşme ve Konut

Kentleşme politikamız; yerleşimlerin afete duyarlı olması, doğal, tarihî ve kültürel varlıkları koruması ve yaşatması, kentlilik kültürünün oluşturulmasına katkı sağlaması, su kaynaklarının ve çevrenin korunması, planlı, çağdaş altyapılı yaşanabilir kentler inşa edilmesi, yerel kalkınmanın desteklenmesi, hizmetlere erişimin kolaylaştırılması ve kentte yaşayan vatandaşlarımızın hayat kalitesinin artırılmasını amaçlamaktadır.

Eğitim, sağlık, sosyal hizmet, kültür, ulaşım ve kentsel altyapı hizmetlerinin; hızlı, güvenli, zamanında, ucuz ve erişilebilir bir şekilde sunulması diğer politikalarla birlikte sağlıklı kentleşmenin bir gereğidir.

Sanayileşme ve göç nedeniyle kentlerdeki yığılmanın ve çarpık yapılaşmanın önlenmesi için kentleşme hızı ile arsa arzı ilişkisi kurulmalıdır. İmar yetkisinin, şehir rantları oluşturmaya fırsat verecek şekilde kullanılması önlenmelidir. Vatandaşımızın mağduriyetine sebep olan imar planlama ve değişikliklerindeki keyfi uygulamalara son verilmelidir.

Yaşanabilir kentlerin oluşturulabilmesi için, ulaşım altyapısı tamamlanmış, çağdaş donanımlı konut alanları yanında gerekli altyapıya sahip, endüstri, teknoloji ve sanayi bölgeleri ile mali ve ticari merkezler oluşturulmalıdır.

Kent içi taşıma sistemleri entegre bir şekilde kurularak, ulaşım ve trafik altyapısı insanların gitmek istedikleri yere en kısa zamanda ucuz, güvenli ve konforlu bir şekilde ulaşmalarını sağlayacak bir yapıda planlanmalıdır.

Herkesin insanca yaşayabileceği bir konutunun bulunmasının, insan haklarının bir gereği olduğuna inanmaktayız. Bu doğrultuda dar ve sabit gelirli vatandaşlarımızın konut edinebilmesi için uygun yöntemler ve finansman modelleri uygulamaya konulmalıdır. Muhtaç ve kimsesizler, şehit yakını ve gazilerimiz için devlet eliyle ve sosyal sorumluluk projeleriyle desteklenen yeterli sosyal konutlar üretilmelidir. Kentsel dönüşüm uygulamaları ilave sosyal konutların yapılmasına imkân sağlayan ve kendisini finanse edebilecek modeller geliştirilerek gerçekleştirilmelidir.

Konut ve kira fiyat artışlarına yol açan unsurlar ortadan kaldırılmalı, bu kapsamda özellikle İstanbul ve diğer büyükşehirlerdeki yabancılara yönelik satış ve kiralamaya ilişkin etkin bir denetim sistemi inşa edilmeli, mevzuat eksiği giderilmelidir.

Devlete ait araziler arsa haline dönüştürülerek arsa spekülasyonu önlenmeli bu suretle konut maliyetleri düşürülmelidir. Kentlerimizin ön plana çıkan ve kentin kimliği ile özdeşleşen tarih, kültür, hizmet, ürün ve kaynak potansiyeli ile markalaşmaları sağlanmalıdır.

22) Afetlerle Mücadele

Ülkemizin büyük kısmı deprem, sel, heyelan, çığ gibi doğal afet riski taşıyan alanlardan oluşmakta, bu durum sağlıklı bir afet ve risk planlamasını gerekli kılmaktadır. Deprem ve diğer afetlerle mücadele, önleyici tedbirler, afet anına ve afet sonrasına ilişkin ya-

pılması gerekenler olmak üzere sağlıklı bir planlama, kamuoyunu bilinçlendirme, etkin bir uygulama ve denetim anlayışı ile yürütülmelidir. Özellikle kentsel dönüşüm ve imar uygulamaları konusunda radikal kararlar alınarak afet riski taşıyan kentlerimizde yaşayan vatandaşlarımız güvenceye alınmalıdır.

Risk ve afet yönetimi politikamız, afete maruz kalmadan önce tüm boyutlarıyla önlem alınması, yer seçiminin jeolojik etütlerle belirlenmesi, riskli alanların dönüştürülmesi ve doğal afetlerin zararlarının en aza indirilebilmesi temeline dayanmaktadır.

Afete maruz kalmadan önce mevzuat, teknoloji, insan gücü ve kurumsal yapı yetersizlikleri giderilmeli, kentleşme ve afetle ilgili kurumsal kapasite güçlendirilmeli, ilave yapılar devreye konulmalıdır.

Bu çerçevede bilginin mekansallaştırılması ile deprem öncesi, esnası ve sonrası için gerçekleştirilecek eylemlerin ve önceliklerin belirlenmesini, afet anında hızlı ve yeterli müdahale, afet sonrasında ise uygun barınma alanları ve diğer ihtiyaçları karşılayacak yeterlikte bir sistemin bütünlük içinde oluşturulmasını gerekli görüyoruz.

Türkiye'nin tamamını kapsayacak bir çalışma ile jeolojik etütler yapılarak fay hatları, dere yatakları, kıyı şeritleri, tarım alanları ve doğal yapılar gibi imara uygun olmayan alanlar tespit edilerek yerleşime kapatılmalı, üst ölçekli planların tamamlanması suretiyle yer seçiminde yaşanan karmaşa giderilerek düzenli kentleşmenin alt yapısı oluşturulmalıdır. Planlı kentleşme için üst ölçek planları ve stratejilerinin geliştirilerek, koruma-kullanma dengesinin gözetildiği bir yaklaşım geliştirilmelidir. Kırsal yerleşim alanları da aynı ölçütler dikkate alınarak belirlenmelidir.

Sağlıklı yer seçimi yapıldıktan sonra inşaatlarda yeterli, kaliteli malzeme ile uygun teknolojinin kullanılmasını, uygulamaların denetlenmesini ve vatandaşlarımızın bilinçlenmesini içeren bir bütünlük içinde afetlerle mücadeleyi öngörmekteyiz.

Bu çerçevede “Afet Risk Yönetimi” ne ağırlık verilmesini, önleyici tedbirlere ilişkin eylem planlarının süratle hayata geçirilmesini, kentsel dönüşüm uygulamalarının afet öncelikli olarak yapılmasını öngörüyoruz. İstanbul başta olmak üzere deprem riski taşıyan şehirlerimizde kentsel dönüşüm uygulamasının yapılmasını öncelikli işler olarak değerlendiriyoruz.

Kamu kaynakları kentsel dönüşümlere yönlendirilirken, afet bakımından en acil ve öncelikli yerlerden başlayarak kullanılmasını, vatandaşlarımızı sıkıntıya düşürmeyecek şekilde kendini finanse eden dönüşüm modellerinin geliştirilmesini hedefliyoruz. Dönüşümle ilgili mevzuat gözden geçirilerek riskli alanlarda inisiyatifin tamamen devlette olacağı bir düzenleme yapılmasını, sürecin akamete uğramasına yol açan unsurların giderilmesini önemli görüyoruz.

Ayrıca binaların yıkılmasını önleyen yapı ürünlerinin kullanımının teşvik edilmesi, özellikle hastane, okul, fabrika gibi kamu yapılarında deprem izolatörleri ve benzerleri olmadan yapı kullanımına izin verilmemelidir. Betonarme yerine çelik ve ahşap gibi yapı malzemelerinin kullanımı da değerlendirilmeli, Dünya'nın depreme yönelik geliştirdiği teknolojilerden ve deneyimlerden faydalanılmalıdır.

Doğal afetlerle mücadele tüm kamu kurumlarımızın ve yerel yönetimlerimizin en öncelikli gündemi olmalıdır. Bilginin mekansallaştırılması ile deprem öncesi, esnası ve sonrası için gerçekleştirilecek

eylemlerin ve önceliklerin belirlenmesi gerekmektedir.

AFAD ve Kızılay gibi kurumlarımızca fay hatlarında bulunan şehirlerin tamamında güvenli alanlarda depo ve lojistik merkezler, depremde etkilenenlerin toplanacağı açık alanlar ve barınma yerleri oluşturulmalıdır.

Olası afet risklerine karşı, şehirlerimizin etrafında bulunan hazine arazileri planlanmalı, yeterli sosyal donatı alanları, ulaşım imkânları ile geleceğin şehirlerinin altyapısı oluşturulmalıdır.

İmar mevzuatımızdaki karmaşıklık giderilmeli ve sadeleştirilmeli, e-Devlet sisteminin getirdiği otomasyon imkânlarından faydalanarak bürokratik işlemler kolaylaştırılmalı, imar yetkisi ile ilgili olarak birlik sağlanmalıdır. Planlama ve ruhsat süreçlerinde merkezi düzeyde denetimlerin sıkılaştırılmasını temin eden yeni bir imar rejimi oluşturulmalıdır. Afet bölgelerinde gerekirse geçici süreyle imar yetkileri merkezi hükümet tarafından kullanılmalıdır. Yapı denetim sistemi tekrar ele alınmalı eksikleri giderilmelidir. Her belediyede büyüklüklerine göre yeterli sayıda ve unvanda teknik personel istihdamına önem verilmelidir.

23) Çevre ve İklim Değişikliği

Çevre politikamızın esası herkesin temiz ve sağlıklı bir çevrede yaşama hakkının teminine dayanmaktadır. Bu doğrultuda çevre sorunlarını; kalkınma-çevre koruma ikilemi yerine, akılcı bir koruma, kullanma ve geliştirmeyi öngören sürdürülebilir kalkınma modeli ile aşarak, gelecek nesillere temiz, doğal ve kültürel değerleri korumuş, yaşanabilir bir çevrenin intikalini sağlayacak politikalar hayata geçirilmelidir.

Doğal, tarihî ve kültürel değerlerin kirlenmesini, tahrip edilmesini ve yok olmasını önlemek için, çevre konusuna bilimi ve akli esas alan, tarih, kültür, inanç ve millî menfaatlerimizle çatışmayan bir bakış açısıyla yaklaşılmalı; ekonomik ve sosyal politikalar ile çevre politikası arasında uyum sağlanarak, insan sağlığı, ekolojik denge, kültürel, tarihî ve estetik değerler korunmalıdır.

Tabii zenginliklerimize toplum olarak sahip çıkma anlayışının kuvvetlenmesi için, çevre duyarlılığını geliştirecek unsurlara ağırlık verilmeli, bunun için medyanın toplumsal sorumlulukla yayın yapması sağlanmalı ayrıca eğitim müfredatı zenginleştirilmelidir.

Turizm, sanayi, tarım ve şehirleşmenin sağlıklı bir yapıya kavuşturulması için, çevre düzeni planlarının ülke sathında tamamlanması sağlanmalıdır. Yatırım projelerinin yer seçiminde çevre duyarlılığına önem verilerek, yatırımlarda çevre dostu teknoloji kullanılmalıdır.

Çevre duyarlılığı çocuklarımızdan başlayarak erken yaştan itibaren eğitim süreçlerine dâhil edilmeli, doğal kaynak kullanma bilinci yerleştirilmelidir.

Çevre sorunları kirlenmenin ortaya çıkmasından sonra çözümü aranan sorunlar olarak değil, genel kalkınma planının bir unsuru olarak önceden belirlenen kıstaslar çerçevesinde ele alınmalı ve tatbik edilmelidir.

Kıyı, deniz, akarsu, göl, yapay göl ve diğer sulak alanların çevresi ile eko sistemlerin tamamını bütünlük içinde ele alan kıyı alanı planlaması ve yönetimi uygulanarak, su, hava, toprak ve denizi birlikte dikkate alan entegre çevre politikaları geliştirilmelidir.

Ülkemizin sahip olduğu biyolojik çeşitliliğin ve genetik kaynak-

ların araştırılması, korunması ve ekonomik değer kazandırılması sağlanmalı, verimli tarım toprakları korunarak, amaç dışı kullanımı ve erozyon yoluyla kaybının önüne geçilmelidir.

Su havzaları korunarak, su kaynakları kontrol altında tutulmalı, sulama kanalları ve diğer suyollarındaki su kayıplarını önleyici sistemler geliştirilmeli, kuraklık ve çölleşme ile mücadele artırılmalıdır.

Küresel değer zincirinin yeni alanlarından biri haline gelen ve büyük bir ekonomik potansiyel barındıran yeşil üretim stratejisi hem ekolojik dengenin sağlanması hem de sürdürülebilir bir ihracat hedefi için öncelikli konulardan biri olmalıdır.

Enerji meselesinin artan önemi dikkate alınarak ülkemiz özelinde çevreye duyarlı enerji yatırımları desteklenmelidir.

Atık hiyerarşisi yeniden düzenlenmeli, geri dönüşüm ekonomisi artırılmalı, yenilenebilir enerji kaynaklarının kullanımı yaygınlaştırılmalıdır.

İklim değişikliğinin tüm etkileriyle değerlendirilmesi ve uyum politikalarının geliştirilmesi için uygun mekanizmalar devreye konulmalı, uzun dönemli strateji planları hazırlanmalı ve kurumsal yapı güçlendirilmelidir. İklim değişikliğiyle mücadelede 2053 yılında emisyon net sıfır hedefine ulaşılması doğrultusunda gerekli dönüşümler sağlanmalıdır.

İklim değişikliğine uyum politikaları kapsamında tarım, orman, su, gıda gibi konulara ilişkin tedbirlerin yanında ekonomik ve ticari hayat, uluslararası ilişkiler ve hukuk alanlarını da kapsayan uyum düzenlemeleri yapılmalı, yeterli kurumsal kapasite oluşturulmalıdır. İklim krizi kaynaklı düzensiz göç durumuna ilişkin olarak Tür-

kiye'yi hedef ülke konumundan çıkarabilecek hazırlıklar yapılmamalıdır.

Temiz ve sağlıklı bir çevrede yaşama hakkının temel insan haklarından birisi olduğu anlayışı, çevre ve kalkınma politikalarının temel ilkesi olmalıdır.

24) Turizm

Turizm ve seyahat sektörü, ekonomik gelişme ve istihdam yaratma açısından önemli bir sektör olarak ülkemize döviz girişinde ciddi bir paya sahiptir.

Türkiye iklimi, doğal, tarihî ve kültürel zenginlikleri yanında konumunun sağladığı kolay ulaşılabilirlik, rakip ülkelere göre daha yeni ve nitelikli tesislere sahip olması nedeniyle turizm potansiyeli yüksek bir ülkedir. Ülkemiz sahip olduğu bu kıymeti, planlı, verimli ve etkili bir şekilde değerlendirdiği takdirde dünya turizminden aldığı pay da artacaktır. Türkiye bunu sağlayacak altyapı, insan gücü, bilgi birikimi ve tecrübeye sahiptir. Nitekim giderek ivme kazanan bir şekilde artan turizm gelirlerimiz bunun göstergesidir.

Bu çerçevede turizm sektöründeki yapısal sorunları gidermek için; başta Turizm Teşvik Kanunu, İş Kanunu, Kıyı-Kenar Kanunu olmak üzere ilgili diğer kanunlardaki değişiklikleri de kapsayan sektördeki gelişmelere göre dinamik bir turizm çerçeve kanunu çıkartılmalıdır.

Özellikle alternatif turizm ürünlerini geliştirecek yatırımcılara dönük teşvikler ve destekler artırılmalı, Türk turizminin ivme kazanması suretiyle emsallerine oranla sıçrama yapması sağlanmalı,

birim başına turizm gelirlerini artırmaya dönük etkin seçenekler devreye konulmalıdır.

Ülkemizin inanç, doğal, tarihî, kültürel ve diğer zenginlikleri; çevreye duyarlı, tarihe saygılı, özgünlüğünü muhafaza eden ve sürdürülebilirliğini sağlayacak bir anlayışla, yüksek katma değer yaratacak şekilde değerlendirilmeli, ülkemizi diğer ülkelerden ayıran en önemli özellik olan tarihî ve kültürel varlıkların tanıtımına ağırlık verilip kültür turizminin gelişmesi sağlanmalıdır.

Geleneksel pazarların yanı sıra, yeni pazarlara açılmayı ve yeni bir Türkiye imajı oluşturmayı amaçlayan, özel sektör ve sivil toplum kuruluşları arasında işbirliği ve eşgüdümü öngören uzun vadeli bir turizm politikası uygulanmalıdır.

Turizm çeşitlendirilerek, dünya turizm pazarında daha fazla yörenizin farklı seçenekler sunacak şekilde markalaşması sağlanmalıdır.

Turizm hareketlerinde önemi giderek artan ülkemize özgü yerel geleneksel değerlerimizi öne çıkarmak için yerel yönetimler, turizm planlama süreçlerine dâhil edilmelidir.

Turizme tematik zenginlik kazandırılarak deniz turizmi, yat turizmi, tarih ve müze turizmi, mağara turizmi, kış turizmi, dağ turizmi, ekolojik turizm, sağlık turizmi, inanç turizmi, kongre turizmi gibi alternatif turizm alanları geliştirilmeli, bu çerçevede değişen tüketici tercihleri dikkate alınarak, bugüne kadar yeterince değerlendirilmemiş bölgelerde turizmin gelişmesi sağlanmalıdır.

Türk el sanatları değişen tüketici tercihleri de dikkate alınarak yerel yönetimlerle işbirliği içinde turizme kazandırılmalı, ekonomik değere dönüştürülmelidir.

Ülkemizin zengin turizm potansiyelini gereğince değerlendirmek için tanıtım ve pazarlama konularına etkinlik kazandırılarak potansiyelin dört mevsim kullanılması sağlanmalıdır.

“Serbest Sağlık Bölgeleri” oluşturularak, sağlık turizmi gelirlerimiz artırılmalı, Mevcut hastaneler sağlık turizmi için kullanılarak, ülkemizdeki tedavi imkân ve fırsatlarını, hekim ve sağlık personelinin kalitesinin tanıtımını sağlayacak etkin mekanizmalar oluşturulmalıdır.

Kamu arazi ve tesisleri sağlık turizmi için tahsis edilebilmeli, bu yönde doğrudan yabancı sermaye girişi ve talep sürekliliği sağlanmalıdır. Ayrıca uygun turizm konaklama tesisleri yaşlıların tedavi aynı zamanda sosyalleşme ihtiyaçlarının bir arada karşılanabileceği geriatri merkezi niteliğine dönüştürülerek her mevsim sağlık turizmi yaygınlaştırılmalıdır.

Sağlık turizminin iki sektörü ilgilendiren boyutu dikkate alınarak, kurumsal yapılanma, planlama, süreç yönetimi ve denetim mekanizmaları geliştirilmelidir.

25) Dış Politika

a) Temel İlke ve Esaslarımız

Dış politikamızın esası, bölgemizde ve dünyada barış ve istikrarı sürekli kılmak, uluslararası işbirliğini, karşılıklı saygı ve dostluğu yaymak ve geliştirmek, çok yönlü ve çok boyutlu bir diplomasi yürütmek suretiyle ülkemizin hak ve menfaatlerini her platformda korumaktır.

Partimiz, uluslararası ilişkilerde diğer devletlerin bağımsızlık, ülke bütünlüğü ve iç işlerine karışmamayı temel ilke olarak benimse-

mekte ve diğer devletlerden de bu ilkeye uygun bir tutum beklemektedir.

Türkiye'nin millî güvenliğini ve millî çıkarlarını korumak ve geliştirmek; çevremizde barış, huzur, istikrar ve güvenlik kuşağı oluşturmak; başta komşularımız olmak üzere bütün ülkelerle karşılıklı saygı ve menfaate dayalı uzun vadeli dostane ilişkiler kurmak; mevcut sorunları Türkiye'nin hak ve çıkarları korunarak uluslararası hukuk çerçevesinde adil ve kalıcı çözümlere kavuşturmak, dış politikamızın özünü oluşturmaktadır.

Dış politikamızın temel hedefi, Türkiye'nin dünya siyasetinde ve uluslararası ilişkilerde güçlü, itibarlı, sözü dinlenen, dostluğu aranan ve dostluğuna güvenilen bir ülke olmasıdır.

Başta komşularımız olmak üzere tüm ülkelerle dostane ilişkilerin kurulup ilerletilmesi, her türlü bölgesel işbirliği oluşumlarının teşvik edilmesi, çok taraflı uluslararası kuruluşların etkili bir üyesi olarak anlaşmazlıkların barışçı yollardan çözülmesinin teşvik edilmesi, bölgesel ve küresel düzeyde barış, istikrar, güvenlik ve ortak refaha katkı sunulması, işbirliği odaklı dış politikamızın öncelikleri arasındadır.

Uluslararası ilişkilerin değişen ve karmaşıklaşan yapısı dikkate alındığında, terörizm, yasadışı göç, kaçakçılık, iklim değişikliği gibi küresel sorunlara kalıcı ve kapsamlı çözümler üretmek hiçbir ülkenin tek başına başaramayacağı bir sorumluluktur. Küresel sistemin sınındığı, uluslararası düzenin istikrarsızlaştığı, uluslararası ilişkilerde silaha ve tek taraflı yaptırımlara daha çok başvurulduğu bir dönemde, uluslararası işbirliği ve dayanışmanın önemi ve değeri giderek artmaktadır. Bu çerçevede, Türkiye'nin benimsediği gibi

yapıcı bir diplomasi yürütmek, küresel barış ve dünya huzuru için elzem hale gelmektedir.

Türkiye yürüttüğü insani diplomasi ile öne çıkan bir ülkedir. Bunu millî gelirine oranla yaptığı en yüksek yardımlarla, Kovid-19 sürecindeki destekleriyle, çatışma bölgelerindeki arabuluculuk rolüyle, barışı önceleyen kararlı politikalarıyla göstermektedir. 6 Şubat 2023'te yaşadığımız Kahramanmaraş merkezli büyük deprem sonrasında çeşitli devlet ve toplumlar ile uluslararası kuruluşların yardıma koşmalarının arkasındaki temel motivasyonlardan birisi de Türkiye'nin geçmişten bugüne yürüttüğü insani diplomasinin karşılık bulmasıdır.

Uluslararası arenada yaşanan çekişmeler ve anlaşmazlıkların sıcak çatışmalara döndüğü gerçeği karşısında, İkinci Dünya Savaşı'ndan sonra şekillenen uluslararası sistemin işlevselliği daha fazla sorgulanır olmuştur. Uluslararası barış ve güvenliğin tesisi ve idamesinde en büyük sorumluluğu taşıyan Birleşmiş Milletler, artık kendisinden beklenen katkıları sunmaktan uzaktır. İkinci Dünya Savaşı'nın galiplerini kayıran ve günümüzün siyasî, ekonomik ve diplomatik gerçeklerini yansıtmayan Birleşmiş Milletler sisteminde reforma gidilmesi gerekmektedir. Bu çerçevede Partimiz, BM'nin yapısı ve işleyişi dâhil her yönüyle reforma tâbi tutulması gerektiğine inanmakta; Türkiye'nin BM Güvenlik Konseyi'nin daimi üyelerinden biri olarak uluslararası güvenlik ve barışın temini adına daha büyük rol üstlenmesini savunmaktadır.

Küresel ölçekte etkisi ve saygınlığı olan bir uluslararası aktör olmak için, ülkemizin stratejik ve jeopolitik konumunu dikkate alan, bölgesel ve uluslararası barışa katkıları da içeren etkili ve aktif bir dış politika sürdürülmelidir.

Milliyetçi Hareket Partisi'nin "Lider Ülke Türkiye" vizyonunun en önemli unsurlarından birisi, Türkiye'nin bağımsız, etkili ve sonuç alıcı bir dış politika izleyebilmesidir. Bu kapsamda, Türkiye'ye karşı tarihten gelen husumetleri bugüne taşıyan ve Türkiye'nin millî çıkarlarını hedef alan ülkelere karşı, uluslararası hukuk ve meşruiyet çerçevesinde gereken caydırıcı politikalar uygulanmalıdır. Dış politikanın caydırıcı olması için siyasî, ekonomik ve gerekirse askerî her araç tereddüt edilmeden kullanılmalı, Türkiye'nin sert ve yumuşak güç kaynakları bir arada değerlendirilerek Türkiye aleyhine düşmanca girişimlerde bulunulmasının önüne geçilmelidir.

Her türlü müttefiklik ilişkisinde haklara saygı esas olmalıdır. NATO'nun Türkiye'nin güvenliğini tehdit eden terör örgütlerine silah desteği, NATO anlaşmasına da uygun olmayan, ittifakı tartıştıran bir durumdur. NATO ile ilişkilerimiz değerlendirilirken, Türkiye'nin NATO'ya değil NATO'nun Türkiye'ye muhtaç olduğu dikkatten kaçırılmamalıdır.

NATO ve benzeri uluslararası örgütler içinde yer alan ülkelerin ve bir bütün olarak uluslararası kuruluşların, millî menfaatlerimiz, beklentilerimiz, hassasiyetlerimiz ve ihtiyaçlarımıza gösterecekleri saygı, bu ülkelerle ve kurumlarla olan ilişkilerimizin niteliğini ve geleceğini şekillendirecek temel kıstas olacaktır.

Türkiye, alternatif ekonomik ve güvenlik ittifakları oluşturabilecek potansiyele sahiptir. Önemli bir sayı ve nüfus ile geniş bir coğrafi alana sahip Türk devletleri ile İslam ülkeleri arasında böylesi bir işbirliğini mümkün görüyor, böylesi bir ittifakın küresel huzur ve barışa da katkı sağlayacağını değerlendiriyoruz.

Türk Devletleri Teşkilatı'nın kurulması ve kapsamlı işbirliğine zemin hazırlayan "Türk Dünyası 2040 Vizyonu"nun oluşturulması,

Türk dünyasının önünde yeni ufuklar açmıştır. Türkiye bu yapının kuruluş ve işleyiş sürecinin dinamosudur. Kabul edilen vizyon çerçevesinde atılacak işbirliği adımları topluluk ülkeleriyle birlikte Türkiye'nin gücüne güç katacaktır.

Türk Devletleri Teşkilatı üyesi ülkelerin her açıdan şimdikinden çok daha ileri bir seviyede olması, "2053 Lider Ülke ve Süper Güç Türkiye" vizyonumuzun ayrılmaz bir parçasını teşkil etmektedir.

Türk Devletleri Teşkilatı'nın bölgemizde ve küresel seviyede barışa, huzura ve adalete zemin hazırlayacak önemli bir aktör olması, Partimiz için bir temenni olmaktan öte stratejik bir hedeftir. Nitekim Milliyetçi Hareket Partisi'nin "Türk Kuşağı" stratejisi Türk devlet ve toplulukları arasındaki diyalog ve işbirliği bağlarının güçlendirilmesini öngörmektedir.

b) Çok Yönlü ve Çok Boyutlu Dış Politika

Tarihî süreç içinde Balkanlardan Kafkasya'ya, Orta Doğu'dan Orta Asya'ya uzanan çok geniş bir coğrafyadaki ülkelerle paylaştığı ortak tarihi ve kültürel değerler ile Batı dünyası ile ilişkilerimizin temelini oluşturan demokratik değerler, ülkemiz için çok önemli bir stratejik birikimdir. Bu gerçekten hareketle, Türkiye'nin millî güç kaynakları topyekûn seferber edilerek akılcı, kararlı, tutarlı, dengeli, gerçekçi, dinamik ve çok yönlü bir dış politika izlenmelidir.

ABD ile ilişkilerimizin ekonomik, siyasî ve güvenlik boyutlarıyla her iki tarafın çıkarlarına hizmet edecek şekilde, eşitlik ve karşılıklık temelinde yürütülmesi esas olmalıdır. NATO kapsamında bir müttefikimiz olan ABD'nin, Türkiye-ABD ilişkilerinin ikili bir ilişki olmanın ötesinde Avro-Atlantik bölgesi ve hatta dünya barış ve istikrarı açısından kritik önem taşıdığı gerçeğine uygun ve Türki-

ye'nin menfaatleri doğrultusunda politikalar izlemesi sağlanmalıdır. ABD'nin güney sınırımızda Türkiye'nin güvenliğini tehdit eden terör örgütlerine destek vermesi kabul edilemez bir tutumdur.

21. yüzyılın stratejik odağı durumundaki Avrasya jeopolitiğinin merkezinde yer alan Türkiye, başta Rusya ve İran olmak üzere Karadeniz ve Hazar Havzası ülkeleriyle barış, istikrar ve bölgesel işbirliğini hedef alan ilişkilerin ve ortak ekonomik projelerin geliştirilmesi için çok yönlü ve uzun vadeli politikalar izlemelidir. Karadeniz Ekonomik İşbirliği Örgütü ve Şangay İşbirliği Örgütü gibi bölgesel kuruluşların faaliyetlerine daha fazla iştirak edilmeli, yeni ittifaklar ve işbirlikleri geliştirilmeli, Türkiye'nin ağırlığı ve etkisi layık olduğumuz seviyeye çıkarılmalıdır.

Partimiz, Avrupa Birliği ile ilişkileri Türkiye için bir "kimlik ve kader sorunu" olarak görmemekte; Türkiye'nin ne pahasına olursa olsun Avrupa Birliği'nin yörüngesinde sürüklenmeye mecbur, mahkûm ve muhtaç olmadığını savunmaktadır. NATO ve diğer ittifak veya işbirliklerinde ilişkilerin sürdürülebilirliğini de bu millî anlayış ve kararlılıkla değerlendirmektedir.

Asya kıtasının siyasî, ekonomik, ticari, beşeri ve askerî alanda ilerlemesine rağmen, Avrupa'da yaşanan istikrarsızlık ve durağanlık karşısında AB'nin eski cazibesini yitirdiği bir gerçektir. AB, başta Rusya ve Çin olmak üzere rakipleri ile uluslararası terörizm, kaçakçılık, salgın hastalık, göç gibi sınır aşan sorunlar karşısında Türkiye'nin desteğine giderek artan şekilde ihtiyaç duymaktadır. AB, "birlik içi dayanışma" gerekçesi ile Türkiye'yi haklı olduğu konularda bile eleştirmekle, içinde bulunduğu şartların gereğini yerine getiremeyen bir birlik halini almış durumdadır. AB'nin Yunanistan'ın uluslararası hukuku hiçe sayan saldırgan tavrını desteklemekten

vazgeçmesi, Türkiye'nin meşru hak ve menfaatlerine azamî dikkat ve saygı göstermesi gerekmektedir.

Partimiz, Avrupa Birliği'nin; Türkiye'nin millî birlik ve bütünlüğüne, terör ve bölücülükle yürüttüğü meşru mücadelesine, egemenlik haklarını koruma kararlılığına saygı göstermesi, Kıbrıs, "Mavi Vatan", Yunanistan, Ege ve Ermenistan gibi konulardaki yaklaşımının Türkiye'nin menfaatlerine zarar vermemesi şartıyla AB'ye üyelik müzakerelerinin sürdürülmesini desteklemektedir. Ancak müzakerelerin devam etmesi, hiçbir surette AB tarafının Türkiye'ye karşı siyasî ya da ekonomik baskı kurmasına zemin oluşturmamalıdır.

Afrika, Uzak Doğu ve Güney Doğu Asya ülkeleriyle ilişkilerimizin geliştirilmesi ve dinamik bir ekonomik işbirliği ortamının yaratılması özel bir önem taşımaktadır. Türkiye, coğrafi konumu ve tarihî geçmişine uygun olarak, Doğu ile Batı arasında enerji, ticaret ve ulaşım güzergâhının merkezinde yer almaktadır. Çin'den Avrupa'ya uzanan İpek Yolu projesinde Türkiye'nin ekonomik ve kültürel boyutuyla daha aktif bir rol alması sağlanmalı, Avrasya bölgesindeki jeopolitik ve jeoekonomik önemi pekiştirilmelidir. Bu çerçevede, Türkiye'nin yürütmekte olduğu "Asya Yeniden" politikası, etkinlik sahasını artıracak şekilde ciddiyetle uygulanmaya devam edilmeli, coğrafi konumu ve stratejik alt yapı yatırımlarıyla doğu ile batı arasındaki enerji, ticaret ve ulaşım güzergâhının merkezinde yer almasının avantajları değerlendirilmelidir.

Medeniyetlerin beşiği olan Orta Doğu bölgesi, Türk-İslam medeniyetinin zirvesi olan Osmanlı Devleti'nin yüzyıllar boyunca sağladığı huzurlu ve müreffeh günlerini aramaktadır. Kan ve gözyaşının dinmediği bölge, küresel aktörlerin birbirleriyle vekâleten savaştığı bir coğrafyaya dönüşmüş durumdadır. Partimiz, başta

Orta Doğu olmak üzere bölgesel sorunların Türkiye'nin katkısı ve inisiyatifi olmadan çözülmesinin mümkün olmadığına inanmaktadır. Nitekim Türkiye, güncel çatışma alanlarında aldığı inisiyatif ile diplomasinin merkezi, barışın umudu olmuştur.

Irak politikamızın esası, Irak'ın toprak bütünlüğünün muhafaza edilmesine ve Irak'taki Türkmen varlığının haklarının korunmasına, Irak topraklarının Türkiye için güvenlik tehdidi oluşturmamasına dayanmaktadır. Sınırlarımız dışından ülkemize yönelen fiili terör tehdidi ve saldırıları karşısında, burada yuvalanan terör unsurlarının tasfiyesi için Türkiye'nin uluslararası hukuktan kaynaklanan hakları kararlılıkla kullanılmaya devam edilmeli, millî güvenliğimiz için gerekli bütün tedbirler alınmalıdır.

Suriye'nin toprak bütünlüğünün korunması, ülkenin barış ve istikrara kavuşması, sosyal ve ekonomik açıdan kalkındırılması, güney hudutlarımızda güvenliğin temin edilmesi, bölgede terörist yapılanmanın tekrar inşa edilmemesi ve Suriye'de yaşayan Türk varlığının hak ve hürriyetlerinin garanti altına alınması ve Türkiye'deki Suriyeli misafirlerimizin yurtlarına güvenle dönmelerini mümkün kılacak ortamın hazırlanması Suriye politikamızın özüdür ve Partimiz açısından millî bekâ meselesi olarak kabul edilmektedir.

Bu çerçevede, Suriye'de bir şekilde varlık gösteren tüm ülkelerin bu bölgedeki faaliyet ve politikaları yakından takip edilmeli ve Türkiye aleyhine oluşabilecek ittifak ve işbirliklerinin önüne geçilmelidir. İç savaş sona erip ülke barış ve istikrara kavuşmadığı müddetçe, Suriye'de mevcut TSK kontrolündeki güvenli bölgelerin varlığını sürdürmesi, terör örgütlerinin eylem ve tacizleri devam ederse de güvenli bölgenin genişletilerek terörist yapılara fırsat verilmemesi gerekmektedir.

Orta Doğu ve Körfez bölgesinde yer alan ve bir süredir Türkiye ile dostane ilişkiler geliştiremeyen bazı ülkelere yönelik atılan iyi niyetli adımların aynı şekilde dostane karşılık bulması halinde, bölge ülkeleriyle daha kapsamlı ve sağlıklı ilişkilerin tesis edilebileceğini düşünüyoruz. Suudi Arabistan, Mısır, İsrail ve Birleşik Arap Emirlikleri gibi bölge ülkeleri ile millî menfaatlerimiz temelinde daha yakın ilişkiler kurulabileceğini değerlendiriyor; bu ülkeler nezdinde başlatılmış olan normalleşme çabalarını destekliyoruz.

Türkiye'nin Libya ile olan ilişkilerine özel bir önem atfediyoruz. Libya'da kalıcı barışın ve siyasî istikrarın bir an evvel tesis edilmesi ve ülkelerimiz arasındaki ilişkilerin insanî, siyasî, ekonomik ve ticari alanda derinleştirilmesini gerekli görüyoruz. Türkiye ile Libya arasında akdedilen anlaşmaların iki taraf için de büyük fırsatlar sunduğunu düşünüyor, bu anlaşmaların uygulanması hususunda hiçbir zaafa düşülmemesi gerektiğine inanıyoruz.

Libya ile kurulan stratejik işbirliğinin Doğu Akdeniz jeopolitiği açısından taşıdığı anlam, "Mavi Vatan" stratejimiz, deniz yetki alanlarımız ve muhasım bölge ülkelerine yönelik politikalarımız için Türkiye'ye büyük bir avantaj sağlamaktadır. Bu stratejik kazanımın idame ettirilmesi, çok boyutlu ve çok taraflı dış politikamızın başarısını ve etkinliğini belirleyecek önemli bir unsur olarak görüyoruz.

c) Türk Dünyası

Türk dünyası, dış politikamızın öncelikli ve ayrıcalıklı ilgi alanıdır. Türkiye dışında yaşayan vatandaşlarımızın yanı sıra, soydaşlarımızın yaşadığı Kıbrıs, Kafkasya, Balkanlar, Orta Doğu ve Orta Asya ülkeleriyle ilişkilerin başta ekonomik, sosyal, siyasî ve kültürel olmak üzere, her alanda geliştirilmesi ve derinleştirilmesi dış politikamızın temel unsurlarından birisidir.

Türkiye dışındaki soydaş ve akraba topluluklarıyla, uluslararası hukuk ve devletlerarası ilişkilere yön veren esaslar çerçevesinde yakından ilgilenilmeli ve gerekli kurumsal işbirliği yapılanmaları öncelikle oluşturulmalıdır.

Avrasya jeopolitiğinin merkezinde bulunmanın sunduğu fırsatları stratejik bir vizyonla değerlendirecek olan Türkiye, bölge ülkelerinde barış ve istikrarın sağlanması ve korunması amacıyla siyasî, ekonomik ve kültürel işbirliği projelerini hayata geçirebilecektir.

Şüphesiz ki Türk Devletleri Teşkilatı'nın tesisi hem fikri, hem siyasî, hem de duygusal anlamda yüksek bir heyecan uyandırmıştır. Partimizin "Türk Kuşağı" stratejisi de ortak tarih, dil, kültür ve değerler etrafında kenetlenmiş Türk toplulukları ve Türk devletleri arasındaki bağların güçlendirilmesi, ikili ve çok taraflı diyalog ve ilişkilerin sürdürülebilir bir istikrara kavuşturulmasını esas almakta dış politika anlayışımızda özel bir önem taşımaktadır.

Türk Devletleri Teşkilatı'nın kurulmasını müteakip Türk devletlerinin ortak çıkarlarının bulunduğu muhtelif alanlarda rehberlik edecek stratejik bir belge olan Türk Dünyası 2040 Vizyonunun kabul edilmesi, Türk devletlerine çok önemli işbirliği imkânları sunmaktadır. Geliştirilecek güçlü ortak ilişkiler, Türk devletlerini birbirine yakınlaştırmakla kalmayacak, bölgesel ve küresel barışa da katkı sağlayacaktır.

İnanıyoruz ki "Türk Kuşağı", dünya genelindeki çatışma dinamiklerini söndürecek, kutuplaşmaları törpüleyecek tarihi, siyasî, ekonomik ve kültürel müktesebata sahiptir. Bu süreçte Türk Kuşağı'nın merkez ülkesi özelliğiyle kilit ve stratejik bir öneme sahip olan Türkiye'nin üstleneceği önemli görev ve sorumlulukları bulunmaktadır.

Kıbrıs, Türkiye'nin en önemli millî davasıdır. Türkiye'nin Kıbrıs üzerinde kurucu antlaşmalardan kaynaklanan vazgeçilemeyecek ve tartışılmayacak ahdi hak ve yükümlülükleri bulunmaktadır. Türkiye'nin etkin ve fiilî garantisinin sulandırılması ya da olumsuz etkilenmesi hiçbir şart altında kabul edilmeyecektir. "Mavi Vatan" stratejisinin kilit önemdeki unsuru da olan Kıbrıs'taki Türk varlığının hak ve hukuku her platformda savunulmaya devam edilmelidir.

Partimiz, uzun süren müzakere süreçleri ve Rumların uzlaşmaz tutumları karşısında Kıbrıs'ta tek gerçekçi uygulanabilir ve yaşayabilir çözümün, iki devletli bir yapılanmanın olduğuna inanmaktadır. Önümüzdeki süreçte hem Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti hem de Türkiye bu yöndeki kararlılığı her platformda gündeme getirmeli ve uluslararası desteği güçlendirmelidir. Türk Devletleri Teşkilatı üyeleriyle başlamak üzere, KKTC'nin tanınması için uluslararası desteği temin edecek politikalar izlenmelidir. Bu doğrultuda KKTC'nin Türk Devletleri Teşkilatı'na gözlemci üye olarak kabul edilmesini önemli bir gelişme olarak değerlendiriyoruz.

Türk dünyasının en önemli aktörlerinden olan Azerbaycan, Türkiye'nin Orta Asya Türklüğüne açılan kapısı konumundadır. Yukarı Karabağ'da yaklaşık 30 yıl süren Ermenistan işgalinin, Azerbaycan ordusunun üstün başarısıyla sona erdirilmiş olması, Türk dünyasının geleceğinin şimdikinden daha parlak olacağını işareti olmuştur.

Azerbaycan topraklarının azad olunması, fikren ve kalben bir olan Türk dünyasının fiziken de birleşmesinin önünü açmıştır. İkinci Karabağ Savaşı zaferinin bir kazanımı olarak Azerbaycan'ın Zengezur Koridoru ile Nahçıvan'a fiilen bağlantı kurmasının mümkün hale gelmesi, Türkiye ile Türk Dünyası arasında Azerbaycan üzerinden

bir köprü kurulması anlamına gelmektedir. Bu tarihî fırsat ve stratejik kazanım, Türk dünyasına yönelik hedef ve politikalarımızın şekillenmesinde önemli bir paya sahip olacaktır.

26) Güvenlik ve Savunma

a) Asayişin Tesisi

Milliyetçi Hareket Partisi olarak amacımız Türkiye'yi huzur ülkesi yapmaktır.

Devletimizin, yasalardan aldığı yetkiyi, kollayıcı ve müşfik bir anlayış içinde kullanarak vatandaşlarımızı koruyacak ve onların güven içinde olduğunu hissetmesini temin edecek bir ortamı tesis etmek, ülkemizin her yerinde toplumsal huzur ve güven ortamını sağlamaktır.

Bu doğrultuda uygulanacak mücadele yöntemleriyle birlikte önleyici kolluk hizmetine ağırlık verilmeli, asayişsizliğe zemin hazırlayan unsurlar ortadan kaldırılmalıdır. Suçun teşebbüse dönüşmeden engellenmesi için istihbarat hizmetleri etkinleştirilerek, vatandaşlarımızın güvenlik güçlerine yardımcı olmasını sağlayacak yöntemler geliştirilmeli, yardımcı olan vatandaşların güvenliği ve gizliliği teminat altına alınmalıdır.

Toplumsal huzur ve millî güvenliğimizle ilgili her türlü asimetrik tehdide karşı güvenlik birimlerinin, hukukî, idarî, teknik ve insan kaynakları bakımından yeterli donanımına sahip olmasını temin edecek gerekli düzenlemeler yapılmalıdır. Kurumsal yapılanmada, istihbarat faaliyetlerinde, bilgi akışında ve suçla mücadelede birimler arasında etkili bir eşgüdüm sağlanmalıdır.

Başta ek gösterge olmak üzere mali ve sosyal haklara ilişkin bazı beklentileri karşılanmış bulunan güvenlik personelinin çalışma şartları iyileştirilerek, çalışma saatleri kısaltılmalıdır.

Büyük can ve mal kaybına yol açan trafik terörünün önlenmesine yönelik olarak; karayollarının uluslararası standartlarda tutulması, sürücü hatalarının önlenmesine ilişkin eğitim faaliyetlerinin yaygınlaştırılması, trafik denetim ve cezalarının etkinleştirilmesi ve otokontrol sisteminin geliştirilmesi sağlanmalıdır.

Ülkemizin hiçbir yerinde ve hiçbir alanda devlet otoritesinin dışında otorite tesis edilmesine, paralel yapılar oluşturulmasına müsamaha gösterilmemeli, izin verilmemelidir.

Göç nedeniyle oluşan sağlıksız yapı ve kentleşmeden kaynaklanan güvenlik sorunları ortadan kaldırılmalıdır.

Türkiye; önemli sayıda sığınmacının ülkemizde bulunmasının oluşturduğu yüksek ekonomik maliyet yanında, kentlerde oluşan hırsızlık, soygun, isyan, dilencilik, salgın hastalıklardaki yayılma, uyuşturucu kullanımı, fuhuş, çocuk yaşta evlilik, yasa dışı işçilik, gibi önemli sosyal problemlerle de karşı karşıyadır.

Bu durum bir yandan başta kadın ve çocuklar olmak üzere sığınmacıların sağlıksız şartlarda yaşamlarını sürdürmek zorunda kalmaları sonucunu doğururken, diğer yandan vatandaşlarımızın ekonomik, sosyal ve psikolojik hayatını olumsuz etkilemekte, sığınmacılar üzerinden provokasyonlar yapılmasına zemin hazırlamaktadır.

Hem sığınmacıların yaşadığı sıkıntıların azaltılması, hem de toplumsal tahribata yol açan bu yapının onarılmasına dönük entegre politikalar uygulamaya konulmalıdır.

Uyuşturucu ve madde bağımlılığı ile mücadele etkinliği artırılarak sürdürülmeli, önleyici tedbirlere ağırlık verilmeli, aileleriyle işbirliği içinde çocuklarımızın bu tehlikeye maruz kalmasının önüne geçilmelidir.

Kadın ve çocuga yönelik şiddet ve istismar vakalarını Türkiye'nin gündeminden çıkaracak tedbirler, teknolojinin imkânları da kullanılarak alınmaya devam edilmeli, caydırıcı etkin müeyyideler uygulanmalıdır.

b) Düzensiz Göç

Küresel iklim değişikliği, bölgesel istikrarsızlık, savaşlar ve az gelişmiş ülkelerdeki yoksulluk düzeylerindeki artış gibi nedenlerle düzensiz göç sorunları, refah düzeyi yüksek toplumların yanı sıra gelişmekte olan ülkelerin de önemli sorunlarından biri haline gelmiştir. Türkiye hızla gelişen ve güçlenen bir ülke olarak bu kapsamda bir geçiş ülkesi olmaktan çok, hedef ülke haline gelmeye başlamış, Suriye ve Afganistan krizi ile birlikte ortaya çıkan düzensiz göçmen ve sığınmacı akını göç yönetiminde yeni modellerin uygulanmasını zorunlu hale getirmiştir.

Partimiz sınır aşan göç konusunu bir proje olarak hazırlamış, nesnel tekliflerini kamuoyuyla paylaşmış, mültecilere, sığınmacılara, göçmenlere karşı takip edilecek politikaları sosyolojik, ekonomik, psikolojik ve tarihsel boyutlarıyla analiz edip konuya ilişkin siyaset oluşturmuştur.

Bu çerçevede Milliyetçi Hareket Partisi olarak Anadolu coğrafyasına mühür vuran aziz millet varlığının demografik özelliklerinin, sosyal dokusunun ve kültürel müktesebatının korunması gerektiğine, gelecek nesillere her anlamda güvenceye kavuşturulmuş bir

vatan, bir millet, bir devlet emanet etmek mecburiyetinde olduğumuza inanıyoruz.

Düzensiz göçmenlerin işgücü piyasası için bir risk, asayiş ve aynı zamanda da demografik bekâ nedeniyle millî güvenliğimizi tehdit eden bir mesele olarak değerlendirilip, etkin tedbirler ile sürecin yönetilmesi esas olmalıdır.

Sığınmacı sorununun Türkiye'nin uzun yıllar taşıyabileceği, hazmedebileceği ve tahammül edeceği bir sorun olmaktan çıktığını, ancak bu durumun ülkemizde misafir halde bulunan sığınmacılara cephe açmak, sosyal ve ekonomik hayattan tecrit etmek anlamına gelmeyeceğini, bu süreçte yabancı düşmanlığını ve ırkçılığı teşvik eden söz, yazı, açıklama ve eylemlere karşı titizlik gösterilmesi gerektiğini, Türkiye'nin sığınmacı akınına ve düzensiz göçe karşı alacağı etkili önlemlerin geniş çaplı, gerekçesi ve gelecek hedefleri belirlenmiş millî siyaset planlamasıyla şekillendirilmesinin gerekte olduğunu değerlendiriyoruz.

Partimiz; Suriye'de savaşın zulmüne maruz kalan ve kimliğiaidiyeti ne olursa olsun her insana Türkiye'nin yardım elini uzatmasını insani bir görev olarak görmekte, Suriyeli sığınmacıların sağlıklı bir şekilde vatanlarına kavuşturulmaları bu konudaki politikamızın esasını oluşturmaktadır.

Türkiye'nin geçici koruma statüsüyle ağırladığı Suriyelilerin gönüllü, güvenli ve onurlu şekilde yurtlarına ve yuvalarına geri dönüşlerinin sağlanması önümüzdeki en önemli gündem konularından birisi olmalıdır.

Bize göre Suriyeliler üzerinden yabancı düşmanlığı yapılması kabul edilemezdir. Bu durum Türk milletinin asaleti, ahlakı, tarihî ve

kültürel müktesebatı, insani yaklaşımı ile de uyumlu değildir. Her türlü ırkçılığı reddeden milliyetçilik anlayışımız çerçevesinde bu girişimleri sakıncalı buluyor ve kabul etmiyoruz.

Ancak Suriye ile birlikte Irak, Afganistan ve diğer ülkelerden gelen sığınmacılar ve mülteciler sorununun uluslararası niteliğinden hareketle, getirilecek çözümün de uluslararası nitelikte olması gerekmektedir.

Bununla birlikte Türkiye'nin mevcut sayıdaki sığınmacıyı barındırmak için katlandığı maliyetler ciddi boyutlara ulaşmış, bu nedenle misafirimiz oldukları süre içinde sığınmacıların malî yükünün Birleşmiş Milletler, AB, bölge ülkeleri ve müttefiklerimiz vasıtası ile paylaşılması için tüm diplomatik imkânlar seferber edilmelidir.

Gelişmiş ülkelerin sorumluluk paylaşımı ve uluslararası finansman imkânlarından istifadeyle terörden arındırılmış bölgelerde insani yaşam alanlarının kurulması, gönüllü geri dönüşün sağlanmasını mümkün kılacaktır. Bu kapsamda Türkiye'nin terörden arındırılmış bölgelerde ev yapımına ilişkin attığı adım tarihî ve stratejik önemdeki insani ve vicdani bir atılımdır.

Yaşanan sorunun her şartta millî, manevî ve tarihî tecrübeyle uluslararası hukuk çerçevesinde çözülmeli, kriminal alanların oluşmasının önüne geçilmeli, etnik ve mezhepsel kırılmaya yol açabilecek dengesiz yerleşimlerin, gettolaşma ve bölgesel yoğunlaşma, hâkimiyet kurma gibi toplumsal dengeyi bozucu durumlar konusunda önlemler alınmalı, şehirlerimizin demografik yapısının planlanması temin edilmelidir. Uygulamaya ilişkin tüm süreçler uzmanlaşmış yapı içinde değerlendirilmeli, sığınmacı ve düzensiz göçmenlere ilişkin biyometrik veri tabanı oluşturularak kayıt dışılık önlenmelidir.

Göçmenleri üretken kılabacak mekanizmalar ortaya konulmalı, topluma uyum için yeni sosyal ve kültürel planlamalar yapılmalıdır. Şeffaflık temelinde vatandaşlığa kabul uygulamaları gözden geçirilmelidir.

Öncelikli olarak düzensiz göçmen akınının durdurulması için sınır boyunca her türlü güvenlik tedbirinin alınması, geri gönderme merkezlerinin mali yapısının ve personel kapasitesinin artırılması gerekmektedir. Geri dönüş için özellikle güvenli bölge stratejisi önemle korunmalı, alan genişletilmeli, Türkiye'deki geri dönmeye hazır sığınmacılara uluslararası destekle yeni alanlar açılmalıdır.

Göç ve göçmenler konusunda politik tavır konjonktürel olmaktan çıkarılmalı, sürdürülebilir devlet politikası olarak ortaya konulmalıdır. Bu çerçevede Avrupa Birliği ile yapılan 18 Mart 2016 tarihli mutabakat tekrar gözden geçirilmelidir.

Düzensiz göçün yönetimi ile ilgili kapasitenin güçlendirilmesi doğrultusunda atılan önemli adımlar dinamik bir şekilde uygulanmalı ve etkinleştirilmeli, teknoloji ve insan gücü destekli, önleyici ve caydırıcı yapılar oluşturulmalıdır.

c) Terörle Mücadele

Terörü ve şiddeti bir yöntem olarak benimseyen ve amacına ulaşmak için bunları meşru gören anlayışı, devletimizin bekasına, milletimizin huzuruna, güvenliğine ve insanlığa ciddi bir tehdit olarak görmekteyiz.

Terörü, insanımızın can ve mal güvenliğini, millî birliğimizi, demokrasimizi ve ekonomik gelişmemizi tehdit eden en büyük tehlike olarak kabul eden Partimiz, terörle mücadeleyi hiçbir şartta

ihmal edilmemesi gereken millî bir politika olarak ele almakta, oluşturduğu “terörle mücadele stratejisi” ile terörün kökünün kazınacağına inanmaktadır. Türkiye terörle mücadelede tarihi bir mesafe almış olmakla birlikte ülkemizi terörden tamamen kurtarmak için etkili, sonuç alıcı ve çok boyutlu politikalar tavizsiz sürdürülmelidir.

Bir insanlık suçu olan terör, aynı zamanda ülkemizi hedeflerinden uzaklaştırmaya, küresel bir güç haline gelmesini engellemeye dönük bir araç olarak da kullanılmaktadır.

O sebeple günlük siyasî kaygılardan arındırılmış uzun vadeli ve istikrarlı millî ve etkin bir terörle mücadele strateji ve politikası ile “topyekûn mücadele” olarak ele alınmalıdır.

Terörle mücadele sırasında haksızla haklı, suçsuzla suçlu ayırt edilmeli ve mücadele hukuk devletinin yöntemleriyle kararlı bir şekilde sürdürülmelidir.

Güvenlik birimlerinin yürüttüğü mücadelenin yanı sıra, istismar edilen ve bu nedenle terörü besleyen ekonomik, sosyal, kültürel ve benzeri etkenlerin ortadan kaldırılması temelinde yürütülmelidir. Gerekli mali destek ve kaynaklarla desteklenen geniş kapsamlı bir ekonomik ve sosyal kalkınma programı ve “kardeşliği pekiştirme projesi”, uygulamaya konulmalıdır.

Elde edilen terörle mücadele başarısı ve huzur ortamı, uygulamaya konulacak benzeri destekleyici ekonomik ve sosyal programlarla kalıcı hale getirilmelidir.

Teröre ve teröriste yataklık eden, hamilik yapan, destekleyen, arka çıkan, göz yuman, açık ya da gizli işbirliği içinde olan, her türlü kaynak sağlayan, sempati besleyen bütün kişi, kurum, kuruluş,

topluluk, cemaat ve benzeri unsurlar yargı önüne çıkarılmalıdır.

Siyasî, lojistik ve finans boyutu itibariyle terörün uluslararası desteklerine karşı etkili tedbirler alınmalı, teröre finansman desteği sağlayan uyuşturucu, akaryakıt, insan kaçakçılığı ile etkili mücadele edilmelidir.

Terör kartını Türkiye'ye karşı bir tehdit aracı olarak kullanan ve millî birliğimizi hedef alan tahriklerde bulunan unsurlara karşı etkili bir caydırıcılık icra edilmelidir.

Terörle uluslararası ölçekte mücadele, uluslararası hukukun sağladığı haklar çerçevesinde yürütülmeli, Irak ve Suriye sınırı başta olmak üzere fizikî ve teknolojik sınır güvenlik sistemi tesisinin tamamlanmasına öncelik verilmelidir.

Terörle mücadelede teknolojik imkânlardan en ileri düzeyde yararlanılması ve istihbarat ağının güçlendirilmesi sağlanmalıdır.

Sosyal medya üzerinden yapılan yanıltma ve yönlendirmeye dönük terör yayın faaliyetleri engellenmelidir.

Terörle mücadelede, kamuoyunu bilgilendirme ve aydınlatmaya, psikolojik ve sosyokültürel önlemlere önem verilmelidir.

Türkiye etkin politikalarla terörle mücadelede önemli bir mesafe kat etmiş, başta bölücü terör örgütü PKK, DEAŞ ve FETÖ olmak üzere terör örgütlerine karşı yürütülen etkili mücadele sonucu terörün beli kırılmıştır. Ülkemizin her yerinde huzur ve güven iklimi hâkimdir. Ekonomik ve sosyal hayat canlıdır. Bu kararlılık milletimiz terör belasından tamamen kurtulana kadar devam ettirilmelidir. Türkiye'nin güvenliği hiçbir şartta üçüncü tarafların iradesine, iznine ve inisiyatifine bırakılmamalıdır.

Uluslararası hukuka uygun olarak Türkiye meşru haklarını kullanarak, sınır ötesinde de gerekli operasyonları yürütmeye devam etmeli, kararlı bir mücadele ile bölücü terör uluslararası uzantıları dâhil olmak üzere en kısa sürede kesin olarak bitirilmelidir.

d) Savunma Politikası

Türkiye'nin jeostratejik konumu, tarihî ve kültürel mirasından doğan yükümlülükleri, bölge ve dünya barışının tesisinde üstleneceği rol nedeniyle güçlü ve caydırıcı bir savunma sistemi tesis edilmesi ve sürdürülebilir kılınması hayati önem taşımaktadır.

Türk Silahlı Kuvvetlerinin görevini çağın şartlarına uygun ve başarılı bir biçimde yerine getirebilmesini, hareket kabiliyetinin artırılmasını ve caydırıcılığının yükseltilmesini teminen, askerî modernizasyon programı çerçevesinde silâh, teçhizat ve ileri teknoloji kullanma kabiliyeti bakımından dünyanın en güçlü ordularından birisi olması sağlanmalıdır.

Türk Silahlı Kuvvetlerinin ileri teknolojiyi kullanmada ihtisas sahibi uzman personel istihdamı yaygınlaştırılarak etkinliği artırılmalıdır. Askerî savunmada asimetrik, politik ve ekonomik güvenlik anlayışlarını da dikkate alan ön alıcı bir yaklaşımla millî çıkarlarımızı sınırlarımızın ötesinden başlayarak koruyacak "yeni stratejik güvenlik" anlayışı sürdürülmelidir.

Üye olunan uluslararası güvenlik ortaklıkları ve müttefik ilişkilerinden medet ummak yerine ülkemizin kendi dinamik ve değerlerinden hayat bulan millî bir savunma yapılanması esas alınmalıdır.

Türk Silahlı Kuvvetlerinin silah ve teçhizat yönünden dışa bağımlılığını azaltarak ihracat kapasitesi yüksek, bağımsız ve yerli bir harp sanayinin gelişmesi ve yerli müteşebbisin de silah ve askerî

teçhizat üretimine daha fazla yatırım yapması için gerekli teşvikler sürdürülmelidir.

Malzeme teknolojileri, elektronik harp, havacılık, uzay ve uydu teknolojileri, ağ merkezli savaş, insansız hava araçları, güdüm ve kontrol teknolojileri gibi savunma sanayi teknolojilerinin ar-ge çalışmaları ve üretimi desteklenmelidir. Savunma sanayinde bilgi güvenliğini sağlamak amacıyla “millî yazılım” sistemi geliştirilmeli ve uygulanmalıdır.

Siber uzay ve siber vatan kavramları çerçevesinde konvansiyonel savunma ve siber savunma birlikte ele alınmalıdır.

Sivil savunma konsepti dâhilinde siber saldırılar ve dezenformasyona karşı direnci artıracak siber sivil savunmaya ilişkin teknik ve kurumsal altyapı oluşturulmalıdır.

Savunma harcamalarının öncelikle millî tedarik sistemi içinde yapılması sağlanmalı ve tedarik ihtiyacının belirlenmesinde ilgili birimlerin eşgüdüm içinde karar almasına önem verilmelidir.

Türk ordusunun saygınlığının, günlük tartışma konuları ile iç ve dış kamuoyunda yıpratılmasına fırsat verilmemelidir. Türk Silahlı Kuvvetlerinin muharip yapısı; insan gücü, teknoloji ve organizasyon açısından daha da güçlendirilerek yapılandırılmalı, modernizasyonda süreklilik sağlanmalı, bölgesel ve küresel anlamda caydırıcılık kabiliyeti artırılmalıdır. Eğitim, teşkilatlanma ve donatma alanlarındaki uzmanlaşma yanında asimetrik tehdit ağırlıklı değişikliklere gidilmeli, uygun yapılar oluşturulmalıdır.

Belli uzmanlık gerektiren görevler ile asimetrik tehdide yönelik görevlerde profesyonel ağırlıklı, diğer görevlerde ise yükümlü askerliği esas alan bir sistem esas alınmalı, Türk Silahlı Kuvvetleri per-

sonelinin çalışma şartları ile mali ve sosyal hakları günün şartlarına uygun düzenlenmelidir.

Savunma ve güvenlik alanında uzayın imkânlarından yararlanmak için havacılık ve uzay teknolojilerine ağırlık verilmelidir.

Ülkemiz için gerek güvenlik gerekse ekonomik açıdan büyük öneme sahip olan savunma sanayinin, ileri teknoloji üretebilen ve diğer sanayilerle entegre olan bir yapıya kavuşturulması sağlanmalı, yerli firmaların rekabet gücünü artıracak destekler etkinleştirilmelidir. Savunma sanayinde yakalanan ivme devam ettirilmeli, rekabet üstünlüğü ileri teknoloji yeteneğinin geliştirilmesi yönünde atılacak adımlarla sürdürülmelidir.

27) Kamuoyunu Aydınlatma

Her türlü bilgi kirliliğinin ve bilgi istismarının kolaylıkla yapılabilirdiği, bilgi güvenliğinin ihlal edildiği dünyada, kamuoyunu aydınlatmayı ve doğru bilgilerle donatmayı ilkeli, dürüst ve ahlaklı siyaset anlayışımızın gereği olarak görmekteyiz.

İletişim araçlarının çoğaldığı, yaygınlaştığı, sosyal medya aracılığı ile sınır tanımaz yönlendirmelerin, eylemlerin çok kolay hale geldiği bir ortamda, doğru bilgiye erişim stratejik önemi haiz bir millî güvenlik meselesi haline gelmiştir.

Milliyetçi Hareket Partisi, her konuda, kamuoyunu istismar etmeden, olayların idrakini milletin kendi takdirine bırakarak vatandaşlarımıza doğru bilgiler aktarmayı kamuoyunu aydınlatma stratejisinin gereği olarak görmektedir.

Türkiye'nin millî menfaatlerini ve egemenlik haklarını koruma,

ekonomik, sosyal ve siyasî güvenliğimizi tehlikeye atan, toplumsal infiale sebep olacak dış ve iç kaynaklı dezenformasyonlara karşı kamuoyunun aydınlatılması; bu amaçla etkin araç ve yöntemler ile müesseselerin inşasını da gerektirmektedir.

Bu doğrultuda, hem devletle millet arasında güvene dayalı sağlıklı bir iletişim köprüsü kurulması sağlanacak hem de Türkiye aleyhine yapılan dezenformasyon faaliyetlerinin önüne geçecektir.

Başta medyada olmak üzere sosyal medyada cezai sorumluluk gerektiren yahut etik ilkelere aykırı haber, yorum, değerlendirme, analiz ve benzeri kamuoyunu yanlış yönlendirme amaçlı girişimlere mani olacak, kişi haklarını koruyucu düzenlemelerin yapılmasını önemsiyoruz.

Bu kapsamda medyanın ve sivil toplum kuruluşlarının kamuoyunu doğru bilgilendirme ve kamuoyu adına denetim görevini sağlıklı bir şekilde yerine getirmesini sağlayacak tedbirlerin alınmasını ve etik düzenlemelerin süratle hayata geçirilmesini gerekli görüyoruz.

Denetleyici kurumlar yanında dezenformasyonla mücadelede öz denetim mekanizmalarının etkinleştirilmesini de öngörüyoruz.

Teknolojinin hızlı değişimi bilgi güvenliğini temin edecek, kişi haklarını koruyacak hukukî ve teknolojik tedbirlerin de dinamik bir halde güncel tutulmasını gerektirmektedir. Bu çerçevede yasal ve idarî düzenlemelerin etkinliğinin korunmasını gerekli görüyoruz.

Tarihî bir dönemden geçen Türkiye'nin, Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi ile elde ettiği millî kazanımların, ortaya çıkan fırsatların, bertaraf edilen tehlikelerin, millî hedeflerin, sorunların, fırsat ve risklerin ayrıca yapılan icraatın güven iklimi içinde kamuoyu ile paylaşılması sağlıklı oluşumların da önüne geçecektir.

Bu çerçevede özellikle terörle mücadelede etkili yöntemlerle kamuoyunu bilgilendirme ve aydınlatma faaliyetinde bulunulmalı, vatandaşlarımızla kurulacak iletişim kanalları vasıtasıyla topyekün mücadele anlayışı hayata geçirilmelidir.

Böylesi bir yapının oluşturacağı demokratik iklimin, toplumda sağlıksız oluşum ve kararların vücut bulmasını da önleyeceğini değerlendiriyoruz.

Toplumsal mühendislik ve algı operasyonları yoluyla doğru bilgi alma hakkını kısıtlayan, amaçları doğrultusunda kamuoyunu yönlendirmeyi hedefleyen kamuoyu araştırması ve benzeri çalışmaların disiplin altına alınması, insanımızın fikri ve vicdanı hür kararlar verebilen özgür bireyler haline gelmesini sağlayacak bir ortamın tesisini önemli görüyoruz.

Ayrıca, Partimizin çeşitli konulardaki görüş, düşünce ve faaliyetlerini duyurmak, ülkemizde ve dünyada meydana gelen olayları Türkiye merkezli olarak yorumlayarak milletimizin bilgilendirilmesini sağlamak amacıyla, erişilebilir ve hızlı, çağdaş nitelikte her türlü iletişim araçlarının kullanılmasını amaçlıyoruz.

“Önce ülkem ve milletim” düsturu ile demokrasi, insan hakları ve hukukun üstünlüğü esasında Partimiz; milletin huzur ve refahı ile devletimizin bekası için her zaman ve her yerde, ne ile ve kiminle ilgili olursa olsun doğru bilgileri paylaşarak vatandaşlarımızın yol göstericisi olmaya devam edecektir.

GELEN TÜRK ASRI

GELECEĞİN GÜCÜ

TÜRKİYE

K

MİLLETİMİZE TAAHHÜTLERİMİZ VE GERÇEKLEŞMELER

MİLLİYETÇİ HAREKET PARTİSİ

14 MAYIS 2023
MİLLETVEKİLİ GENEL SEÇİMİ
SEÇİM BEYANNAMESİ

**CUMHUR
İTTİFAKI**
Geleceğin Mimarı

Milliyetçi Hareket Partisi, Türkiye'nin önüne aydınlık ufuklar açarak ülkemizi ve milletimizi güvenli bir geleceğe taşımaya kararlıdır.

Ülkemizin her yerinde huzur ve güvenin temin edilmesi, vatandaşımızın canından ve malından emin kılınması, birlik ve beraberliğimizin güçlendirilmesi, geleceğimizin teminat altına alınarak ufukumuzun aydınlatılması, insanımızın yaşatılması ve devletimizin ilelebet payidar olması öncelikli hedefimiz olmuştur.

Ülkemizin, 21. yüzyılda, bölgesinde barış ve istikrarın teminatı olan, uluslararası ilişkilerde söz ve itibar sahibi güçlü bir ülke konumuna gelmesi için gerekli bütün şartların hazırlanması, Milliyetçi Hareket Partisi'nin stratejik hedefidir. Bu çerçevede Partimiz 1990'lı yıllardan itibaren uzun vadeli stratejisinin bir hedefi olarak topyekûn millî kalkınmayı gerçekleştirerek Cumhuriyetimizin kuruluşunun 100. yıl dönümü olan 2023'te Türkiye'yi "Lider Ülke" haline getirmeye yönelik program ve politikalar belirlemiş ve 57. Hükümet ortağı olduğu dönemde bunları uygulamıştır.

Partimiz, 24 Haziran 2018 seçimleri öncesinde özet olarak şu hedeflerin gerçekleşmesini öngörmüştür:

- Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi'nin tam manasıyla yerleştirilmesi için gereken tüm hukukî, idarî ve siyasî altyapıyı tesis ve temin etmek,
- 15 Temmuz benzeri bir ihanetin tekrar yaşanmaması için gereken siyasî, sosyal, idarî ve ekonomik önlemleri almak,
- 7 Ağustos 2016'da Yenikapı'da yeşeren millî ve demokratik dayanışma sürecini devam ettirmek,
- Dış politikada, siyasette ve ekonomide Türkiye'yi köşeye sıkıştırmaya yönelik faaliyetlerin önüne geçmek,
- Türk Devleti'nin ve Türk milletinin bekasına yönelik tüm tehditleri ortadan kaldırmak,
- PKK, FETÖ ve DEAŞ başta olmak üzere terör örgütlerinin kökünü kazımak,
- Milletimizin huzur ve refahını artırmaya yönelik tüm sosyal ve ekonomik tedbirleri almak,
- Demokratik standartları yükseltmek, temel insan hak ve hürriyetlerini teminat altına almak,
- Uzlaşma kültürünü geliştirerek toplumsal dayanışmayı güçlendirmek ve kardeşliği pekiştirmek,
- Milletin değerlerini temsil eden, milletin hizmetinde güçlü, adil, müşfik ve insanî bir devlet anlayışını hâkim kılmak,
- Devlet tarafından sunulan hizmetlerin ülkemizin her yerinde ve çağdaş standartlarda, her vatandaşımız tarafından erişilebilirliğini temin etmek,
- Ekonomik ve sosyal politikaları dar ve sabit gelirlileri gözetecek

şekilde ahenk içinde uygulamak,

- Bu yeni süreçte, vatandaşlarımızın sorunlarının çözümü ve ülkemizin kalkınması yönünde hazırladığımız ekonomik ve sosyal politikalarla ve bunlara uygun olarak yürüteceğimiz yasama faaliyetleriyle ülke yönetimine katkı vermektir.

Öngörülen taahhütlerimizin birçoğuna yönelik topyekün bir çalışma, etkili bir mücadele devletimizin tüm unsurları ve hükümet tarafından yürütülmektedir. Türkiye parlamenter sistemin sıkıntı ve tortularından kurtulurken yeni sistemin faydalarını görmekte, milletimiz yapılan icraatlardan bunu hissetmektedir.

Milliyetçi Hareket Partisi'nin 24 Haziran 2018 seçimlerinde milletimize taahhüt ettiği konular; her ortamda ve her fırsatta dile getirilmiş, etkin bir yasama ve denetim faaliyeti ile TBMM gündemine taşınmıştır. Bu taahhütlerimizin birçoğu, kısmen veya tamamen gerçekleştirilmiştir.

1) Milletimize Taahhütlerimizden Gerçekleşenler

Milliyetçi Hareket Partisi ve Cumhuriyet ittifakı hiçbir vaadini unutmamıştır. Son 25 yılda yapılan 7 genel seçime yönelik Milliyetçi Hareket Partisi'nin 7 seçim beyannamesinde vadedilen konulardan Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sisteminin uygulandığı son 5 yılda gerçekleşenler özetle şu şekildedir.

Toplum kesimlerine yönelik konularla ilgili olarak;

- Asgari ücret ve çalışanların asgari ücret kadar gelirleri vergi dışı bırakılmıştır.

- Emeklilere, Ramazan ve Kurban Bayramı'nda ikramiye ödenmeye başlamış, her iki bayramda ayrı ayrı 2.000 TL ödenmektedir.
- Emekli aylıklarına alt sınır getirilmiş, en düşük emekli aylığı 7.500 TL'ye çıkarılmıştır.
- Emeklilikte yaşa takılanların (EYT) mağduriyeti giderilerek yaş şartı aranmaksızın emeklilik hakkı verilmiştir.
- Sözleşmeli, 4/B'li, vekil ebe ve hemşirelerle, vekil imam ve müezzinler kadroya geçirilmiştir.
- Muhtarlara verilen aylık tutarı, net asgarî ücret tutarına yükseltmiştir.
- Güvenlik korucularının maaşları net asgari ücret tutarına yükseltilmiştir.
- Tıp ve Diş Hekimliği Fakültesi son sınıf öğrencilerine asgari ücret kadar aylık belirlenmiştir.
- Kamu avukatlarının ek göstergesi 3600'e yükseltilmiştir.
- Öğretmenlik Meslek Kanunu çıkarılarak öğretmenlerin mali hakları iyileştirilmiş ve ek göstergesi 3600'e yükseltilmiştir.
- Uzman jandarma ve uzman erbaşların ek göstergeleri 3600'e yükseltilmiştir.
- Uzman erbaşlara zati demirbaş tabanca hakkı verilmiştir.
- Emniyet hizmetleri sınıfında yönetici personelin ek göstergeleri artırılmış, polislerin ve bekçilerin ek göstergeleri 3600'e yükseltilmiştir.
- 3600 ek göstergeye hak kazanamamış polislerin, bekçilerin, uzman jandarma ve uzman erbaşların emekli aylıklarına 1.200 TL eklenmiştir.

GELEN TÜRK ASRI GELECEĞİN GÜCÜ TÜRKİYE

- Çarşı ve Mahalle Bekçileri Kanunu çıkarılmış, bekçi istihdamı başlatılmıştır.
- İnfaz koruma memurlarına yıllık 90 gün yıpranma payı hakkı verilmiştir.
- Mübaşirler, genel idari hizmetler sınıfına alınmıştır.
- Memurların ek göstergeleri genel olarak 600 puan artırılmış ve müdür ve üstü bazı unvanların ek göstergeleri 3600'e çıkarılmıştır.
- Sağlık çalışanlarına yıllık 60 gün yıpranma payı hakkı verilmiştir.
- Özellikle hekimler olmak üzere sağlık çalışanlarının mali haklarında artışlar yapılmıştır.
- Sağlık personeline karşı işlenen suçlara verilen cezalar artırılmıştır.
- Kamuda 4-B'li sözleşmeli personel için de yüzde 3 engelli kontenjanı getirilmiştir.
- Gençlerimizin KYK kredi borç faizleri silinmiştir.
- 81 il ve 254 ilçede yapılan 800 öğrenci yurdu ile 850 binden fazla kapasiteye ulaşılmıştır.
- Gençlik merkezi sayısı 451'e, genç ofis sayısı 352'ye ulaşmıştır.
- Spor kulüpleri yasası çıkarılmıştır.
- Muhtaç asker ailelerine yapılan ödeme aylık 1000 liraya çıkarılmıştır.
- Konutta ve işyerlerinde kullanılan elektrik ve doğalgazda indirimli kademeli tarifeye geçilmiştir.
- İhtiyaç sahibi hanelere ilk defa elektrik ve doğal gaz tüketim desteği başlatılmıştır.

- Sosyal konut hamlesi ile “İlk Evim İlk İş Yerim” projesi başlatılmıştır.
- Basit usule tabi 835 bin küçük esnaf gelir vergisinden istisna tutulmuştur.
- Gelir ve kurumlar vergisinde dördüncü geçici vergi dönemi kaldırılmıştır.
- Esnafımız için uzun vade ve düşük faizle kredi kampanyası başlatılmış, takibe düşen kredi borçlarına tasfiye imkânı sağlanmıştır.
- Vergisini düzenli ödeyen mükelleflere, vergi indirim imkanı getirilmiştir.
- Yatırımlarda ilçe bazlı teşvik sistemine geçilmiştir.
- Elektrik faturalarında TRT payı ve enerji fonu kesintileri kaldırılmıştır.
- Konutta ve tarımsal sulamada kullanılan elektrikte KDV yüzde 18’den yüzde 8’e indirilmiştir.
- Kimyevi gübre ve karma hayvan yemi fiyatlarının istikrarı için tedbirler alınmıştır.
- Tarım destekleri artırılmış, tarımsal destekler gelir vergisinden istisna edilmiş ve 5 yıllık kesintiler iade edilmiştir.
- Başta buğday ve şeker pancarı olmak üzere tarımsal ürün alım fiyatlarıyla çiftçimiz sevindirilmiştir.
- Hazine arazilerini üç yıl kullanan çiftçilere, ecrimisil bedelinin yarısı üzerinden on yıla kadar kiralama imkânı getirilmiştir.
- 2/B orman arazilerinin hak sahiplerine satışı düzenlenmiştir.
- “Tarım kentleri” projemize uygun Kent Tarımı Eylem Planı, Pilot

Köyler Projesi, Tarıma Dayalı İhtisas Organize Sanayi Bölgesi projeleri gibi çalışmalar başlatılmıştır.

- Köy iken mahalle olan yerlerin “kırsal mahalle” ilanı ve buralarda vergi ve harçlar ile elektrik ve su faturalarında indirim uygulaması öngörülmüştür.
- Kadına yönelik şiddetin önlenmesine ilişkin düzenlemeler yapılmıştır.
- E-Devlet Kapısı ile erişim sağlanabilen hizmet sayısı 3 bin 731’e, kayıtlı kullanıcı sayısı 61 milyon kişiye ulaşmıştır.
- E-Nabız sistemi üzerinden vatandaşların, kendilerine dair tüm sağlık hizmetlerine yönelik işlemleri izleyebilme imkanı sağlanmıştır.
- Yerli Kovid-19 aşısı TURKOVAC üretilmiştir.
- Alevi-Bektaşî Kültür ve Cem evi Başkanlığı kurulmuş, Alevi-Bektaşîlik yolunda temayüz etmiş veya cem evlerinde erkân hizmeti yürütmüş kişilere sözleşmeli istihdam imkânı getirilmiş, cem evleri imar mevzuatına girmiş, mahallî idarelerce yapım, bakım ve onarımı ile ücretsiz içme ve kullanma suyu verilebilmesi ve aydınlatma giderlerinin bütçeden karşılanması düzenlenmiştir.
- Muharip gaziler arasındaki aylık farklılıkları giderilmiş ve sosyal güvencesi olup olmadığına bakılmaksızın tüm gazilere asgarî ücretin net tutarında aylık bağlanması (şeref aylığı) imkânı sağlanmıştır.

Ekonomi politikaları ile ilgili olarak;

- Ülkemizde yatırım, üretim, ihracat ve istihdam odaklı büyüme politikasına dayalı “Türkiye Ekonomi Modeli” uygulamaya konulmuştur.

- 2020 yılında dünya ekonomisi küçülürken, Türkiye pozitif büyüme kaydeden birkaç ülkeden biri olmuştur. Türkiye 2021 yılında yüzde 11,4 büyüme ile 50 yılın rekorunu kırmış, 2022 yılında da yüzde 5,6 büyüme kaydetmiştir.
- Makine-teçhizat yatırımları, 2019 yılının son çeyreğinden bu yana kesintisiz olarak artmakta olup, yıllık ortalama yaklaşık yüzde 20 büyümüştür.
- İhracat her ay rekor kırmakta olup 2022 yılında 254,2 milyar doları aşarak Cumhuriyet tarihimizin en yüksek seviyesine ulaşmıştır.
- Türkiye, Birleşmiş Milletler insanî gelişme endeksinde en yüksek kategori olan “çok yüksek insani gelişme” kategorisine 2019 yılından itibaren üst üste üçüncü kez girmiştir.
- Kadın istihdamına, genç istihdamına ve ilave istihdama yönelik birçok teşvik uygulaması hayata geçirilmiştir.
- İstihdam 2022 Aralık ayı itibarıyla, 31 milyon 573 bin kişiye ulaşarak tarihi bir rekora imza atılmıştır. 2023 Ocak ayında bu sayı 31 milyon 837 bin kişiye ulaşmıştır.
- 2021 yılında yüzde 2 olan işsizlik oranı 2022 yılında yüzde 10,4'e, 2023 Ocak ayında ise yüzde 9,7'ye gerilemiştir.
- Turizmde 2022 yılında tarihi rekor niteliğini taşıyan 51 milyon 369 bin ziyaretçi ve 46,3 milyar dolar turizm geliri elde edilmiştir.
- Türkiye Turizm Tanıtım ve Geliştirme Ajansı kurulmuştur.
- Uluslararası Sağlık Hizmetleri Anonim Şirketi (USHAŞ) kurulmuştur.
- Millî teknoloji odaklı sanayi hamlesiyle, yerli ve millî üretimi ar-

tırma, stratejik alanlarda dışa bağımlılığı azaltma yönünde uygulanan politikalarla savunma sanayi, otomotiv, makine, enerji, kâğıt, petro-kimya gibi birçok alanda tesisler ve fabrikalar kurulmuştur.

- Türkiye, Küresel İnovasyon Endeksi'nde 2022 yılında 4 basamak, son iki yılda 14 basamak birden yükselen Türkiye, 132 ülke arasında 37'nci sıraya çıkarak tarihindeki en iyi sıraya ulaşmıştır.
- Stratejik yatırımlar için yatırıma katkı oranını yüzde 70'e, büyük ölçekli yatırımlarda yüzde 80'e kadar belirleme ve kurumlar vergisi oranını yüzde 100'e kadar indirimli uygulama düzenlemesi yapılmıştır.
- Yerli ve millî otomobil fabrikası 2021 yılında Bursa Gemlik'te kurulmuş ve akıllı cihazımız teknoloji harikası TOGG üretilip, 29 Ekim 2022 tarihinde seri üretime başlanmış, 16 Mart 2023'te ön sipariş talepleri alınmaya başlamış, yoğun bir taleple karşılanmış, ilk 20 bin akıllı araç için hak sahipleri kura ile belirlenmiş ve araçlar Nisan ayı başında yollara çıkmıştır.
- Bilişim Vadisi 2019 yılında faaliyete başlamış ve Türkiye'nin en büyük teknoloji geliştirme bölgesi olmuştur.
- Türkiye'nin yapay zekâ alanında yürüteceği çalışmalar için yol haritası niteliğini taşıyan Ulusal Yapay Zekâ Stratejisi belgesi hazırlanmıştır.
- Kalkınma ve yatırım bankacılığı işlevlerinin rekabetçi, dinamik ve etkin bir şekilde yerine getirebilmesi amacıyla Türkiye Kalkınma Bankası ile ilgili kanun yeniden düzenlenmiştir.
- Endüstri Bölgelerinin sayısı 30'a, OSB sayısı 354'e, kredi desteği verilen Sanayi Sitesi sayısı 493'e, Teknopark sayısı 98'e çıkmıştır.

- Yeni makina ve teçhizat teslimleri 31/12/2024 tarihine kadar katma değer vergisinden müstesna tutulmuştur.
- İstanbul Finans Merkezi'ni rekabetçi kılmaya yönelik olarak çeşitli vergi ve harç istisnaları getirilmiştir.

Ulaştırma politikaları ile ilgili olarak;

- 1915 Çanakkale Köprüsü 18 Mart 2022 tarihinde hizmete açılmıştır.
- Filyos Limanı 4 Haziran 2021 tarihinde faaliyete girmiştir.
- Konya-Karaman Hızlı Tren hattı hizmete açılmış, Karaman-Ulukışla Hızlı Tren hattı, Ankara-İzmir Hızlı Tren hattı, Ankara-Sivas hızlı tren hattı, Bursa-Yenişehir-Osmaneli hızlı tren hattı, Mersin-Adana ile Gaziantep hızlı tren hattı çalışmaları hızla sürdürülmekte olup, Ankara-Yerköy-Kayseri Hızlı Tren Hattı ihalesi yapılmıştır.
- Tokat ve Rize-Artvin havaalanı hizmete açılmıştır.
- Millî elektrikli tren setimizin üretimi tamamlanmıştır.

Millî enerji politikası ile ilgili olarak;

- Türkiye, kurulu enerji gücünde 103 bin megavattı aşmış, yenilenebilir enerji üretiminde Avrupa'da 5'inci, dünyada 12'nci sıraya çıkmıştır.
- Enerji teknolojilerinde güneş paneli, batarya, rüzgâr tribünü alanında önemli yatırımlar yapılmıştır.
- Türkiye'nin ilk nükleer santral tesisi Mersin Akkuyu'da kurulmakta olup, 2023 yılında elektrik üretimine geçmesi planlanmıştır.

GELEN TÜRK ASRI GELECEĞİN GÜCÜ TÜRKİYE

- Türkiye, 2017 yılında Fatih, 2018 yılında Yavuz, 2020 yılında Kanuni, 2022 yılında Abdülhamid Han sondaj gemilerine sahip olmuş, 4 sondaj gemisi ve 2 sismik araştırma gemisiyle güçlü bir filoya sahip hale gelmiştir.
- Karadeniz’de 1 trilyon dolar değerinde ve 710 milyar metreküp büyüklüğünde doğal gaz rezervine ulaşılmış olup, doğal gazın 2023 yılı Nisan ayından itibaren evlere ulaşması öngörülmüştür.
- Gabar dağında 12 milyar dolarlık petrol rezervi bulunmuş, Adana’da, Diyarbakır’da, Şırnak’ta ve Siirt’te petrol alanları keşfedilmiştir.
- Eskişehir’de havacılık, savunma ve uzay sanayi ile biyomedikal gibi alanlarda kullanılan 694 milyon ton nadir toprak elementi keşfedilmiştir.
- Türkiye enerjide merkez (hub) olma hedefine doğru ilerlemektedir.

Türk savunma sanayi, havacılık ve uzay ile ilgili olarak;

- Türk savunma sanayi, Türkiye’nin küresel güç vizyonu doğrultusunda inşa edilmekte, yerli ve milli insansız hava araçları ile başlatılan 5. nesil savaş uçakları ile sürdürülmekte, helikopter, gemi, denizaltı, zırhlı araç, füze, çeşit çeşit silahlar ve insansız hava araçları ülkemizde üretilmektedir.
- İnsansız savaş uçağımız “Kızılelma” uçuşa geçmiş, milli uçaklarımız Hürkuş ve Hürjet üretilmiş, yeni nesil Milli Muharip Uçağımız hangardan çıkarak uçuş öncesi testlerine başlamıştır.
- Akıncı, TİHA başta olmak üzere İHA’larımıza yeni mühimmat atma kabiliyetleri eklenmiştir.

- Türkiye Uzay Ajansı 2018 yılında kurulmuş, millî uzay programı milletimizi heyecanlandıran bir gelişme olmuştur.
- TÜRKSAT 5B'nin uzay yolculuğu 19 Aralık 2021'de başlamış, Türk mühendisleri tarafından geliştirilen yerli ve milli gözetleme uydumuz İMECE ve TÜRKSAT 6A da 2023 yılında uzaya fırlatılması öngörülmüştür.
- Havacılık, uzay ve teknoloji festivali TEKNOFEST, dünya çapında ses getiren bir markamız haline gelmiştir.

Anayasanın ilk dört maddesinin korunması ile ilgili olarak;

- Anayasanın ilk dört maddesinin korunacağı sözümüz, 16 Nisan Halkoylamasıyla onaylanan Anayasa değişikliklerinde aynen yerine getirilmiştir.

Yargı ile ilgili olarak;

- Yargı Reformu Strateji Belgesi kapsamında önemli adımlar atılmış, hak ve özgürlüklerin korunması ve geliştirilmesi, infaz sistemi, adalete erişim, Ceza Muhakemeleri Kanunu ile icra ve iflas alanında önemli düzenlemeleri ve Türk yargı sistemine hâkim ve savcı yardımcılığı getirilmesini içeren 5 yargı paketi yürürlüğe konulmuştur.
- Teröristler ile çocuk istismarcıları, tecavüzcüler, kadın katilleri hariç olmak üzere, kader kurbanlarına yönelik infaz düzenlemesi yapılmıştır.
- Hâkimler ve Savcılar Kurulu yeniden yapılandırılmıştır.
- "Yargıda Hedef Süre" uygulaması başlatılmış, adalete erişimi güçlendiren ve yargılama sürelerini hızlandırarak yerinde ve za-

GELEN TÜRK ASRI GELECEĞİN GÜCÜ TÜRKİYE

manında karar alınmasını sağlayan seri muhakeme usulü ve basit yargılama usulleri uygulamaya konulmuş, uzlaştırma ve arabuluculuk müesseseleri geliştirilmiştir.

- Halkı endişe, korku veya paniğe sevk edecek, gerçeğe aykırı bilgi yayanlara hapis cezası verilmesini öngören ve “dezenformasyon yasası” olarak bilinen düzenleme yapılmıştır.

Seçim sistemi ile ilgili olarak;

- Siyasi partilerin ittifak yaparak seçime girmelerini yasaklayan hüküm kaldırılarak, ittifak sistemi yasal altyapıya kavuşturulmuştur.
- Ülke seçim barajı yüzde 7’ye indirilmiş, temsil adaleti artmış, siyasî partilerin çıkaracağı milletvekili sayısının doğrudan siyasi partinin oyuna göre belirlenmesi, siyasî partinin seçimlere katılabilmesi için ilçe, il ve büyük kongrelerini üst üste iki defadan fazla ihmal etmemiş olması öngörülmüş, partilerin TBMM’de grubu bulunma hâli seçimlere katılmada yeter şart olmaktan çıkarılmıştır.

Beka mücadelesi ile ilgili olarak;

- 15 Temmuz 2016 hain darbe girişimiyle başlatılan ülkemizi işgal planının çok cepheli olarak devam ettirildiği süreçte tüm tehdit ve saldırılara Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi ile daha güçlü karşılık verilmiştir.
- S-400 füze ve hava savunma sistemi tüm tehditlere ve yaptırım uygulamalarına rağmen satın ve teslim alınmıştır.

- Mavi vatanımıza sahip çıkılmış, Libya ile yapılan anlaşma ile KKTC ve Türkiye'nin egemenlik hakkını ihlal eden oluşuma set çekilmiş, Türkiye'yi Doğu Akdeniz'de denklem dışı bırakma gayreti boşa çıkarılmıştır.
- Irak'taki gayrimeşru referandumu etkisiz hale getirilmiş, Suriye'nin kuzeyine yapılan askeri operasyonlarla da terör devleti girişimi önlenmiştir.
- Terörle mücadele kararlılıkla devam ettirilmekte olup, girilemez denilen yerlere girilmiş, yurt içinde ve sınır ötesinde gerçekleştirilen operasyonlarla terör bitme noktasına getirilmiş, terör örgütüne katılım azalmış, güvenlik güçlerine teslim olanlar artmış, güney sınırımızda oluşturulmak istenen terör devleti girişimi önlenmiş, çözüm sürecinin bittiği tarihten 2022 Aralık ayına kadar toplam 37 bin 285 terörist etkisiz hale getirilmiştir.

Sınır güvenliği ve Suriyeli sığınmacılarla ilgili olarak;

- Hudutlarda sınır fiziki güvenlik sistemine dayalı tel örgü, hendek, duvar ve gözetleme sistemlerinden meydana gelen dünya standartlarında, yüksek teknolojiye sahip araç, gereç ve teçhizat kullanılmış, her geçen gün alınan ilave tedbirlerle sınır güvenliği güçlendirilmiştir.
- 2022 Aralık ayı itibariyle Türkiye'deki 5 milyon 233 bin 597 yabancıнын, 3 milyon 570 bin 234'ü Suriyeli sığınmacı olup, 535 bin 678 bin Suriyeli sığınmacı gönüllü geri dönüş yapmış, 1 milyon Suriyelinin geri dönüşü için 8 aşamalı plan uygulamaya konulmuştur.

Dış politika ile ilgili olarak;

- Ülkemiz dış politikada altın yıllarını yaşamaya başlamış, siyasi ve ekonomik ablukalara cesurca karşı durulmuştur.
- Ülkemizin, NATO kapsamında İsveç ve Finlandiya ile imzaladığı muhtıra metni ile Türkiye'nin haklı tezleri, terörle mücadele kararlılığı tescil edilmiştir.
- Rusya-Ukrayna arasında barışın sağlanabilmesi için olağanüstü bir çaba gösteren Türkiye, tahıl koridoru anlaşmasıyla küresel gıda krizini önlemiş, esir mübadelesi gibi çok zor bir operasyona aracılık etmiştir.
- Türkiye diplomasinin merkezi olmuş, Antalya Diplomasi Forumu 2021 ve 2022 yıllarında başarıyla gerçekleştirilmiştir.
- Millî davamız Kıbrıs'ta eşit ve egemen iki devlet kararlılığımız tüm dünyaya ilan edilmiş, 46 yıl kapalı kalan Maraş açılmıştır.
- KKTC'ye Türk Devletleri Teşkilatı Gözlemci Statüsü verilmesi tarihi bir adım olmuştur.
- Yaklaşık 30 yıl işgal altında kalan Türk yurdu Karabağ Türkiye'nin aktif desteğiyle Ermenistan işgalinden kurtarılmıştır.
- Türk Konseyi'nin 2 Kasım 2021 tarihinde İstanbul'da düzenlenen 8. Devlet Başkanları Zirvesinde, Konseyin adı "Türk Devletler Teşkilatı" olarak kabul edilmiştir.
- Türk Devletleri Teşkilatı'nın 11 Kasım 2022 tarihinde Özbekistan'ın Semerkant şehrinde düzenlediği 9. Devlet Başkanları zirvesinde, Türk Devletleri Teşkilatı'nın gelecek perspektifini ortaya koyan "Türk Dünyası 2040 Vizyonu Belgesi" kabul edilmiştir.
- Türk devlet felsefesi dış politikada esas unsurlardan olmuş, 2053

yılında “Küresel Güç” olma hedefinin alt yapısı adım adım gerçekleştirilmektedir.

- AB, NATO ve BM başta olmak üzere gayri askeri statüdeki Doğu Ege Adaları’nda sürdürülen ihlaller tüm dünyaya anlatılmış, ihlal girişimleri engellenmiştir.

2) TBMM’nin 28. Dönemine İlişkin Temel İlke ve Taahhütlerimiz

Partimizin Türkiye Büyük Millet Meclisi’nin 28. Dönemine ilişkin taahhütlerine bu beyannamenin politikalara ilişkin bölümlerinde yer verilmiştir. 28. Döneme ilişkin önceliğimiz depremin yaralarını sarmak, bu amaçla yapılacak düzenlemeleri gerçekleştirmektir.

Milliyetçi Hareket Partisi, 28. dönem Türkiye Büyük Millet Meclisi’nde yasama ve denetim faaliyetlerini etkin bir şekilde icra etmeyi kaliteli yaşamaya katkı vermeyi sürdürecektir. Milletimizin hayrına olan her işin yanında olmaya devam edecek, millet ne istiyorsa ona göre hareket edecektir.

İnanıyoruz ki Milliyetçi Hareket Partisi 14 Mayıs 2023’te yapılacak olan Milletvekili Genel Seçimi sonucunda TBMM’de güçlü bir şekilde temsil edilecektir. Tüm çalışmalarımız bu hedefe yönelik olarak Partimizin program, ilke ve hedefleri doğrultusunda ve Cumhuriyet İttifakı’nın prensip ve esaslarına göre planlanmakta ve uygulanmaktadır.

Türkiye’yi lider ülke yapmak için gayret göstereceğiz. Türkiye’nin huzur ülkesi olmasını sağlama ve egemenlik haklarımızı her şart altında koruma kararlılığımızdır. Demokratik siyasî istikrarın sürmesi, atılan tarihi adımların yeni “Kızılma”larla desteklenmesi

arzundayız. Bunun için Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi ile Cumhur İttifakı'nın devamından yanayız.

Seçimleri takip eden beş yıl süresince Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi'nin kurum ve kurallarıyla yerleşip kökleşmesi için verdiğimiz destek, üstlendiğimiz sorumluluk, gösterdiğimiz açık tavır ve samimiyet sürekliliğini koruyacaktır.

Partimiz Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi'ni kurumsallaştıracak demokratik, kapsayıcı ve katılımcı yeni bir Anayasanın yapılmasını önümüzdeki önemli bir hedef olarak görmektedir. Bu çerçevede Partimizin yaptığı "Cumhuriyetin 100. Yılında 100 Maddelik Yeni Anayasa" çalışması, 4 Mayıs 2021 tarihinde kamuoyu ile paylaşılmıştır.

Ekonominin ihtiyacı olan alanlarda yapısal reformların hızla gerçekleştirilmesinin, ticaret savaşlarının arttığı, ekonomik operasyonların kur, faiz, sıcak para üzerinden tetiklendiği bir dönemde, ekonomik güvenliğin önceliğe alınmasının, bağımlılığın tutsaklık getireceği düşüncesiyle Türkiye'nin her alanda üretim şuurunu teşvik etmesinin gerektiğine inanmaktayız.

Küresel ve bölgesel ittifakların çatırdadığı ve müttefik gördüğümüz ülkelerin terörist gruplarla dahi işbirliği yaptığı bir süreçte, yurt içinde millî birlik ve beraberliği temin edip ilerletmenin hepimiz için bir vatan görevi olduğunu değerlendiriyoruz.

Egemenlik haklarımızı koruyucu, millî menfaatlerimizi esas alan çok yönlü, çok boyutlu, etkin dış politika anlayışının sürdürülmesini gerekli görüyoruz.

Terörü, insanımızın can ve mal güvenliğini, millî birliğimizi, demokrasimizi ve ekonomik gelişmemizi tehdit eden en büyük teh-

like olarak kabul eden Partimiz, terörle mücadeleyi hiçbir şartta ihmal edilmemesi gereken millî bir politika olarak ele almaya devam edecektir. Bu kapsamda terör belasından ülkemizin tamamen kurtarılması ve bölücü terörün tüm unsurlarıyla kökünden kazınması için verdiğimiz destek tavizsiz sürdürülecektir.

Önümüzdeki en temel konu başlıklarından biri FETÖ ile mücadeleye devam etmek olmalıdır. Zira FETÖ terör örgütünün kriptodamarı kesilmemiştir. İyi organize edilmiş devlet akli ve etkili planlanmış mücadele stratejisiyle bu musibet gündemden çıkarılmalıdır. Şüphesiz ki mücadelede, hukukun üstünlüğüne ve adalet ilkelerine riayet gösterilmeli, suçluyla suçsuz ayırt edilmelidir.

Milliyetçi Hareket Partisi olarak, yolsuzlukla mücadeleyi siyaset anlayışının temel unsurlarından birisi olarak görmekteyiz. Bu doğrultuda, siyasette ve kamu yönetiminde, sivil toplum kuruluşları, medya ve iş dünyasında, toplumsal tüm alanlarda yozlaşma ve yolsuzluklara karşı etik kuralları aktif bir şekilde gündelik hayatımıza sokacak gerekli yasal düzenlemeler yapılmalıdır.

Milletimizin huzur ve refahını artırmaya dönük ekonomik ve sosyal politikalar desteklenecek, bu yöndeki düzenlemelerin gerçekleştirilmesi için gayret gösterilecektir.

Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi'nin sağladığı sevk ve idare avantajı sayesinde refah ve kalkınma hız kazanmaya, millî gelir yükselmeye, gelir grupları arasındaki dengesizlik azalmaya, büyüme, ihracat ve istihdam artmaya, enerjide dış bağımlılığımız azalmaya, yüksek teknoloji ürünlerde yerlilik oranı artmaya devam edecektir. Türkiye'nin kalkınma hedeflerini yakalama ve lider ülke olma ülkümüzü gerçekleştirme adına Partimizin görüşleri ve ta-

GELEN TÜRK ASRI GELECEĞİN GÜCÜ TÜRKİYE

ahhütlerimiz doğrultusunda yasama faaliyetlerine katkı vermeye devam edilecektir.

İnanıyoruz ki Türkiye, muasır medeniyet seviyesinin üstüne çıkma hedefi doğrultusunda, küresel bir güç olarak dünya sahnesindeki yerini alacaktır.

Bunun için orta vadedeki hedefimiz Cumhuriyetimizin kuruluşunun 110.yılı olan 2033'te Türkiye'nin satın alma gücü paritesi ne göre dünyanın ilk on ülkesinden birisi olmasıdır. Uzun vadeli stratejik hedefimiz ise Türkiye'yi 2053 yılında "Lider Ülke ve Süper Güç" yapmaktır. 2033 ve 2053 vizyonunun alt yapısı önümüzdeki süreçte adım adım gerçekleştirilecek, 2023 Cumhuriyetimizin yeni yüzyılının parlak eşiği olacaktır.

TBMM'nin 28. Döneminde, çeşitli toplum kesimlerinin yasal düzenlemeler ile karşılanabilecek olan talep ve beklentilerine cevap verilecek, bu beyannamede yer alan taahhütlerimizin gerçekleştirilmesi için Cumhur İttifakı birlikteliğinde gayret gösterilecektir.

GELEN TÜRK ASRI

GELECEĞİN GÜCÜ

TÜRKİYE

L

**UZUN VADELİ STRATEJİK HEDEF:
KUDRETLİ TÜRKİYE'NİN İNŞASI**

MİLLİYETÇİ HAREKET PARTİSİ

14 MAYIS 2023
MİLLETVEKİLİ GENEL SEÇİMİ
SEÇİM BEYANNAMESİ

**CUMHUR
İTTİFAKI**
Geleceğin Mimarı

Türk siyaset hayatında, “önce ülkem ve milletim, sonra partim ve ben” ilkesi çerçevesinde ve demokratik sorumluluk kültürüne sahip bir anlayışla siyaset yapan Milliyetçi Hareket Partisi’nin stratejik hedefi, “Lider Ülke ve Süper Güç Türkiye”nin inşasıdır. Milliyetçi Hareket Partisi, Türk Devleti’nin ve Türk milletinin bekasının teminatıdır.

Partimiz, geçmişte demokratik standartların yükseltilmesine ve uzlaşılı kültürünün tesis edilmesine katkı sağlayan bir siyaset izlemiştir. Gelecekte de siyaset kurumunun saygınlığının, demokratik değerlerin ve hukukun üstünlüğünün garantörü olacaktır. Hedefimiz; Türkiye ve dünya dinamiklerini müdrük bir vizyon ile çağılı Türkçe algılayıp yorumlamak, milleti yüceltme ve devleti ebed müddet kılma ülküsüyle geleceğili “küresel güç Türkiye”sini inşa etmektir.

Bu ülkünün gerçekleşmesi millî birlik ve beraberliğili tesisleriyle, bunun temini ise ortak değerler ve geçmiş üzerinde bina edilen bir “millet” anlayışı ve müşterek bir gelecek yürüyüşü ile mümkün olabilecektir.

Türk milleti, Türk-İslam geleneğili ve görkemli bir medeniyetin mirasını yaşayan, yaşatan ve nesilden nesile taşıyarak tarih ve kültür potasında buluşturan bir milletin; Türkiye ise, bu mirası barındıran toprakların adıdır.

Türk milletinin “birlikte Türkiye’yiz” anlayışı ile ortak bir geleceğe yürüebilmesi, millet fertleri arasındaki zengin ortak değerlerin öne çıkartılması, bu ortak yürüyüşü temin edecek milli uzlaşma ve heyecanın sağlanması ile doğru orantılı olacaktır.

Bize göre, tüm toplum kesimleri ve aktörleri arasındaki böylesi bir uzlaşmanın temel dinamikleri milliyetçilik ve demokrasidir. Türk milleti, sahip olduğu tarihî tecrübe ve kültürel derinliğe, demokratik evrensel kazanımları da katarak yeniden büyük bir sentez yaratma imkân ve potansiyeline sahiptir.

Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi’ni, Türkiye’nin küresel güç ve kudretli bir devlet haline gelebilmesini mümkün kılacak milli stratejik gücümüzdür.

Kendi millî ve tarihî değerleri ile barışık, sorun çözme kabiliyeti olan, kalkınmış, etkin bir devlet düzeni kurmuş ve devletler camiasında saygın konuma gelmiş güçlü bir Türkiye; 21. yüzyılda dünya siyasetinde ve ekonomik hayatında söz sahibi olacaktır.

Böylesi bir Türkiye’nin yakın ve uzak çevresindeki hiçbir gelişme, Türkiye’nin güvenlik ve huzurunu tehdit edemeyecek ve Türkiye’nin haklarını yok sayamayacaktır. Bölgesel barış ve güvenliğin tesisi Türkiye’nin millî çıkarları ile doğrudan ilgili olacağından, Türkiye’ye rağmen hiçbir küresel ya da bölgesel aktör, barış ve güven ortamını tehdit edemeyecektir.

Türk milletinin ve bütün insanlığın barış, mutluluk ve huzur içinde insanca yaşayacağı bir dünya idealinin Türkiye merkezli yeni bir medeniyet inşasıyla mümkün olabileceğine inanmakta ve bu doğrultuda siyaset yapmaktayız.

Türkiye merkezli medeniyet projesi; dünyada demokratik stan-

dartların yükseltilmesini, refahın artırılmasını, insan hak ve hürriyetlerinin teminat altına alınmasını, adaletin hâkim kılınmasını, barış ve huzurun tesis edilmesini, çatışma ve gerilimlerin yok edilmesini, yoksulluğun kökünün kazınmasını, insanca yaşamının erdemlerinden tüm insanlığın nasibini almasını sağlayacaktır.

Türk milletinin başlatacağı medeniyet yürüyüşü; manevî köklerini Türk-İslam kaynaklarında bulacak, kültürel temellerini kadim değerlerimiz üzerine kuracak, ihtiyaç duyduğu enerjiyi ise Türk milletinin kalkınma, ilerleme, çağlar üzerinden sıçrama ve yeryüzüne adalet taşıma ideallerinden alacaktır.

Bu yürüyüş, öncelikle Türkiye'yi kendisine güvenen, kendi gücüyle ayakta duran, başı dik, karnı tok ve özgür bireylerin yaşadığı onurlu bir ülke hâline getirme yürüyüşü, aynı zamanda küreselleşme olgusunun insani bir nitelik kazanmasını ve adaletli hale gelmesini hedefleyen insan merkezli bir yürüyüştür.

Bu hedeflere ulaşmış bir Türkiye'de; siyasî ve ekonomik istikrar sağlanmış, sosyal sorunlar çözülmüş, ortak millî ve manevî değerler ekseninde buluşulmuş, millî birliğin siyasi, sosyal ve kültürel temelleri güçlendirilmiş, zengin ortak değerlerin bütünleştiriciliğinde millî şuur oluşturulmuş ve bin yıllık kardeşlik hukuku yüceltilmiş olacaktır.

Milliyetçi Hareket Partisi olarak demokratik olgunluk ve uzlaşî kültürünün egemen olduğu, dışlayıcı ve ötekileştirici söylem ve üslubun törpülendiği, Türkiye'nin millî ve manevî değerlerinin ortak payda olarak kabul edildiği bir siyaset anlayışının hâkim kılınmasını önemli bulmaktayız.

Gücünü mukaddesattan, inançlarından, ilkelerinden ve Türk mille-

tinden alan Partimiz, siyasette “toplumsal merkezi” hem inşa hem de temsil iddiasını taşımaktadır.

Güçlü Milliyetçi Hareket Partisi, güçlü Türkiye’nin de teminatıdır.

Partimiz, çatışmacı değil uzlaşmacı, ayrıştırıcı değil bütünleştirici, kavgacı değil barışçı, ötekileştirici değil kucaklayıcı, bölen değil birleştiren, kaostan değil huzurdan beslenen, sorumluluk için gayret gösteren, kudretli Türkiye ülküsüyle Türkiye’yi ve Türk milletini geleceğe birlikte taşıma iradesini ortaya koyan bir siyaset diliyle bu iddiasını pekiştirmektedir.

Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi’yle Türkiye böylesi bir uzlaşma zeminine kavuşmuştur.

Milliyetçi Hareket Partisi olarak, önümüzdeki dönemlerde Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemini kurumsal hale getirecek yeni Anayasa dahil tüm dönüşümlerin yapılmasını, 2033 yılını esas alan bir yakın gelecek vizyonu ile ekonomik ve siyasi hedeflerini ortaya koymayı, “Türk Kuşağı” stratejisi ile Türk birliğini adım adım inşa etmeyi, Türkiye merkezli bir medeniyet anlayışına uygun politika ve projelerle insanlığın huzurunu tesise katkı sağlamayı, insanımızı mutlu devletimizi güçlü kılmayı hedeflemekteyiz.

Bu doğrultuda 2023 hedeflerini gerçekleştirme kararlılığımız devam etmektedir. Orta vadeli hedefimiz Cumhuriyetimizin kuruluşunun 110.yıldönümü olan 2033’te Türkiye’nin satın alma gücü paritesine göre dünyanın ilk on ekonomisi arasında yer almasını sağlamaktır. 2033’te Türkiye’nin ekonomik ve sosyal gelişmelerle birlikte yükselişini sürdürmesi, demokrasisini güçlendirmesi, küresel düzeyde önemli bir aktör olarak gelişmelerin belirleyicisi olmasını temin etmektir.

Uzun vadeli stratejik hedefimiz ise Türkiye'nin 2053 yılında "Lider Ülke ve Süper Güç" olmasıdır. Bu hedefin gerçekleştirilebilmesi için Türkiye'nin doğal ve beşeri kaynakları ile ekonomik, sosyal ve teknolojik imkân ve fırsatlarının harekete geçirilmesi ve millî kararlılığın en güçlü şekilde ortaya konulmasıdır.

Böylesi bir Türkiye, küresel düzeyde belirleyici söz sahibi, siyasi, ekonomik ve diplomatik alanda belirleyici bir güç olacak; silahlı kuvvetleri dünyanın en güçlü ve caydırıcı üç ordusundan biri konumuna gelecektir. Eğitim, sağlık, adalet, hukuk, çocuk hakları, sürdürülebilir kalkınma, sağlıklı çevre ve engelli yaşama şartları gibi evrensel normları esas alan insani gelişmişlik endeksinde en üst sıralarda yer alacaktır. Bilime, teknolojiye, insanlık yararına gelişmelere katkı yapacaktır. Dünyanın her yerinde yüksek teknoloji "Türk Malı" markalı ürünler yer alacak ve en çok tercih edilen ürünler olacaktır.

Türkiye, uzayın imkânlarından etkin şekilde yararlanacak, uluslararası enerji piyasasının belirleyici aktörlerinden olacak, ürettiği değerlerle birçok alanda teknolojik rekabet üstünlüğü kazanacak dünyanın ilk on ekonomisinden birisi olacaktır. Türkiye'nin lider ülke olmasıyla Türkçe, dünya üzerinde öğrenilen ve konuşulan en yaygın dillerden birisi olacaktır. Türkiye kalkınmış demokratik yapısı ile sahip olduğu kültürel birikimini ve kadim değerlerini, küreselleşmenin daha insani bir nitelik kazanması yolunda kullanacaktır.

Dünyanın hiçbir yerinde açlık ve hastalıklar nedeniyle çocukların ölmediği, kimsenin zalimane davranışlara muhatap kalmadığı, başta yaşama hakkı olmak üzere temel insan haklarının teminat altına alındığı, adaleti esas alan, Türkiye merkezli yeni bir medeni-

yet inşasıyla inşallah İstanbul'un fethinden altı yüz yıl sonra Türk milleti yeniden, yeni bir çağ açacaktır.

Adaletli yaşama, eşit ve hakça paylaşım, çağa mühür vurmuş bir millet iradesine, tarih yapan bir devlet haşmetine ulaşmak için Türkiye yüzyılı diyoruz.

"Devlet ve Milletiyle Her Şeyden Önce Türkiye" kararlılığındayız.

Bu anlayışla Milliyetçi Hareket Partisi'nin Türkiye'yi "Lider Ülke ve Süper Güç" yapma vizyonu ve temel görüşleri doğrultusunda hazırlanan 18 Haziran 2023'te yapılacak seçime ilişkin "**Gelen Türk Asrı, Geleceğin Gücü Türkiye**" adlı seçim beyannamemiz, aziz milletimizin engin sağduyusuna takdim edilmektedir.

Devlet ve Milletiyle
HER ŞEYDEN ÖNCE
TÜRKİYE

**CUMHUR
İTTİFAKI**
Geleceğın Mimarını

HEP BİRLİKTE

MİLLİYETÇİ HAREKET PARTİSİ